

Úřední věstník

Evropské unie

C 81

Svazek 49

České vydání

Informace a oznámení

4. dubna 2006

Oznámení č.

Obsah

Strana

I Informace

.....

II Přípravné akty

Výbor regionů

61. plenární zasedání ve dnech 12. a 13. října 2005

2006/C 81/01	Stanovisko Výboru regionů k následujícím sdělením Komise Radě a Evropskému parlamentu „Teroristické útoky: prevence, připravenost a reakce“, „Prevence a potírání financování terorismu prostřednictvím opatření na zlepšení výměny informací, posílení transparentnosti a zvýšení sledovatelnosti finančních transakcí“, „Připravenost a zvládání následků při boji proti terorismu“, „Ochrana kritické infrastruktury v boji proti terorismu“	1
2006/C 81/02	Stanovisko Výboru regionů na téma „Zlepšení tvorby právních předpisů 2004“ a „Zlepšení právní úpravy v oblasti růstu a pracovních míst v Evropské unii“	6
2006/C 81/03	Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise „Třetí dílčí zpráva o soudržnosti: Na cestě k novému partnerství pro růst, zaměstnanost a soudržnost“	11
2006/C 81/04	Stanovisko Výboru regionů k tématu „Integrované hlavní směry pro růst a zaměstnanost (2005–2008)“ sdělení předsedy ve shodě s místopředsedou Verheugenem a komisaři Almuniou a Špidlou včetně doporučení Komise o hlavních směrech hospodářské politiky členských států a Společenství (na základě článku 99 Smlouvy o ES) a návrhu rozhodnutí Rady o hlavních směrech politiky zaměstnanosti členských států (na základě článku 128 Smlouvy o ES)	13
2006/C 81/05	Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Evropské komise „Mobilizace inteligenčního potenciálu Evropy: možnost pro univerzity plně přispět k Lisabonské strategii“	16

CS

<u>Oznámení č.</u>	Obsah (pokračování)	Strana
2006/C 81/06	Stanovisko z vlastní iniciativy Výboru regionů k tématu „Námořní politika Evropské unie: otázka trvalého rozvoje pro místní a regionální samosprávy“	20
2006/C 81/07	Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů na téma „Jak zvítězit v boji proti celosvětové změně klimatu“	26
2006/C 81/08	Stanovisko Výboru regionů ke Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu Hodnocení strategie udržitelného rozvoje EU v roce 2005: Výchozí rekapitulace a budoucí směry vývoje	28
2006/C 81/09	Stanovisko Výboru regionů k tématu „Období reflexe: struktura, témata a rámec pro hodnocení diskuse o Evropské unii“	32
2006/C 81/10	Stanovisko Výboru regionů k tématu „Ženy a chudoba v Evropské unii“	37
2006/C 81/11	Stanovisko Výboru regionů k Návrhu rozhodnutí Rady o principech, prioritách a podmínkách specifikovaných v evropském partnerství s Chorvatskem	42
2006/C 81/12	Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „Desáté výročí evropsko-středomořského partnerství: pracovní program k řešení výzev následujících pěti let“	46

II

(Přípravné akty)

VÝBOR REGIONŮ

61. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 12. A 13. ŘÍJNA 2005

Stanovisko Výboru regionů k následujícím sdělením Komise Radě a Evropskému parlamentu „Teroristické útoky: prevence, připravenost a reakce“, „Prevence a potírání financování terorismu prostřednictvím opatření na zlepšení výměny informací, posílení transparentnosti a zvýšení sledovatelnosti finančních transakcí“, „Připravenost a zvládání následků při boji proti terorismu“, „Ochrana kritické infrastruktury v boji proti terorismu“

(2006/C 81/01)

VÝBOR REGIONŮ

s ohledem na sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 20. října 2004 „Teroristické útoky: prevence, připravenost a reakce“ (KOM(2004) 698 v konečném znění);

s ohledem na sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 20. října 2004 na téma „Prevence a potírání financování terorismu prostřednictvím opatření na zlepšení výměny informací, posílení transparentnosti a zvýšení sledovatelnosti finančních transakcí“ (KOM(2004) 700 v konečném znění);

s ohledem na sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 20. října 2004 „Připravenost a zvládání následků při boji proti terorismu“ (KOM(2004) 701 v konečném znění);

s ohledem na sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 20. října 2004 „Ochrana kritické infrastruktury v boji proti terorismu“ (KOM(2004) 702 v konečném znění);

s ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze dne 12. listopadu 2004 konzultovat Výbor v těchto otázkách, v souladu s článkem 265, první odstavec, Smlouvy o založení Evropského společenství;

s ohledem na rozhodnutí svého předsedy ze dne 3. listopadu 2004 pověřit Komisi pro ústavní záležitosti a evropskou správu vypracováním stanoviska k této problematice;

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii a zejména na hlavu I, „Společná ustanovení“, a na hlavu VI, „Ustanovení o policejní a soudní spolupráci v trestních věcech“, a rovněž na Smlouvu o založení Evropského společenství;

s ohledem na smlouvu zakládající Ústavu pro Evropu, podepsanou dne 29. října 2004 a zejména hlavu I, „Ustanovení vymezující Unii, její cíle a pravomoci“, první část, celou její druhou část nazvanou „Charta základních práv Unie“, a rovněž na kapitolu IV, „Prostor svobody, bezpečnosti a spravedlnosti“, a konečně hlavy III, „Vnitřní politiky a činnosti“, její třetí část;

s ohledem na akční program pro boj proti terorismu přijatý Evropskou radou dne 21. září 2001;

s ohledem na revidovaný akční program pro boj proti terorismu přijatý Evropskou radou dne 18. června 2004;

s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 17. prosince 2004;

s ohledem na prohlášení Evropské rady týkající se boje proti terorismu ze dne 25. března 2004;

s ohledem na rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 týkající se boje proti terorismu;

s ohledem na rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 týkající se evropského zatykače a o postupech předávání mezi členskými státy;

s ohledem na rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 týkající se společných vyšetřovacích týmů;

s ohledem na rámcové rozhodnutí Rady ze dne 15. března 2001 týkající se postavení obětí v rámci trestních řízení;

s ohledem na zprávy Evropského parlamentu k daným žádostem o vypracování stanoviska;

s ohledem na své stanovisko k místnímu a regionálnímu rozměru prostoru svobody, bezpečnosti a spravedlnosti (CdR 61/2003 ⁽¹⁾);

s ohledem na své usnesení vyjadřující podporu místním voleným zastupitelům, jež jsou terčem útoků a hrozeb v Baskicku (CdR 72/2003 fin ⁽²⁾);

s ohledem na své stanovisko ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů nazvané „Posílení kapacity Evropské unie v oblasti civilní ochrany“ (CdR 241/2003 fin ⁽³⁾);

s ohledem na své stanovisko ke sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „Prevence kriminality v Evropské unii“ (CdR 355/2003 fin ⁽⁴⁾);

s ohledem na prohlášení o civilní ochraně na přeshraniční úrovni přijaté v Udine členy Komise pro trvale udržitelný rozvoj dne 27. května 2005;

s ohledem na svůj návrh stanoviska (CdR 465/2004 rev. 1) přijatý dne 14. června 2005 Komisí pro ústavní záležitosti a evropskou správu (zpravodajka: **paní Théodora BAKOGIANNI**, primátorka města Athény (Řecko – ELS));

- 1) **vzhledem k tomu**, že článek 2 Smlouvy o Evropské unii praví, že jedním ze zásadních cílů Unie je udržovat a rozvíjet sama sebe jako „prostor svobody, bezpečnosti a spravedlnosti“ a k tomu že je tento záměr potvrzen ve Smlouvě zakládající ústavu pro Evropu, jejíž článek II-66 hlavy II, „Svobody“, druhé části, „Charta základních práv Unie“ výslovně přiznává každé osobě „právo na svobodu a bezpečnost“;
- 2) **vzhledem k tomu**, že vypracování společné evropské politiky v oblasti boje proti terorismu a koordinovaná činnost kompetentních orgánů na nadnárodní a národní úrovni jsou naprosto nezbytné, pokud chceme toto právo zachovat a uskutečnit zmíněný cíl Společenství;
- 3) **vzhledem k tomu**, že hrozba terorismu útočí na svobodnou a otevřenou demokracii a ohrožuje samotnou společnost;
- 4) **vzhledem k tomu**, že skutečná a účinná ochrana základních práv je základem společného evropského projektu a představuje zásadní a nediskutovatelnou podmínku vypracování akčního plánu EU pro boj proti terorismu;
- 5) **vzhledem k tomu**, že v mnohých státech mají místní a regionální zastupitelstva významné pravomoci v otázkách bezpečnosti a civilní ochrany; že jsou rovněž činnými aktéry ve vytváření politik v oblasti prací v infrastruktuře, že jsou blízko občanovi, a že mohou přispět podstatnou měrou k utváření evropského veřejného mínění tváří v tvář teroristické hrozbě;
- 6) **vzhledem k tomu**, že jako orgán zastupující místní a regionální samosprávy a zastávající demokracii blízkosti v rozhodovacím procesu Společenství se ho přímo dotýká uplatňování opatření pro boj proti terorismu,

jednomyslně přijal na svém 61. plenárním zasedání ve dnech 12. a 13. října 2005 (jednání dne 12. října) toto stanovisko:

⁽¹⁾ Úř. věstník C 73, 23.3.2004, str. 41.

⁽²⁾ Úř. věstník C 244, 10.10.2003, str. 53.

⁽³⁾ Úř. věstník C 43, 18.2.2005, str. 38.

⁽⁴⁾ Úř. věstník C 43, 18.2.2005, str. 10.

1. Názory Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

1.1 Poznámky ke sdělení Komise „Teroristické útoky: prevence, připravenost a reakce“

1.1.1 **děkuje** Evropské komisi za to, že jej požádala o vyslovení stanoviska, tato žádost je odpovědí na jeho požadavek a vytváří užitečný precedent, jež kompenzuje chybějící právní základ jak ve smlouvách nyní platných (článek 22 sloučených smluv), tak ve Smlouvě zakládající Ústavu pro Evropu (článek III-129);

1.1.2 **vyjadřuje uspokojení** nad tím, že Charta základních práv, jež obsahuje specifickou kapitolu, věnovanou ochraně individuálních práv a spravedlnosti, byla začleněna do ústavní smlouvy, což jí dodává závazný právní charakter a přispěje k tomu, aby v povědomí evropského občana pevně zakořenila představa, že se Unie skutečně vyvíjí jako „prostor svobody, bezpečnosti a spravedlnosti“;

1.1.3 **se ztotožňuje s** návrhy Komise, tak jak byly formulovány v jejím sdělení „Teroristické útoky: prevence, připravenost a reakce“, přitom však podotýká, že se jedná o návrhy obecného charakteru, a zejména **vyjadřuje** své uspokojení nad faktem, že bylo shodně konstatováno, že pro boj se skutečným jádrem terorismu je nutné zajistit spolupráci celé společnosti, aby mohla být definována jak dodatečná preventivní a represivní opatření, tak nová ustanovení s cílem ověřit patřičné respektování rovnováhy mezi kolektivní bezpečností a svobodou jednotlivce;

1.1.4 **vyzývá** k pozornému posouzení případného zavedení preventivních opatření proti násilné radikalizaci terorismu vzhledem k hlavnímu cíli, jímž je zajištění bezpečnosti občanů, žádná preventivní akce by se neměla projevit v praxi porušením základních práv;

1.1.5 **připomíná** nicméně, že všechny členské státy ještě konkrétně neaplikovaly rozhodnutí učiněná na úrovni Evropského společenství v oblasti boje proti rasismu a xenofobii;

1.1.6 **poznamenává**, že i v rámci potírání terorismu se prevence průřezově týká mnoha veřejných politik prováděných místními a regionálními samosprávami;

1.1.7 **má za to**, že je zajisté užitečné spustit dialog o otázkách bezpečnosti mezi veřejným a soukromým sektorem, ale vyzdvihuje nebezpečí, jež by eventuálně mohla vyplynout z porušení důvěrného charakteru osobních a obchodních údajů, jež budou z bezpečnostních důvodů shromážděny;

1.1.8 **je naprosto spokojen** s úsilím, jež Komise vyvíjí v oblasti obrany obětí teroristických útoků a jejich rodin a ve prospěch senzibilizace veřejného mínění, a **vyjadřuje** svůj souhlas s vytvořením mechanismu, jež by rozdělil hospodářský dopad události způsobující výjimečné škody na celou Evropskou unii;

1.1.9 **je toho názoru**, že integrace policejní a justiční spolupráce do globálních politik napomůže účinnějšímu potírání

terorismu, ale **zdůrazňuje**, že toto zahrnutí předpokládá důsledné definování příslušných pravomocí a kompetencí;

1.1.10 **souhlasí s tím**, aby byl boj proti terorismu zařazen do rámce vnějších vztahů Evropské unie;

1.1.11 **má za to**, že bude nutné pro případ teroristického útoku nebo pro odpovídající nouzové situace posílit systémy vnitřní komunikace mezi kompetentními autoritami na národní a nadnárodní úrovni a rovněž mezi nimi a širokou veřejností, a **zdůrazňuje** především dopad, který bude mít konkretizace uživatelského fóra, jež otevře cestu účinnému uplatňování příslušných ustanovení;

1.1.12 **se domnívá**, že je nutné v oblasti informovanosti rozvinout užší spolupráci mezi orgány Europol a Eurojust na jedné straně a kompetentními národními orgány na straně druhé, ale poukazuje na fakt, že tato spolupráce se musí zapsat do jasně definovaného institucionálního rámce;

1.1.13 **schvaluje** posílení vědeckého výzkumu a technologie v oblasti bezpečnosti.

1.2 Poznámky ke sdělení Komise k tématu „Prevence a potírání financování terorismu prostřednictvím opatření na zlepšení výměny informací, posílení transparentnosti a zvýšení sledovatelnosti finančních transakcí“

1.2.1 **uznává** jednoznačně, že boj proti financování terorismu vyžaduje jak zlepšení spolupráce v oblasti výměny informací a posílení vystopovatelnosti finančních transakcí, tak větší transparentnost právních celků;

1.2.2 **s uspokojením prohlašuje**, že Evropská komise usiluje o nalezení jisté rovnovážné polohy mezi realizováním výše zmíněných činností na jedné straně a ochranou práv jednotlivce na straně druhé, což je vždy choulostivá záležitost, a že se tímto úsilím rovněž začleňuje do perspektivy Charty základních práv;

1.2.3 **bere na vědomí** pokrok v četných bodech, zaznamenaný v oblasti výměny informací mezi kompetentními orgány a **podporuje** sestavování společných vyšetřovacích týmů, do nichž by byli zapojeni prokurátoři a soudci;

1.2.4 **chce poznamenat**, že rozvoj dodatečných mechanismů spolupráce, výměny údajů a vzájemného informování se mezi veřejnou správou a finančními orgány si vyžádá, aby byla předběžně definována ustanovení určující kdo přesně má v dané oblasti jaké pravomoci a jaké jsou možnosti využívání dotyčných informací;

1.2.5 **má za to**, že vzhledem k velké různorodosti, jež v současné době charakterizuje jednotlivé národní právní systémy, nemůže být společná činnost na nadnárodní úrovni, zaměřená na podporu vytváření národních orgánů odpovědných za rozpoznávání, zmrazení a konfiskaci teroristických finančních prostředků, účinná, pokud nebude prováděna konkrétním a homogenním způsobem ve všech členských státech;

1.2.6 **zdůrazňuje**, že v otázkách používání a využívání elektronických důkazů v justici bude vhodné zvážit a prozkoumat problematiku, týkající se na jedné straně valorizace zmíněných důkazů a na straně druhé rizika zásahů třetích stran do dotyčných programů;

1.2.7 **uznává** rovněž fakt, že dodatečná legislativní ustanovení budou nutná k zajištění účinného monitorování přeshraničních přesunů kapitálu;

1.2.8 **zastává teorii**, podle níž definovat pro finanční orgány Evropské unie minimální soubor společných norem v oblasti kontroly totožnosti jejich klientů, ukládání jejich identifikačních údajů a vytvoření elektronické databáze shromažďující vzorky průkazů totožnosti, jsou opatření, která vyžadují odborný zásah specializovaných expertů, neboť významným způsobem porušují právo jednotlivce na ochranu osobních údajů;

1.2.9 **považuje za nutné**, aby došlo k rozvoji rozsáhlejšího dialogu o problematice zavedení minimálních legislativních norem pro transparentnost humanitárního nebo neziskového sektoru;

1.2.10 **zaznamenává**, že obtíže, jež byly konstatovány při sestavování evropského seznamu teroristických organizací, nebyly ještě zcela odstraněny.

1.3 Poznámky ke sdělení Komise k tématu „Připravenost a zvládání následků při boji proti terorismu“

1.3.1 **s uspokojením konstatuje**, že bylo navrženo posílit mechanismus civilní ochrany a vrací se zpět k analýze, podle níž může kolektivní činnost, založená na solidaritě, zaručit vhodnou a dobře cílenou reakci na teroristické scénáře;

1.3.2 **trvá na významu** otázky, kterou je metodická příprava zaměstnanců dotyčných služeb a lituje, že do dnešního dne jí všechny členské státy nevěnovaly specifickou pozornost;

1.3.3 **schvaluje** návrh pořídit inventář všech zdrojů civilní ochrany, které na evropské úrovni existují, aby bylo možné přijít na pomoc členským státům zasaženým teroristickým útokem, s úmyslem dosáhnout co neúčinnější přípravy a řízení dopadů teroristického útoku na místní a regionální úrovni;

1.3.4 **je toho názoru**, že mechanismy Společenství pro ochranu zdraví si zasluhují obzvláštní pozornost a považuje za naprosto nevyhnutelné, aby se jich ve větší míře a koordinovaným způsobem účastnily národní pravomoci;

1.3.5 **se zasazuje** o vytvoření systému varování na centralizované úrovni sdružujícího různá již fungující evropská zařízení, a rovněž na úrovni policejních služeb a **potvrzuje** svůj názor, že je nutné vytvořit centrum pro řešení krizových situací.

1.4 Poznámky ke sdělení Komise na téma „Ochrana kritické infrastruktury v boji proti terorismu“

1.4.1 **naprosto se ztotožňuje** s konstatováním, že teroristický útok na infrastrukturu zásadního významu, jako napří-

klad „terorismus na Internetu“, s sebou nese obrovská rizika, jakmile bude nutné čelit případné krizi a účinně ji řídit;

1.4.2 **považuje za správné** navrhovaná kritéria, jež mají sloužit za základ definování infrastruktur kritického významu a je toho názoru, že bude rovněž nutné je detailně propracovat na národní úrovni, s ohledem na kolektivní zkušenost a zkušenost jednotlivých sektorů, a přitom vycházet ze zásady, že jde o to dosáhnout homogenní úrovně ochrany;

1.4.3 **vyzdvihuje** fakt, že byly učiněny některé důležité kroky na úrovni legislativy Společenství v oblasti ochrany kritické infrastruktury a je toho názoru, že se bude muset napříště aktivně účastnit prací na dodatečných legislativních návrzích;

1.4.4 **aktivně podporuje** vytvoření evropského programu ochrany kritické infrastruktury, a rovněž i s ním spojené sítě varování a přeje si poznamenat, že pokud tato opatření mají být účinná, je naprosto nezbytné jej aktivně začlenit do jejich koncepce a realizace.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 Teroristické útoky: prevence, připravenost a reakce

2.1.1 **doporučuje**, aby byla v institucionálním rámci podporována politika komunikace proti terorismu a vytváření příslušných center v místním a regionálním měřítku vzhledem k tomu, že rozprůdění veřejné diskuse představuje jeden z nejlepších způsobů obrany otevřené demokratické společnosti proti teroristickým organizacím, soustředěným pouze samy na sebe;

2.1.2 **navrhuje**, aby byla v procesu přijímání opatření pro boj s rasismem a xenofobií vyžadována účast místních a regionálních samospráv, a touto cestou byla usnadněna realizace politiky Společenství v této oblasti;

2.1.3 **navrhuje** Radě vytvoření Evropské jednotky pověřené politikami na pomoc obětem terorismu, za kterou by byl zodpovědný a přímo by ji řídil evropský koordinátor pro potírání terorismu. Tato jednotka by koordinovala národní centra, jejichž cílem bude poskytovat podporu a pomoc obětem teroristických útoků a jejich rodinám, a do nichž se zapojí zástupci místních a regionálních samospráv, a **požaduje**, aby byly za tímto účelem vyčleněny zdroje z rozpočtu Společenství;

2.1.4 **navrhuje** sestavit ve spolupráci s kompetentními institucionálními orgány Evropské unie akční program pro podporu dobrých sousedských vztahů se třetími zeměmi s úmyslem podpořit strategickou politiku Společenství pro boj s terorismem v oblasti vnějších vztahů;

2.1.5 **zasazuje se** za to, aby EU ve vnějších vztazích, jakož i členské státy prosazovali rychlé dokončení Světové úmluvy o mezinárodním terorismu podporované OSN.

2.2 *Prevence a potírání financování terorismu prostřednictvím opatření na zlepšení výměny informací, posílení transparentnosti a zvýšení sledovatelnosti finančních transakcí*

2.2.1 **doporučuje** nastolení rozsáhlejší kontroly, prováděné nezávislou stranou, činnosti kompetentních orgánů při shromažďování a zpracování informací, jakož i posílení vystopovatelnosti finančních transakcí;

2.2.2 **opětovně vyzývá** při této příležitosti Evropskou komisi k předložení návrhu na ochranu a nešíření osobních údajů v rámci boje proti terorismu, aby byla chráněna základní práva občanů;

2.2.3 **navrhuje**, aby bylo prostřednictvím předpisů vymezeno pole působnosti místních a regionálních samospráv v oblasti shromažďování a strukturované výměny informací;

2.2.4 **s radostí vítá** ustavení specializované komise, jež bude pozorně sledovat na jedné straně vytváření národních orgánů, jejichž posláním bude rozpoznat, pronásledovat, zmrazit a zkonfiskovat teroristické finanční prostředky, a brát přitom ohled na nesrovnalosti, jež existují v různých právních systémech členských států, a na druhé straně spolupráci s dalšími autoritami na nadnárodní a národní úrovni, a doporučuje, aby se v každém případě počítalo s tím, že činnost zmíněných orgánů může být podrobena soudní kontrole;

2.2.5 **požaduje**, aby byla výslovně a veřejně stanovena účast jednoho zástupce místních a regionálních samospráv v poradním výboru pro výzkum a bezpečnost a žádá, aby byla v rozpočtu Společenství vyhrazena jedna specifická položka na financování výzkumných programů v této oblasti.

2.3 *Boj proti terorismu: Přípravenost a zvládání následků*

2.3.1 **navrhuje** zavedení metodického školení osob pracujících pro organizace, jež zajišťují služby civilní ochrany na místní a regionální úrovni, a **doporučuje**, aby se především soustředily na oblast podpory využívání programu řízení problémů, analýzu krizových situací a komunikaci s veřejností a aby kromě toho výhledově počítalo s výměnou vzdělávacích programů;

2.3.2 **požaduje** rozšíření své institucionální role v určování evropské politiky pro podporu zařízení civilní ochrany;

2.3.3 **žádá**, aby bylo explicitně stanoveno, že součástí centra pro řízení krizových situací bude jeden zástupce místních a regionálních samospráv;

2.3.4 **navrhuje**, aby byly zvýhodněny místní, pevně strukturované sítě, které fungují jako operační centra a mají k dispozici řadu možností, jak varovat a koordinovat v nouzových situacích, a přitom jsou rovněž schopné komunikovat s odpovídajícími kompetentními aktéry na národní a nadnárodní úrovni a i ty varovat;

2.3.5 **znovu vyzývá** k vytvoření evropského střediska pro monitorování bezpečnosti měst, shromažďujícího zástupce místních a regionálních samospráv členských států, jež dodá všem ustanoveným evropským orgánům v dané věci kompetentním veškeré informace týkající se vytváření politik, podpory a koordinace výzkumu a sběru, uspořádání a zpracování bezpečnostních dat, zejména šířením příkladů, osvědčených postupů a vytvářením regionálních a místních partnerství;

2.4 *Ochrana kritické infrastruktury v rámci boje proti terorismu*

2.4.1 **navrhuje** sestavení komise, jež bude speciálně odpovědná za vypracování kritérií, jež členské státy navrhnou pro určení, ve kterých případech se jedná o kritickou infrastrukturu, a žádá, aby bylo institucionálně stanoveno, že se této komise bude účastnit jeden zástupce místních a regionálních samospráv za každý členský stát, s cílem napomoci vytvoření a realizaci evropského programu ochrany kritické infrastruktury;

2.4.2 **doporučuje** vytvořit na národní úrovni centra pro ochranu veškeré kritické infrastruktury; tato centra, do nichž budou zapojeni zástupci místních a regionálních samospráv, pomohou řešit problémy a prosazovat řešení, komunikovat a spolupracovat přímo mezi sebou na horizontální úrovni;

2.4.3 **doporučuje**, aby byli někteří zaměstnanci služeb kritické infrastruktury speciálně školeni v oblasti systému kontroly informatických sítí.

V Bruselu dne 12. října 2005.

předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů na téma „Zlepšení tvorby právních předpisů 2004“ a „Zlepšení právní úpravy v oblasti růstu a pracovních míst v Evropské unii“

(2006/C 81/02)

VÝBOR REGIONŮ,

s ohledem na zprávu Evropské komise ze dne 21. března 2005 „Zlepšení tvorby právních předpisů 2004“ KOM(2005) 98 v konečném znění a její přílohu SEK(2005) 364,

s ohledem na sdělení Evropské komise ze dne 16. března 2005 na téma „Zlepšení právní úpravy v oblasti růstu a pracovních míst v Evropské unii“ KOM(2005) 97 v konečném znění a její přílohu SEK(2005) 175,

s ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze dne 21. března 2005 konzultovat s ním toto téma v souladu s prvním odstavcem článku 265 Smlouvy o založení Evropského společenství,

s ohledem na rozhodnutí svého předsedy ze dne 20. ledna 2005 pověřit Komisi pro ústavní záležitosti a evropskou správu přípravou stanoviska k tomuto tématu,

s ohledem na „Protokol o způsobech spolupráce mezi Evropskou komisí a Výborem regionů“, podepsaný předsedy obou institucí dne 20. září 2001 (DI CdR 81/2001 rev. 1),

s ohledem na Bílou knihu o evropské správě ze dne 25. července 2001 (KOM(2001) 428 v konečném znění),

s ohledem na obecné stanovisko Výboru ze dne 2. července 2003 k „Bílé knize o evropské správě“ (CdR 19/2003 fin ⁽¹⁾),

s ohledem na stanovisko Výboru ze dne 20. listopadu 2003 k tématu „Lepší tvorba zákonů 2002“ a k tématu „Aktualizace a zjednodušení *acquis communautaire*“ (CdR 62/2003 fin ⁽²⁾),

s ohledem na návrh stanoviska jeho Komise pro ústavní záležitosti a evropskou správu k tématu „Provádění a kontrola zásad subsidiarity a proporcionality“ (CdR 220/2004),

s ohledem na prohlášení přijaté dne 13. května 2005 jeho Komisí pro ústavní záležitosti a evropskou správu ve Vitoria-Gasteiz (Španělsko) v rámci semináře k tématu „Územní správa: otázka efektivit a demokracie Evropské unie“ (CdR 125/2005 fin)

s ohledem na návrh stanoviska Výboru (CdR 121/2005 rev. 1) přijatý dne 14. června 2005 Komisí pro ústavní záležitosti a evropskou správu (zpravodaj: **pan DELEBARRE**, bývalý ministr bez portfeje a starosta města Dunkerque (Francie/SES),

- 1) **vzhledem k** důležitosti lepšího uplatnění zásad subsidiarity, proporcionality a blízkosti při přípravě evropských právních předpisů, jednoduchých, jasných a srozumitelných pro občany,
- 2) **vzhledem k** zásadní úloze, kterou mohou hrát místní a regionální samosprávy, vhodně začleněné do přípravy právních předpisů a provádění těchto předpisů na úrovni jejich území,
- 3) **vzhledem k** přidané hodnotě, již mohou přinést modernější metody evropské správy, jako jsou např. metoda *hloubkové dopadové analýzy* a uzavírání partnerských *tripartitních smluv a úmluv*, k jejichž úspěchu může Výbor aktivně přispět,

přijal jednomyslně toto stanovisko na 61. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 12. a 13. října 2005 (jednání ze dne 12. října).

⁽¹⁾ Úř. věst. C 256, 24.10.2003, s. 24

⁽²⁾ Úř. věst. C 73, 23.3.2004, s. 38

1. Hledisko Výboru regionů

1.1 Používání zásad subsidiarity a proporcionality

VÝBOR REGIONŮ

1.1.1 **vyjadřuje přání** doplnit různá stanoviska ⁽³⁾, jež přijal k tématu „evropské správy“ a „ústavního procesu“, jenž stvrzuje tyto zásady, a **doplnit** svůj návrh stanoviska k používání zásad subsidiarity a proporcionality ⁽⁴⁾,

1.1.2 **bere na vědomí** pokrok popsany ve 12. výroční zprávě Evropské komise s názvem „Zlepšení tvorby právních předpisů“ a **zdůrazňuje** důležitost prohloubení analýzy mechanismů konzultace a interinstitucionálního dialogu, výhledových studií a dopadových analýz,

1.1.3 **domnívá se**, že „lepší právní předpisy“ a „lepší provádění“ právních předpisů Unie představují hlavní cíl jak pro Evropskou komisi, tak pro Výbor samotný, a **připomíná** roli, kterou mu Předsednictvo dne 19. března 2004 přisoudilo v tomto dialogu,

1.1.4 **připomíná**, že jeho doporučení vedla k přijetí postoje umožňujícího užší zapojení místních a regionálních orgánů do provádění právních předpisů Společenství ⁽⁵⁾, a oceňuje, že Evropská komise tuto skutečnost zmínila ve své poslední zprávě „Zlepšení tvorby právních předpisů 2004“,

1.1.5 **vyjadřuje** však **politování** nad skutečností, že Evropská komise nevzala dostatečně v potaz jeho předchozí doporučení týkající se důležitosti konzultace místních a regionálních samospráv v raném stadiu přípravy právních předpisů ⁽⁶⁾, a **vyjadřuje** přání, aby Komise v budoucnu náležitě zohlednila možné dopady některých opatření na finanční potřeby místních a regionálních samospráv,

1.1.6 **oceňuje** skutečnost, že práce Evropské komise navazuje na interinstitucionální dohodu přijatou v souladu s Akčním plánem z června 2002 Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí v prosinci 2003 ⁽⁷⁾,

1.1.7 **vyjadřuje potěšení** nad záměrem Evropské komise spustit od října 2005 *rámcový program zjednodušení acquis pro období 2005-2009* v souladu s následujícími doporučeními vyplývajícími ze schůzky na vysoké úrovni v Haagu ⁽⁸⁾ na téma „Správa a EU“, jež nabývají zásadního významu pro regionální a místní samosprávy:

⁽³⁾ Stanovisko CdR 50/99 fin „Zlepšení tvorby právních předpisů 1998“, stanovisko CdR 18/2000 fin „Zlepšení tvorby právních předpisů 1999“, stanovisko CdR 62/2003 fin „Zlepšení tvorby právních předpisů 2002“,

⁽⁴⁾ Návrh stanoviska Komise pro ústavní záležitosti a evropskou správu VR k tématu „Provádění a kontrola zásad subsidiarity a proporcionality“ ze dne 5. února 2005 (CdR 220/2004)

⁽⁵⁾ Viz např. KOM(2003) 811 v konečném znění, „Dialog s asociacemi územních samospráv na téma přípravy politik Evropské unie“ ze dne 19. prosince 2003

⁽⁶⁾ Viz stanovisko CdR 62/2003 fin

⁽⁷⁾ Sdělení Evropského parlamentu, Rady a Komise o interinstitucionální dohodě „Zlepšení tvorby právních předpisů“, Úř. věst. C 321/01, 31. 12. 2003

⁽⁸⁾ Závěry a doporučení schůzky na vysoké úrovni na téma „Správa a EU“ v Haagu ve dnech 9. a 10. prosince 2004.

— používání zásady subsidiarity,

— sledování bílé knihy Evropské komise, zejména co se týče tripartitních smluv a úmluv a dialog s místními a regionálními sdruženími,

— provádění práva Unie na regionální a místní úrovni, úsilí o zlepšení právní úpravy (better regulation),

1.2 Strukturovaný dialog, konzultační proces a smluvní partnerství

VÝBOR REGIONŮ

1.2.1 **oceňuje**, že Evropská komise již dlouhou dobu ⁽⁹⁾ podporuje rozvoj živé „interakce s regionálními a místními samosprávami a s občanskou společností“, a to v raném stadiu definice politik, a otevírá trvalý a systematický dialog ⁽¹⁰⁾ provázený širokými konzultacemi územních samospráv v oblastech, kde zodpovídají za transpozici nebo provádění, a to včetně příslušných asociací,

1.2.2 s uspokojením **konstatuje**, že jarní Evropská rada ⁽¹¹⁾ nedávno deklarovala, že „kromě vlád by všichni ostatní dotyční účastníci – parlamenty, regionální a místní orgány, sociální partneři a občanská společnost – měli být na [Lisabonské] strategii zainteresováni a aktivně přispívat k dosažení jejích cílů“.

1.2.3 **vyjadřuje potěšení** nad podpisem první tripartitní úmluvy o cílech mezi Evropskou unií, Itálií a lombardským regionem ve věci mobility městské dopravy,

1.2.4 **domnívá se**, že provádění zásady partnerství umožňuje překonat nedostatky stávajícího systému a přinést skutečnou přidanou hodnotu v rámci rychlého plnění přesně stanovených společných cílů, aniž by bylo narušeno rozdělení institucionálních kompetencí jednotlivých partnerů,

1.2.5 **vyjadřuje** na jedné straně **přání**, aby se tento typ smluv stal účinným nástrojem zapojení regionálních a místních samospráv do národního strategického referenčního rámce, jenž ponechá „dostatečný manévrovací prostor pro regiony, jež tak budou moci stanovit své cíle a konkrétní postupy“, a na straně druhé aby kompetence, ať už legislativní, či exekutivní, byly svěřeny signatářům dané smlouvy nebo úmluvy s Evropskou komisí,

⁽⁹⁾ Sdělení Evropské komise k tématu „Dialog s asociacemi územních samospráv nad přípravou politik Evropské unie“ KOM(2003) 811 v konečném znění ze dne 23. listopadu 2003

⁽¹⁰⁾ Bílá kniha o evropské správě KOM(2001) 428 v konečném znění ze dne 25. července 2001

⁽¹¹⁾ Závěry předsednictví, Evropská rada v Bruselu ve dnech 22. a 23. března 2005, 7619/05

1.2.6 **vyjadřuje naléhavé přání**, aby posílení pružnosti vertikální decentralizace a spolupráci mezi různými úrovněmi územního členění náležitě doplnily také nové mechanismy horizontální meziregionální spolupráce a více či méně smluvně zakotvené partnerství s ostatními místními samosprávami či se zástupci občanské společnosti, např. prostřednictvím využití odborných znalostí stávajících meziregionálních organizací.

1.3 Rozšířené hodnocení vlivu a odborné posudky

VÝBOR REGIONŮ

1.3.1 **vyjadřuje potěšení** nad zavedením nové metody dopadové analýzy v roce 2004 pro hlavní iniciativy Evropské komise a nad využitím nástroje, jenž umožňuje přezkoumání ekonomických, environmentálních a právních dopadů určitého návrhu, a zároveň počítá s konzultací zainteresovaných stran a kompetentních expertů,

1.3.2 **domnívá se** nicméně, že je nezbytné postupně zajistit, aby byl brán v úvahu územní dopad hlavních iniciativ Evropské komise s cílem posílit soudržnost činnosti Společenství,

1.3.3 **považuje za obzvláště významné** prvky v rámci opatření navrhovaných Evropskou komisí:

- možný dopad určitých opatření na finance územních samospráv,
- prohloubení dopadových analýz včetně vyčíslení nákladů pro firmy,
- přezkoumání a možné modifikace či stažení pozastavených návrhů,
- zrychlení postupu zjednodušení s cílem zvýšit konkurenceschopnost,
- pilotní projekty zaměřené na snížení administrativní zátěže,
- řešení nahrazující právní předpisy (spoluregulace a samoregulace),
- využití externích expertů,
- posílení konzultací s občany, firmami a nevládními organizacemi prostřednictvím internetu,

2. Doporučení Výboru regionů:

2.1 *Doporučení k opatřením pro „Zlepšení tvorby právních předpisů“ jako celku*

VÝBOR REGIONŮ

2.1.1 **vyjadřuje potěšení** nad prioritním strategickým cílem Evropské komise pro pětileté funkční období „Přijímat lepší právní předpisy“ a zahájit interinstitucionální spolupráci za tímto účelem, **lituje** nicméně, že místní a regionální hledisko nebylo v této iniciativě dostatečně zohledněno, a **naléhavě žádá** jednotlivá předsednictví Rady, Evropský parlament a Evropskou komisi o užší spolupráci,

2.1.2 **připomíná**, že Protokol o používání zásad subsidiarity a proporcionality jako součást Smlouvy o Ústavě pro Evropu otevírá možnost přihlížet k regionálnímu a místnímu rozměru Evropské unie při rozsáhlých konzultacích před přijetím všech legislativních aktů, a stanoví, že pro každý evropský rámcový zákon bude obsahovat informaci, v níž Evropská komise zhodnotí právní a finanční dopady rámcového zákona na regionální a místní orgány, a vyzývá od nynějška Evropskou komisi ke zohlednění tohoto aspektu ve vztahu k platným evropským právním předpisům, a to bez ohledu na vývoj ratifikačního procesu.

2.1.3 **vyjadřuje přání** využít prostor, jenž mu otevírá protokol o používání zásad subsidiarity a proporcionality, a zaujmout významnou pozici mezi místními a regionálními samosprávami a evropskými institucemi za účelem konzultací v souladu s protokolem o spolupráci s Evropskou komisí⁽¹²⁾,

2.1.4 **vyjadřuje záměr posílit** svoji činnost v předlegislativní fázi, jež převládne vzhledem k požadavku vyšší účinnosti, transparentnosti a demokratické legitimacy v Evropské unii, a **znovu** proto **vyjadřuje** své přání moci zasáhnout v okamžiku „konzultací před rozhodnutím“ a zúčastnit se provádění nástrojů „spoluregulace“, jež by se měly ukázat jako „účinný prostředek naplnění cílů Evropské unie“.

2.1.5 **připomíná**, že Smlouva o Ústavě pro Evropu mu svěčuje spoluzodpovědnost za používání a kontrolu zásad subsidiarity a proporcionality tím, že mu uděluje nová práva a povinnosti v oblasti přípravy a provádění právních předpisů Společenství, čímž konsoliduje jeho institucionální rozměr v rámci Unie,

2.1.6 **vyjadřuje záměr vykonávat** co nejlépe tyto nové úkoly, zaujmout roli strážce subsidiarity, již mu přisuzuje Smlouva o Ústavě pro Evropu, a budou-li to vyžadovat okolnosti, využít svého práva obrátit se na Evropský soudní dvůr jak na obranu svých vlastních výsad, tak v případě porušení zásady subsidiarity, a v tomto případě přijetím stanoviska v rámci výkonu své poradní funkce zakotvené ve Smlouvě a nikoli nutně vydáním kritického hodnocení k dodržování zásady subsidiarity,

2.1.7 **domnívá se**, že dopad činnosti Společenství lze posílit prostřednictvím proporcionality do té míry, že převládajícími prvky při posuzování jsou výběr doporučovaných nástrojů a dále rozsah a intenzita daného legislativního návrhu,

2.1.8 **vyjadřuje přání** přispět ke zvýšení kvality právních předpisů podporou integrovaného a kooperativního přístupu, zkvalitněním koordinace mezi evropskými subjekty na třech úrovních – evropskými institucemi, členskými státy a územními samosprávami – a zejména spoluúčastí na oživení diskusních platforem mezi těmito subjekty a občanskou společností,

⁽¹²⁾ Protokol o způsobech spolupráce mezi Evropskou komisí a Výborem regionů, přijatý dne 20. září 2001 v Bruselu

2.1.9 **vyjadřuje** dále **přání** posílit svoji roli *prostředníka* mezi institucemi Společenství a místními a regionálními orgány tím, že:

- se aktivně zúčastní *organizace a oživení výměnných sítí* povolání k budování partnerství mezi různými úrovněmi samosprávy, zejména pokud se jedná o *teritorializaci politik* Evropské unie,
- bude úzce spolupracovat na přípravě *Evropské politické agendy* a zajištění úspěšnosti cílů lepší evropské správy,

2.1.10 **potvrzuje** svůj záměr připravit se na dohled nad *dodržováním zásady subsidiarity* tím, že během roku 2005 pokročí jednak v *přípravě tabulky hodnocení subsidiarity*, jež se stane přílohou jeho stanovisek, a za druhé v *postupném budování sítě místních a regionálních samospráv* s cílem zajistit subsidiaritu,

2.1.11 **opakuje** svoji žádost, aby místní a regionální samosprávy byly zapojeny do raného stadia přípravy právních předpisů, přinejmenším z důvodu náležitého uplatnění protokolu o používání zásad subsidiarity a proporcionality vzhledem k rozpočtovým dopadům na místní a regionální samosprávy a z důvodu dodržení zásad subsidiarity a proporcionality,

2.2 Doporučení k úmluvám a tripartitním smlouvám

VÝBOR REGIONŮ

2.2.1 **vyzývá** Evropskou komisi, aby opět oživila podepisování *úmluv a tripartitních smluv* jako metodu partnerství spojující místní a regionální orgány, státy a Společenství, a aby využití tohoto nástroje rozšířila na ostatní politiky Společenství, zejména vůči *velkým evropským infrastrukturám*, a prostřednictvím uplatnění tohoto nástroje vyzývá Komisi k provádění politiky *soudržnosti* ⁽¹³⁾,

2.2.2 **doporučuje** rychlé uzavření úmluv a tripartitních smluv, jež byly předmětem dlouhé a pozitivní spolupráce mezi zainteresovanými stranami,

2.2.3 **rozumí** skutečnosti, že první tripartitní úmluva podepsaná mezi Evropskou unií, Italskou republikou a regionem Lombardie o mobilitě městské dopravy, stejně jako pilotní experimentální projekty načrtnuté v oblasti *životního prostředí* se samosprávami Birminghamu, Lille a Pescary, umožňují vyvodit užitečné závěry a „osvědčené postupy“, s jejichž pomocí bude možno určit *vhodnou metodologii* pro přípravu budoucích tripartitních smluv,

2.2.4 **trvá** na skutečnosti, že tripartitní smlouvy představují nástroj správy, jehož cílem je zajistit, aby právní předpisy a programy s *výrazným územním dopadem* mohly být prováděny s *vyšší mírou pružnosti* a s *vyšší účinností*,

⁽¹³⁾ Stanovisko Výboru regionů k návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví obecné ustanovení o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti Cdr 232/2004 fin z 13.4.2005

2.2.5 **žádá** Evropskou komisi, aby pro tento specifický účel vyčlenila finanční prostředky, jež umožní místním a regionálním orgánům disponovat potřebnými prostředky pro rychlé provádění *tripartitních úmluv a smluv* a beze zbytku a bez překážek naplnit jejich operační úlohu na daném území,

2.2.6 **vyzývá** Evropskou komisi, aby již nyní posílila příčinou koordinaci této experimentální fáze a dohledu nad ní ze strany Generálního sekretariátu a rozvíjela komunikační a podpůrnou činnost pro tento nástroj,

2.2.7 **doporučuje** explicitnější podporu ze strany Rady Unie s cílem upevnit postavení této iniciativy, jež přispívá k obnově způsobů evropské správy,

2.2.8 **navrhuje** Evropské komisi, aby do všech mechanismů oživení *Lisabonské strategie* zařadila reflexi možných přínosů *cíle- ných tripartitních smluv nebo úmluv* pro úspěšnost tohoto strategického procesu, a to tím, že *regionům*, jež projeví zájem, umožní větší podíl na jeho úspěšnosti,

2.3 Doporučení pro dopadové analýzy

VÝBOR REGIONŮ

2.3.1 **navrhuje**, aby zařazení nové metody *dopadové analýzy* pro hlavní iniciativy *Evropské komise* vedlo k optimálnímu zohlednění místního a regionálního rozměru ve fázi „*ex ante*“ legislativního procesu,

2.3.2 **vyzývá** Evropskou komisi, aby mu svěřila přípravu *výhledových studií* v oblasti jeho kompetencí, především v případě všech hlavních iniciativ s územním dopadem,

2.3.3 **domnívá se**, že obzvláště důležité bude jeho úvodní hodnocení v rámci uplatnění neregulačních nástrojů (*spoluregulace a samoregulace*), a dále u veškeré *informační a koordinační* činnosti, jež souvisí s místní a regionální úrovní,

2.3.4 **je toho názoru**, že dopadové analýzy musejí sehrát klíčovou úlohu ve *snížení administrativních nákladů*, jež zatěžují místní a regionální orgány v souvislosti s právními předpisy Společenství, v důsledku čehož musejí *předběžné analýzy* zahrnovat hodnocení dopadu legislativního aktu na místní a regionální úroveň z *finančního hlediska*,

2.3.5 **doporučuje**, aby v rámci revize protokolu o spolupráci s *Evropskou komisí* ⁽¹⁴⁾ *hlubší dopadové analýzy* umožnily definici *podrobných hodnotících a kvalitativních kritérií* pro toho, kdo je bude provádět, a aby bylo možno vytvořit skutečnou strategii pro konzultace územních základen,

⁽¹⁴⁾ „Protokol o způsobech spolupráce mezi Evropskou komisí a Výborem regionů“, podepsaný předsedy obou institucí dne 20. září 2001 (DI Cdr 81/2001 rev. 1)

2.3.6 **vyzývá** Evropskou komisi, aby podpořila proaktivnější příspěvky předcházející přijetí opatření ze strany Společenství, a to ve formě *předběžných stanovisek* k budoucím politikám Společenství a týkajícím se *dopadů* na místní a regionální orgány, a dále *zpráv o dopadech* určitých směrnic z místního a regionálního hlediska,

2.3.7 **znovu doporučuje** Evropské komisi, aby zřídila nezávislou expertní konzultační skupinu, jež by dohlížela na dopadové analýzy, zaručila objektivitu a podpořila osvědčené postupy, a aby průběžně informovala Výbor o její činnosti, čímž mu umožní posílit jeho politickou úlohu v pozdějších fázích rozhodovacího procesu ⁽¹⁵⁾,

2.3.8 **žádá**, aby byl informován o činnosti pracovní skupiny pro provádění a kontrolu dopadových analýz zřízené v Evropském parlamentu, což mu umožní zúčastnit se postupu interinstitucionální spolupráce iniciované Evropským parlamentem a dospět s Evropskou komisí a Radou k výběru společných kritérií hodnocení kvality dopadových analýz, a dále kvantifikovat výdaje vyplývající z legislativních návrhů,

2.4 *Doporučení pro zlepšení právní úpravy v oblasti růstu a pracovních míst v Evropské unii*

VÝBOR REGIONŮ

2.4.1 **bere** s velkým zájmem **na vědomí** zájem Rady o znovuoživení Lisabonského procesu a obsah sdělení ⁽¹⁶⁾ předložených Evropskou komisí s cílem vytvořit „lepší právní úpravu“ pro tento proces, neboť zjednodušení právního rámce

považuje za zásadní požadavek jak na národní úrovni, tak na úrovni Společenství,

2.4.2 **podporuje** doporučení Evropské komise, aby se zlepšení právní úpravy stalo *nedílnou součástí lisabonských národních akčních plánů*, a **vyslovuje se** pro vypracování společného harmonogramu činností k tématu „Zlepšení právní úpravy“,

2.4.3 **navrhuje**, aby národní akční plány zahrnovaly také *regionální oddíl* s cílem zvýšit pružnost a účinnost administrativních opatření na *místní úrovni* a aby národní programy zjednodušení právních předpisů – tak, jak je navrhuje Evropská komise – byly podnětem ke konzultacím místních a regionálních samospráv a posílily informovanost o reformě na úrovni regionů a obcí.

2.5 Obecná doporučení

VÝBOR REGIONŮ

2.5.1 **žádá** zejména Evropskou komisi, aby ve spolupráci s ním zajistila konkrétnější návaznost v rámci tohoto návrhu prostřednictvím rychlejší a političtější reakce,

2.5.2. **vyjadřuje** konečně **záměr** pravidelněji provádět, zejména v rámci výroční konzultace ke zprávě Evropské komise, hodnocení činností předepisovaných akčním plánem „Zlepšení tvorby právních předpisů“, a dále vyjadřuje přání, aby Evropská komise vytvořila *informační systém* usnadňující přístup k informacím o probíhajícím legislativním procesu, s cílem zlepšit informovanost místních a regionálních samospráv o všech fázích legislativního procesu.

V Bruselu dne 12. října 2005.

předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

⁽¹⁵⁾ Stanovisko CdR 62/2003 fin

⁽¹⁶⁾ Sdělení „Zlepšení právní úpravy v oblasti růstu a pracovních míst v Evropské unii“ ze dne 16. března 2005 – KOM(2005) 97 v konečném znění a jeho příloha SEK(2005) 175 a „Zlepšení tvorby právních předpisů 2004“ ze dne 21. března 2005 – KOM(2005) 98 v konečném znění a jeho příloha SEK(2005) 364

Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise „Třetí dílčí zpráva o soudržnosti: Na cestě k novému partnerství pro růst, zaměstnanost a soudržnost“

(2006/C 81/03)

VÝBOR REGIONŮ,

s ohledem na sdělení Evropské komise „Třetí dílčí zpráva o soudržnosti: Na cestě k novému partnerství pro růst, zaměstnanost a soudržnost“* KOM(2005) 192 v konečném znění, (SEC(2005)632), které bylo přijato dne 17. května 2005;

s ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze dne 17. května 2005 požádat Výbor v souladu s odst. 1 čl. 265 Smlouvy zakládající Evropské společenství o stanovisko k tomuto tématu;

s ohledem na rozhodnutí svého předsedy ze dne 19. května 2005 pověřit Komisi pro teritoriální politiku soudržnosti vypracováním příslušného stanoviska;

s ohledem na „Třetí zprávu o hospodářské a sociální soudržnosti – *Nové partnerství pro soudržnost, konvergenční, konkurenceschopnost a spolupráci*“, KOM(2004) 107 v konečném znění, která byla Evropskou komisí přijata dne 18. února 2004;

s ohledem na své stanovisko ke „Třetí zprávě o hospodářské a sociální soudržnosti“ (CdR 120/2004 v konečném znění) ⁽¹⁾, které bylo schváleno dne 16. června 2004;

s ohledem na stanovisko Výboru regionů k finančnímu výhledu: „sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu: Budování naší společné budoucnosti: Politické úkoly a rozpočtové prostředky rozšířené Unie v letech 2007-2013“ (CdR 162/2004 v konečném znění) ⁽²⁾;

s ohledem na stanovisko Výboru regionů k „návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady týkající se Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR)“ (CdR 233/2004 v konečném znění); ⁽³⁾

s ohledem na stanovisko Výboru regionů k „návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o Fondu soudržnosti“ (CdR 234/2004 v konečném znění); ⁽⁴⁾

s ohledem na stanovisko Výboru regionů k „návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském sociálním fondu“ (CdR 240/2004 v konečném znění) ⁽⁵⁾;

s ohledem na stanovisko Výboru regionů k „návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví obecná ustanovení o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti“ (CdR 232/2004 v konečném znění) ⁽⁶⁾;

s ohledem na svůj návrh stanoviska (CdR 141/2005), který byl Komisí pro teritoriální politiku soudržnosti přijat dne ... (zpravodaj: **pan Michael Schneider**, státní tajemník, zástupce Saská-Anhaltska u spolkové vlády (SRN/ELS);

přijal toto stanovisko na 61. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 12. a 13. října 2005 (jednání ze dne 12. října)

Názory Výboru regionů

I. Trvání hospodářské a sociální disparity v rozšířené Unii

Výbor regionů

1. považuje předloženou třetí dílčí zprávu za důležitý dokument pro pokračování diskuse o budoucí podobě politiky soudržnosti v Evropě;

2. konstatuje, že regionální disparity v rozšířené Unii jsou i nadále obrovské a že regionální HDP v deseti nejlépe prosperujících regionech byl o 153 % vyšší než v deseti nejchudších regionech;

3. bere na vědomí, že v rozšířené Unii nyní celkem 64 regionů vykazuje HDP, který je nižší než 75 % průměru Společenství, spadá tam 90 % celkového obyvatelstva nových členských států;

4. požaduje proto znovu, aby tyto regiony byly speciálně podporovány z prostředků strukturální politiky EU;

5. upozorňuje, že 3,5 % obyvatelstva EU žije v regionech, které jsou dotčeny tzv. statistickým efektem a stvrzuje tak svůj požadavek spravedlivého řešení pro tyto regiony;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 318 ze dne 22.12.2004 s.1.

⁽²⁾ Úř. věst. C 164 ze dne 5.7.2005 s. 4.

⁽³⁾ Úř. věst. C 231 ze dne 20.9.2005 s. 19.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 231 ze dne 20.9.2005 s. 35.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 164 ze dne 5.7.2005 s. 48.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 231 ze dne 20.9.2005 s. 1.

6. konstatuje, že další 4 % obyvatelstva EU žijí v oblastech, které v důsledku příznivého hospodářského vývoje překročily hranici 75 % a podporuje požadavek těchto regionů, aby získali do nového konkurenčního cíle přiměřené přechodné období;

7. podporuje zjištění dílčí zprávy, že navzdory významnému nárůstu produktivity v uplynulých letech je vzhledem k dosažení konvergence nutný další nárůst nejen produktivity, ale i zaměstnanosti;

8. je znepokojen, že se regionální disparity v některých členských státech zvětšily a v této souvislosti žádá zvýšené úsilí jak na evropské, tak i na národní úrovni, zároveň zdůrazňuje, že se od roku 1995 disparity v rámci EU zmenšují. Tento pokles byl rychlejší v rámci zemí než v rámci regionů;

9. zdůrazňuje zjištění zprávy, že v mnoha nových členských státech bude třeba, aby trvale vysoká míra růstu probíhala celé generace, aby se tak zmenšily stávající disparity;

10. vítá proto zjištění zprávy, že vzhledem k panujícimu rozsahu disparit v EU je nutnost aktivní politiky soudržnosti samozřejmá;

11. poukazuje v této souvislosti na to, že regiony se zvláštní problematickou sociálně hospodářskou situací musí být podporovány i v tom, aby mohly provést strukturální transformaci směrem ke společnosti založené na vědomostech;

12. zdůrazňuje pojetí Komise, na jehož základě je s ohledem na podporu růstu a zaměstnanosti nutné, aby aktivní politika soudržnosti byla zachována i mimo nejchudší regiony.

13. vyjadřuje nutnost provádění politiky soudržnosti v regionech, které jsou postiženy přírodními strukturálními nevýhodami, jako jsou ostrovy, horské regiony nebo oblasti s nízkou hustotou osídlení.

II. Politika soudržnosti EU a lisabonská agenda

VÝBOR REGIONŮ

13. vítá zjištění zprávy, že v mnoha programech podíl opatření k realizaci lisabonské agendy činí přes 50 %;

14. zdůrazňuje úlohu programovacího procesu v rozvoji regionálních významných oblastí podpory a inovačních strategií a přimlouvá se za posílení místních a regionálních samospráv v provádění a realizaci podpory ze strukturálních fondů.

15. vítá v mnoha průběžných hodnoceních uváděnou silnější orientaci využití strukturálních fondů na opatření pro

podporu růstu a zaměstnanosti; zároveň ale zdůrazňuje, že musí dojít ke zjednodušení řízení vedoucích ke změně zaměření nebo přesnému nastavení programů strukturálních fondů.

16. potvrzuje v této souvislosti svou kritiku současných návrhů Komise na přepracování rezervy vázané na výkon.

17. sdílí s Komisí hodnocení úspěšného zahájení čerpání prostředků ze strukturálních fondů v nových členských státech a potvrzuje zájem Výboru na zachování čtyřprocentní absorpční hranice pro využívání strukturálních fondů v členských státech.

18. bere na vědomí, že ze třinácti členských států, které alespoň částečně spadají pod cíl 1, jen devět dodrželo princip doplňkovosti a v této souvislosti poukazuje na to, že při posuzování spolufinancování podle čl. 11 nařízení s obecnými ustanoveními o strukturálních fondech (?) musí být zohledněny celohospodářské rámcové podmínky relevantní pro financování, specifické hospodářské podmínky, privatizace nebo mimořádná výše veřejných výdajů ze strukturálních fondů v předchozím období.

19. potvrzuje tedy svůj požadavek započítávat do spolufinancování výdajů ze strukturálních fondů i v budoucnu soukromé prostředky, aby na regionální a obecní rozpočty nebyl vyvíjen ještě vyšší tlak.

III. Budoucnost politiky soudržnosti a agenda pro růst a zaměstnanost

VÝBOR REGIONŮ

20. bere na vědomí, že představy Výboru regionů o budoucí podobě strukturální politiky byly do značné míry podporovány také Evropským parlamentem a Evropským hospodářským a sociálním výborem.

21. zdůrazňuje nutnost aktivizace aktérů na místní a regionální úrovni pro budoucí využití strukturální politiky a potvrzuje svůj zájem pořádat i do budoucna společné akce a konference, a tak se aktivně podílet na diskusi o hospodářské, sociální a teritoriální soudržnosti.

(?) Nařízení (ES) č. 1260/1999 Rady ze dne 21. června 1999 s obecnými ustanoveními o strukturálních fondech, Úř. věst L 161 ze dne 26.6.1999, s. 1.

22. je znepokojen, že představy členských států o budoucím financování ze strany Evropské unie se ještě velmi rozcházejí a v důsledku opožděného dosažení dohody je zpochybňováno především hladké zahájení dalšího období finančních podpor.

23. vyzývá tedy členské státy, aby učinily rychlé rozhodnutí o budoucím financování ze strany Evropské unie.

24. varuje před tím, že při snížení obecné výše státních podpor není možné opomíjet cíle politiky soudržnosti

a potvrzuje svůj zájem o vyváženou a přiměřenou politiku finančních podpor v Evropské unii, přičemž je třeba vyhovět závěrům Evropské rady z jednání ve Stockholmu 23. a 24. března 2001.

25. vítá dřívější předložení strategických pokynů pro programování nových podpůrných programů a poukazuje na to, že Výbor k tomu zaujme stanovisko ve zvláštní zprávě.

V Bruselu dne 12. října 2005.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů k tématu „Integrované hlavní směry pro růst a zaměstnanost (2005–2008)“ sdělení předsedy ve shodě s místopředsedou Verheugenem a komisaři Almuníou a Špidlou včetně doporučení Komise o hlavních směrech hospodářské politiky členských států a Společenství (na základě článku 99 Smlouvy o ES) a návrhu rozhodnutí Rady o hlavních směrech politiky zaměstnanosti členských států (na základě článku 128 Smlouvy o ES)

(2006/C 81/04)

VÝBOR REGIONŮ

s ohledem na Integrované hlavní směry pro růst a zaměstnanost (2005-2008), včetně doporučení Komise o hlavních směrech hospodářské politiky členských států a Společenství (na základě článku 99 Smlouvy o ES) a návrhu rozhodnutí Rady o hlavních směrech politiky zaměstnanosti členských států, KOM(2005) 141 v konečném znění – 2005/0057 (CNS),

s ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze dne 12. dubna 2005 a Rady ze dne 22. dubna 2005 konzultovat tuto problematiku s Výborem regionů v souladu s prvním odst. čl. 265 a 128 Smlouvy zakládající Evropské společenství,

s ohledem na rozhodnutí svého předsedy ze dne 19. května 2005 pověřit Komisi pro hospodářskou a sociální politiku vypracováním stanoviska,

s ohledem na usnesení Výboru regionů o znovuoživení Lisabonské strategie přijaté 24. února 2005,

s ohledem na svůj návrh stanoviska (CdR 147/2005 rev. 1) přijatý 29. června 2005 Komisí pro hospodářskou a sociální politiku (zpravodajka: **paní Pauliina Haijanen**, členka zastupitelstva regionální rady jihozápadního Finska a členka rady města Laitila (Finsko/ELS)),

jednomyslně přijal toto stanovisko na 61. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 12. a 13. října 2005 (jednání ze dne 12. října).

1. Názyvy Výboru regionů

Obecné připomínky

VÝBOR REGIONŮ

1.1 **se domnívá**, že přístup, který orientuje integrované hlavní směry na zvyšování růstu a zaměstnanosti musí být realizován s cílem dosažení větší sociální soudržnosti zlepšující veřejné blaho a kvalitu života. Nezbytným předpokladem k dosažení tohoto cíle je vyšší konkurenceschopnost a investice a udržitelná vysoká úroveň sociální ochrany;

1.2 **znovu vyslovuje** požadavek intenzivnějšího a decentralizovanějšího provádění Lisabonské strategie v souladu se závěry summitu Evropské rady v Lisabonu, které stanovují, že „zvolený přístup (provádění Lisabonské strategie) bude zcela decentralizovaný v souladu se zásadou subsidiarity; Unie, členské státy, regionální a místní samosprávy spolu se sociálními partnery a občanskou společností budou aktivně zapojeny do různých forem partnerství“;

1.3 **je však toho názoru**, že integrované hlavní směry představují pokrok co do metodologie, jelikož svědčí o komplementárnosti mezi hospodářskou a sociální politikou Evropské unie a o snaze pokračovat ve zjednodušování a zlepšování srozumitelnosti nástrojů makroekonomické správy Evropské unie;

1.4 **se domnívá**, že cílem zlepšení růstu a pracovních míst musí být udržení a zvýšení blaha všech občanů v celém Společenství a umožnění občanům rozvinout ve společnosti plně svůj potenciál;

1.5 **se domnívá**, že nedostatečný společenský rozvoj nakonec také zpomalí hospodářský růst;

1.6 **zastává názor**, že růst mezd je z mezinárodního hlediska důležitým opatřením společenského rozvoje;

1.7 **se domnívá**, že jeho návrhy na zhodnocení přidané hodnoty vytvořené decentralizací a zajištění účasti místních a regionálních samospráv při přípravě a provádění hlavních směrů nebyly dostatečně uplatněny;

1.8 **zdůrazňuje** svoji ochotu aktivně se účastnit nového Lisabonského procesu a každoročně přispívat k jarnímu zasedání Evropské rady, **věří**, že větší zapojení místních a regionálních samospráv do procesu správy věcí veřejných na evropské úrovni poskytne aktivní partnerské příležitosti ve vývoji evropského rozhodovacího procesu a zvýší úroveň povědomí týkající se regionálního rozměru.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 **považuje za důležité**, aby se místní a regionální samosprávy aktivně zapojily do praktického provádění integrovaných hlavních směrů, a dále **doporučuje**, aby byly vytvořeny nezbytné podmínky pro to, aby se názory místních

a regionálních samospráv braly v úvahu i ve stadiích přípravy a revize hlavních směrů;

2.2 **se domnívá, že je důležité** zlepšit možnosti místních a regionálních samospráv utvářet a posilovat základní ekonomické podmínky, které jsou klíčem jejich životaschopnosti. Rozvoj služeb poskytovaných místními a regionálními samosprávami by měl být pokládán za jeden z možných přístupů;

2.3 **považuje za důležité**, aby služby poskytované místními a regionálními samosprávami byly rozvinuty tak, aby se staly ziskovějšími a konkurenceschopnějšími. Aby se tohoto stavu dosáhlo, mělo by se ulehčit utváření služeb odstraněním pravidel a nařízení a dalších překážek bránících inovaci a kreativě v rozvoji konkurenčních veřejných služeb, za předpokladu, že budou respektovány národní standardy a minimální standardy EU;

2.4 **považuje za důležité**, pokud jde o rozšíření a prohloubení vnitřního trhu služeb, aby se věnovala pozornost poskytování služeb regionům, které jsou obtížně dostupné a řídké osídlené; pro efektivní fungování vnitřního trhu je nezbytné ujasnit, co se myslí pojmy obecný hospodářský zájem a služby obecného zájmu;

2.5 **považuje za důležité** rozvinout sociální dialog, aby se sociální partneři výrazně podíleli na reformním úsilí.

Integrované hlavní směry a národní reformní programy

2.6 **navrhuje**, aby za účelem zvýšení zapojení místních a regionálních samospráv, sociálních partnerů a občanské společnosti integrované hlavní směry v budoucnu zmiňovaly přípravu konkrétních cílů založených na místním a regionálním úhlu pohledu;

2.7 **domnívá se, že je důležité** zajistit, aby členské státy měly dostatek času na přípravu národních reformních programů ve spolupráci s místními a regionálními samosprávami, a proto **doporučuje**, aby Komise také připravila směrný harmonogram pro toto stadium vývoje hlavních směrů;

2.8 **doporučuje**, aby byla navržena přesnější ustanovení, která posílí navrhované partnerství s místními a regionálními samosprávami. Tato okolnost by se měla vzít v úvahu nejen v hlavních směrech, ale také zejména při přípravě strategií Evropského sociálního fondu – strategie ESF by měly podporovat partnerství navržené v hlavních směrech, a také rozvoj nových modelů spolupráce mezi různými oblastmi vlády a sociálních partnerů;

2.9 **navrhuje**, aby občané byli informováni o přípravě hlavních směrů a národních reformních programů způsobem, který zdůrazňuje evropskou povahu cílů a potřeb reformy a který je zároveň příznivý pro zapojení občanské společnosti v celé Unii do rozvíjení nových cílů a opatření;

2.10 **považuje za důležité** zajistit, aby se na přípravu reformního programu nahlíželo v kontextu cílů fondu soudržnosti a sociálního fondu, programů sociálního začlenění a procesů politiky odborné přípravy ve Společenství;

2.11 **považuje za důležité** určit, do jaké míry je zrušení státních podpor reálnou možností v těch řídcích osídlených regionech, kde neexistují konkurenční soukromé podniky jako alternativa k veřejně financovaným službám;

2.12 **konstatuje**, že investice do rozvoje lidských zdrojů jsou rozhodující a podporují hospodářský růst a zaměstnanost mnoha způsoby, například tím, že povzbuzují inovace a jejich použití a usnadňují zaměstnancům a organizacím, aby se přizpůsobili problémům, které s sebou změna přináší;

2.13 **doporučuje**, aby členské státy povzbudily místní a regionální samosprávy, aby se učily ze zkušeností ostatních zemí EU s reformou služeb v různých typech obcí a regionů;

2.14 **naléhá na to**, aby byly učiněny kroky k určení, jak mohou být vyvinuty systémy odměňování, aby lépe zohlednily rozdíly v produktivitě regionů;

2.15 **považuje za důležité**, aby schopnost místních a regionálních samospráv ucházet se o kvalifikované pracovníky byla náležitě zohledněna při přípravě národních reformních programů a aby byly poskytnuty prostředky na udržování pracovní způsobilosti a motivace starších zaměstnanců;

2.16 **poukazuje na** úlohu politiky vzdělávání a odborné přípravy při podpoře demokratické společnosti a rozvoji lidských zdrojů;

2.17 **zdůrazňuje** úlohu zainteresovaných subjektů na místní a regionální úrovni při odhadování poptávky po pracovních silách a odborné přípravě a jejich nabídce a při koordinaci informací, a **navrhuje**, aby byly shromážděny příklady správné praxe;

2.18 **považuje za důležité** rozvinout rozsáhlé kvalifikace, které by lidem umožnily přecházet od jedné činnosti ke druhé s další odbornou přípravou;

2.19 **zdůrazňuje**, že národní rozhodovací pravomoci a národní požadavky by se měly vzít v úvahu při organizování služeb odborné přípravy a zlepšování rovnocennosti odborných kvalifikací;

2.20 **konstatuje**, že zvyšování míry zaměstnanosti a celoživotního učení vyžaduje rozsáhlou síť služeb odborné přípravy, která pružně reaguje na poptávku. Dálkové studium může být jedním ze způsobů, jak toho dosáhnout. Politika pracovní přípravy a odborné vzdělávání by měly být jasně definovány a zdujování odstraněno;

2.21 **doporučuje**, aby byly vyvinuty pružné přístupy k učení tak, aby vyhovovaly potřebám mladých lidí a dospělých, a aby byla podpořena praktická příprava. Při rozvoji systémů odborné přípravy je důležité, aby byly uvedeny v soulad potřeby a kapacity zaměstnavatelů a zaměstnanců a aby se zohlednily zvláštní vzdělávací potřeby podnikatelů;

2.22 **pozitivně hodnotí** podporu celoživotního přístupu k práci a rozvoj trhů práce podporujících začlenění, ale **zdůrazňuje**, že místním a regionálním samosprávám nesmí být uloženy úkoly navíc bez toho, že by jim byly poskytnuty nezbytné prostředky. Reforma se nesmí provádět takovým způsobem, který by znevýhodnil služby a zaměstnance místních a regionálních samospráv ve srovnání s ostatními aktéry;

2.23 **považuje za důležité**, aby se rozvinula a posílila opatření k usídlení přistěhovalců a jejich integraci do společnosti a pracovního života, a **doporučuje**, aby se zpřístupnilo více informací o výsledcích studií, pokud jde o integraci a správnou praxi;

2.24 **naléhá na to**, aby se našly způsoby, jak umožnit zaměstnavatelům, kteří přijímají zaměstnance ze zahraničí, aby se účastnili navrhování a financování opatření na podporu integrace, a jak rozvinout spolupráci v této oblasti mezi místními a regionálními samosprávami;

2.25 **upozorňuje** na potřebu opatření, která by zlepšila schopnost předvídat dopad globalizace na regionální obchodní aktivity, a vytvoření opatření, která pomohou společnostem se přizpůsobit a zůstat konkurenceschopnými, a také opatření, která zaměstnancům usnadní rychlou rekvalifikaci a získání nového zaměstnání v případě uzavření nebo přemístění podniků.

V Bruselu dne 12. října 2005.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Evropské komise „Mobilizace inteligenčního potenciálu Evropy: možnost pro univerzity plně přispět k Lisabonské strategii“

(2006/C 81/05)

VÝBOR REGIONŮ

s ohledem na sdělení Evropské komise „Mobilizace inteligenčního potenciálu Evropy: možnost pro univerzity plně přispět k Lisabonské strategii“ (KOM(2005) 152 v konečném znění);

na základě rozhodnutí Evropské komise ze dne 3. června 2005 požádat Výbor regionů v souladu s odst. 1 čl. 265 Smlouvy zakládající Evropské společenství o stanovisko k tomuto tématu;

na základě rozhodnutí předsednictva ze dne 12. dubna 2005 pověřit Komisi pro kulturu a vzdělávání vypracováním příslušného stanoviska;

s ohledem na rozhodnutí lisabonské Evropské rady, která přijala koncept Evropského výzkumného prostoru, a položila tak základy společné politiky pro vědu a techniku v Evropské unii;

s ohledem na stanovisko Výboru regionů k tématu *Mezitímní vyhodnocení Lisabonské strategie* (CdR 152/2004 fin) ⁽¹⁾;

s ohledem na sdělení Evropské komise „Role univerzit v Evropě založené na znalostech“ ⁽²⁾* a průzkumné stanovisko Výboru regionů k tématu „Role univerzit v místním a regionálním rozvoji v Evropě založené na znalostech“* (CdR 89/2003 v konečném znění) ⁽³⁾;

s ohledem na stanovisko Výboru regionů k tématu *Zavedení jednotného akčního programu v oblasti celoživotního učení* (CdR 258/2004 v konečném znění);

s ohledem na návrh stanoviska (CdR 154/2005 rev.1), který byl Komisí pro kulturu a vzdělávání přijat dne 11. července 2005, zpravodaj: **pan Gerd Harms**, zástupce Braniborska u spolkové vlády a pro evropské záležitosti, státní tajemník Státního kancléřství (SRN/SES);

Vzhledem k těmto důvodům:

1. Je nezbytné pohlížet na sdělení Evropské komise v rámci celkové evropské strategie „růstu založené na znalostech“. Výchova, vzdělávání a výzkum jsou základem společností schopných inovace. Cílů formulovaných v rámci Lisabonské strategie lze dosáhnout jen v globální hospodářské soutěži, ve které výzkum, vzdělávání a odborná příprava hrají klíčovou úlohu. Tím je vysokým školám v Lisabonském procesu přiřazena ústřední role.
2. V Evropě bude za 20 let žít a pracovat pouze 5 % světové populace – v Asii však 52 %. Tato čísla poukazují na naléhavost zásadních opatření, která je třeba s ohledem na rostoucí atraktivitu evropského vzdělávání a výzkumu učinit. Atraktivita vysokých škol je významným faktorem v „boji o nejlepší mozky“, jež Evropa pro zajištění budoucnosti potřebuje.
3. Přístup k co nejrozsáhlejšímu vzdělání není jen zdrojem pro budoucnost v Evropě založené na znalostech, ale zároveň i základem sociální soudržnosti evropských společností i Evropy jako celku. Odstraňování překážek ve vzdělávání, možnosti celoživotního vzdělávání pro všechny a rostoucí kvalita vzdělávání představují hlavní výzvy pro jednání na všech úrovních.
4. V průběhu revitalizace Lisabonské strategie navrhla Evropská komise celou řadu opatření, jak těmto výzvám aktivně čelit. Základní stavební kámen aktivit, za něž je odpovědná Evropská komise, představuje 7. rámcový program pro výzkum. Aby bylo možné integrovat do evropského inovačního procesu potenciály uvedené v tomto rámcovém programu, je nezbytné provést reformy v oblasti vzdělávání a vysokých škol.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 43, 18.2.2005, s. 1.

⁽²⁾ KOM(2003) 58 v konečném znění.

⁽³⁾ Úř. věst. C 73, 23.3.2004, s. 22.

5. Regiony Evropy v tomto procesu nesou významnou odpovědnost a mají zásadní pravomoci na poli vědeckého vzdělávání a výzkumu. Výbor regionů uznává, že místní a regionální samosprávy musí sehrát zvláštní úlohu především jako komunikační kanál pro všechny občany. Místní a regionální samosprávy mohou rovněž pomáhat při spolupráci sítí za účelem vytvoření součinnosti mezi různými subjekty. Rozvoj regionů Evropy nesmírně závisí na využití potenciálů v oblasti vědy, výzkumu a inovace; zároveň může být proces vedoucí k posílení těchto potenciálů v Evropě utvářen pouze s regiony.

jednomyslně přijal na svém 61. plenárním zasedání ve dnech 12. a 13. října 2005 (jednání dne 12. října) toto stanovisko:

1. Názory a doporučení Výboru regionů

Obecné připomínky

VÝBOR REGIONŮ

1.1 **vítá** sdělení Evropské komise „Mobilizace inteligenčního potenciálu Evropy: možnost pro univerzity plně přispět k Lisabonské strategii“ a **pokládá** jej za důležitý podnět pro nezbytnou diskusi o zkvalitnění vysokoškolského vzdělávání v Evropě;

1.2 **opět zdůrazňuje** rozmanitost vysokých škol a univerzit v Evropě, které jsou v rámci sdělení zahrnuty pod výraz „univerzity“. V tomto souhrnném smyslu je v tomto stanovisku použit výraz vysoké školy;

1.3 **sdílí** názor Komise, že budoucí růst a sociální blahobyt spočívají stále více na průmyslových odvětvích a službách založených na intenzivních znalostech a že vysokoškolský diplom je vyžadován u stále většího počtu pracovních míst;

1.4 **uznává**, že v evropské vysokoškolské politice musí proběhnout zásadní změna, která se na jedné straně musí zaměřit na potřeby místních a regionálních společností, na druhé straně však musí také umožňovat celosvětově konkuren-ceschopný výzkum a vzdělávání;

1.5 **poukazuje** v této souvislosti na to, že v Evropě existují vynikající vysoké školy, které i v globálním měřítku podávají znamenité výkony ve vzdělávání mladých vědeckých talentů i ve výzkumu, že však na druhé straně jsou i vysoké školy, které ještě nemohou rozvinout svůj veškerý potenciál, jak je uvedeno ve sdělení Komise;

1.6 **vítá** jednoznačné prohlášení o subsidiaritě, **kromě toho ale zdůrazňuje** odpovědnost regionů, jak je stanovena v „Bílé knize o evropské správě věcí veřejných 2001“ a jak se odrazila v návrhu Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu;

1.7 **důrazně konstatuje**, že univerzitní vzdělávání může být vnímáno nejen z ekonomického hlediska, ale že vytváří i sociální a kulturní přidanou hodnotu, kterou nelze ekonomicky vyhodnotit, jež je však přesto základem rozvinuté společnosti;

1.8 **zdůrazňuje**, že ambiciózních cílů tvořících základ sdělení je možné dosáhnout jen tehdy, když budou položeny základy v rámci všeobecného školního a předškolního vzdělávání. **Uznává** na tomto poli mimořádnou odpovědnost na úrovni regionů;

1.9 **je toho názoru**, že by univerzity a vysoké školy měly být více zapojeny do konceptu celoživotního učení, aby byly dosaženy cíle Lisabonské strategie;

1.10 **je toho názoru**, že nejučinnější odpovědí na rychle se měnící požadavky společnosti na vysokoškolské vzdělávání jsou pružné struktury. Vytvoření takových struktur je předně úkolem vysokých škol. Regionální a národní úrovně však nesou odpovědnost za to, že vytvoří předpoklady pro flexibilitu prostřednictvím odbourání překážejících právních omezení a dají k dispozici nezbytné prostředky;

1.11 **lituje**, že Evropská komise nebyla s to vypracovat v rámci služeb odsouhlasené sdělení ke všem aspektům evropské vysokoškolské politiky, jež by zahrnovalo oblast výzkumu. Evropský výzkumný prostor, návrh Komise na 7. rámcový program pro výzkum a „regiony opírající se o znalosti“ jsou důležitými styčnými body pro evropské vysokoškolské vzdělávání, zvláště pokud se jedná o realizaci lisabonských cílů;

1.12 **konstatuje**, že v důsledku odtržení oblasti výzkumu se souvislost mezi výzkumem, vzděláváním mladých vědeckých talentů a akademickou kvalifikací pro profesi ztratí stejně jako souvislost mezi univerzitním výzkumem a výzkumem mimo univerzity.

2. Rostoucí výzvy

VÝBOR REGIONŮ

2.1 **sdílí obavy** Komise, že finanční prostředky evropských společností v oblasti vzdělávání nejsou dostatečně rozvíjeny a v analýze Komise vidí zásadní výchozí body pro pole nezbytných změn;

2.2 **je však toho názoru**, že statistické údaje, jež byly použity ve sdělení, odrážejí skutečnou situaci v mnoha zemích Evropy zkresleně. Především nízký podíl absolventů vysokých škol a studentů na vysokých školách nezohledňuje vysoký počet evropských studentů na odborných školách nebo v systému profesního vzdělávání, zatímco v Severní Americe nebo v Asii jsou srovnatelné typy vzdělávání nabízeny v rámci vysokých škol;

2.3 **sdílí analýzu** faktorů překážejících v dynamickém rozvoji vysokoškolského sektoru, zvláště zjevnou tendenci oddělit vysoké školy od hospodářství a společnosti, přílišnou regulaci systému prostřednictvím státní kontroly ex ante a relativní chudobu evropského vysokoškolského sektoru, která je podmíněna závislostí na finančních prostředcích od státu;

2.4 **zdůrazňuje** však, že kvalita evropských vysokoškolských zařízení je zpravidla dobrá a že celá řada vysokých škol se již před léty vypořádala s nutnými změnami, jež byly popsány ve sdělení, nebo je na cestě se s nimi vypořádat, často však bez vědomé orientace na lisabonské cíle. Skutečnost, že existuje i mnoho vysokých škol, pro které je Boloňský proces ještě cizím slovem, nesmí vést k obecně negativnímu posuzování evropských vysokých škol;

2.5 **podporuje** snahy Boloňského procesu vytvořit společný vysokoškolský prostor, **poukazuje však** na rozmanitost národních a regionálních přístupů k oblasti vysokých škol, které se musí projevit i ve společném vysokoškolském prostoru. Kritiku rozmanitosti jazyků, jež je vyjádřena ve sdělení, Výbor regionů nesdílí.

3. Mezníky modernizace: atraktivita, řízení, financování

VÝBOR REGIONŮ

3.1 **je opět toho názoru**, že vytvoření evropského vysokoškolského prostoru, který Boloňský proces plánuje do roku 2010, stanoví konkrétní příslušné cíle pro rozvoj vysokoškolského vzdělávání v EU. Tyto cíle zahrnují zejména zavedení systému srovnatelných typů ukončení vzdělání, který se opírá o dva hlavní cykly, bodovací systém na základě výkonu, mobility, zajištění kvality a podporu evropské dimenze. **Konstatuje**, že kroky nezbytné k dosažení těchto cílů ještě nebyly učiněny v dostatečném rozsahu a že k jejich dosažení bude třeba zvýšení úsilí vysokých škol, ale i regionů, členských států a Unie;

3.2 **sdílí názor** Komise, že univerzity potřebují podporu svého okolí, aby mohly přistoupit k nezbytným změnám. Místní a regionální samosprávy již dlouho úzce spolupracují s vysokými školami a jinými institucemi přímo v místě, a podporují tak nutná opatření;

3.3 **vítá** požadavek obecně platné „kultury špičkových výkonů“. Přitom vnímá fakulty a sítě inovativních vědců jako hlavní aktéry v tomto procesu, ve kterém se špičkové výkony

požadují i podporují. Motivace pro vynikající výkony v učení a výzkumu musí být průběžně posilována a podporována;

3.4 **bere na vědomí** analýzu Komise o faktorech pro zvýšení atraktivity vysokých škol a **souhlasí** s ní. Právě v oblasti „lidských zdrojů“ se nabízí obrovské možnosti ke zvýšení evropské orientace vysokých škol;

3.5 **vítá** zvýšené ambice v souvislosti s programem ERASMUS, do kterého by se měly zapojit až 3 milióny studentů;

3.6 **podporuje** názor Komise, že partnerství mezi vysokými školami a průmyslem má mimořádný význam, pokládá však i jiné oblasti hospodářství, správy, kultury a společenských organizací za významné partnery. Právě s ohledem na význam vědy pro regionální rozvoj je omezení se na partnerství s průmyslem příliš úzké;

3.7 **obává se**, že otevření vysokých škol pro nové skupiny studentů, orientace na celoživotní učení a rozšíření přístupu k akademickému vzdělání jako předpoklad pro zvládnutí demografických a strukturálních výzev následujících desetiletí ještě vysoké školy nepřijmou v nutném rozsahu. **Vítá** proto přístup Komise posunout tuto otázku do popředí celoevropské diskuse a zároveň jí slibuje svou podporu;

3.8 **poukazuje na to**, že konkurence a zvyšování kvality na vysokých školách nesmějí vést k odtržení evropských regionů na úrovni vědy: Jedním z výrazných znaků Evropy je totiž široká základna vzdělávání, jež musí být zachována. Nabídka vysokoškolského vzdělávání odpovídající evropským standardům kvality musí být k dispozici v každém evropském regionu;

3.9 **vyzdvihuje**, že požadavek Komise na ještě větší a lepší finanční podporu pro vysoké školy je sice pochopitelný, neodráží však adekvátně realitu v mnoha evropských regionech: oblast vzdělávání a odborné přípravy má mnohdy při sestavování rozpočtů prioritu;

3.10 **zdůrazňuje**, že místní a regionální samosprávy zastoupené ve Výboru regionů jsou ochotny společně s vysokými školami diskutovat o institucionálních modernizačních strategiích a bude-li to možné, tak je i realizovat. K tomu patří zavádění víceletých smluv, podpora inovačního managementu na vysokých školách a ještě větší otevřenost vysokých škol vůči partnerství s průmyslem.

4. Priority jednání

VÝBOR REGIONŮ

4.1 **doporučuje** vypracovat shrnutí priorit v oblasti vzdělávání, vysokoškolského vzdělání a výzkumu, aby se do popředí dostaly souvislosti, vzájemné závislosti a z nich vyplývající možnosti jednání vedoucího k realizaci Lisabonské strategie;

4.2 **zdůrazňuje**, že předpokladem pro to, aby restrukturalizace na vysokých školách nabyla účinnosti, je obecné a celoevropské uznávání různých typů ukončení škol. Cílem Boloňského procesu je kvantitativní srovnatelnost částí studia a pro toto uznávání je důležitým základem. Aby byl všem regionům umožněn řádný a perspektivní přístup k evropskému vysokoškolskému prostoru, zdá se, že je nutné stavět na tomto kroku a zahájit diskusi o standardech kvality na evropské úrovni;

4.3 **poukazuje na to**, že v oblasti mobility vědců se osvědčil Program Marie Curie jako část evropského rámcového programu pro výzkum. Rozdělení na evropské úrovni v důsledku další nabídky, jak je uvedeno ve sdělení, není smysluplné. Vybízí Komisi, aby dále posilovala Program Marie Curie na podporu mobility výzkumných pracovníků a angažovala se ve zlepšování rámcových podmínek pro jejich mobilitu, tak jak jsou stanoveny v Evropské chartě výzkumných pracovníků;

4.4 **zdůrazňuje**, že diskusi o poplatcích za studium lze vést jen v národním nebo regionálním kontextu;

4.5 **odmítá** návrh Komise na odstupňování systémů poplatků a podpor sloužících k rozhodování o studiu. Svobodná a individuální volba vzdělání nesmí být omezena pokusy o řízení ze strany státu;

4.6 **podporuje** názor Komise, že k modernizaci vysokých škol by měly být využity všechny zdroje financování EU. **Od Komise však požaduje**, aby v nařízeních strukturálních fondů vytvořila příslušnou základnu, a posílila tak postavení vědy v národních sporech při rozdělování prostředků a zdůraznila význam rozvoje vysokých škol;

4.7 **zdůrazňuje nutnost** poskytnout vysokým školám v rámci všeobecné odpovědnosti za národní a regionální okruh působnosti co největší svobodu při formování vzdělávání a výzkumu. Poměr svobody a odpovědnosti by měl být upraven strategickými víceletými rámcovými dohodami, aby dosažení cíle mohlo být transparentně a účinně kontrolováno ex post. Výbor regionů zároveň zdůrazňuje odpovědnost regionů za rozvoj vysokého školství a význam vysokých škol pro regionální rozvoj;

4.8 **vybízí** Komisi, aby učinila příslušná opatření k viditelnému uznání regionů, obcí a měst za účelem zlepšení regionálního zapojení vysokých škol a výzkumných zařízení, většího propojení vědy, hospodářství a správy a posílení vlivu vědeckých institucí na společnost. Mohlo by to být zorganizováno formou soutěže.

V Bruselu dne 12. října 2005.

předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko z vlastní iniciativy Výboru regionů k tématu „Námořní politika Evropské unie: otázka trvalého rozvoje pro místní a regionální samosprávy“

(2006/C 81/06)

VÝBOR REGIONŮ

s ohledem na rozhodnutí předsednictva Výboru regionů na zasedání dne 25. ledna 2005 pověřit Komisi pro udržitelný rozvoj (DEVE), aby v souladu s čl. 265 odst. 5 Smlouvy zakládající Evropské společenství vypracovala stanovisko z vlastní iniciativy k tématu „Námořní politika Evropské unie: otázka trvalého rozvoje pro místní a regionální samosprávy“;

s ohledem na program prací probíhajících v roce 2005 ⁽¹⁾ Komise pro udržitelný rozvoj (DEVE) Výboru regionů, ve kterém je zvláštní pozornost věnována „horizontálnímu a integrovanému přístupu k námořní politice Evropské unie“;

s ohledem na články I 13 a I 14 Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu ⁽²⁾, jež se týkají aspektů námořní politiky;

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 9. dubna 2003 ke sdělení Evropské komise „Směrem k strategii ochrany a péče o mořské životní prostředí“, KOM(2002) 539 v konečném znění ⁽³⁾;

s ohledem na sdělení Evropské komise ze dne 2. března 2005 „Cesta k budoucí námořní politice Evropské unie: Evropská vize pro oceány a moře“;

s ohledem na sdělení Evropské komise k tématu „Strategické cíle 2005 – 2009“ ze dne 26. ledna 2005 ⁽⁴⁾, ve kterém se upozorňuje na specifickou potřebu „komplexní námořní politiky zaměřené na rozvoj vzrůstající námořní ekonomiky a využití úplného potenciálu námořních činností environmentálně udržitelným způsobem“;

s ohledem na doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2002 k realizaci strategie pro integrovanou správu pobřežních oblastí v Evropě ⁽⁵⁾;

s ohledem na Bílou knihu „Evropská dopravní politika do roku 2010: Zadání směru pro budoucnost“ ze dne 12. září 2001 ⁽⁶⁾;

s ohledem na návrh stanoviska (CdR 84/2005 rev.1), který byl přijat Komisí pro udržitelný rozvoj dne 28. června 2005 (zpravodaj: **pan Döring**, ministr spravedlnosti, práce a evropských záležitostí Šlesvicko-Holštýnska (SRN, SES);

Vzhledem k těmto důvodům:

1. Moře jako základ pro život a hospodářství má pro lidi elementární význam a evropský kontinent se právě moři vyznačuje. Délka pobřeží Evropské unie včetně ostrovů činí asi 325 000 km a vezmeme-li v úvahu i její nejvzdálenější regiony, má EU největší námořní teritorium na světě, třetina ze 450 milionů lidí, kteří tvoří Evropskou unii, žije na pobřeží nebo blízko něj a více než 100 regionů přímo hraničí s moři.
2. Moře je rozhodující pro život více než 14 miliónů osob, které žijí na ostrovech Evropské unie, a je nejdůležitější podmínkou pro socioekonomický rozvoj všech ostrovních regionů.
3. Moře o rozloze asi 1,4 miliard km² jsou největším životním prostorem na Zemi.
4. Moře a klima jsou spolu úzce spjatá a 70 % kyslíku, který dýcháme, je produkován mořskou flórou.
5. Různá s moři spjatá odvětví hospodářství, např. sektory dopravy, energie a výživy, budou muset čelit obtížnému úkolu podpořit hospodářský růst trvalým způsobem s cílem zachovat zdroje.

⁽¹⁾ CdR 7/2005 rev.1.

⁽²⁾ Úř. věst. C 310, 16.12.2004, s. 1.

⁽³⁾ CdR 24/2003 v konečném znění.

⁽⁴⁾ KOM(2005) 12 v konečném znění.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 148, 6.6.2002, s. 24.

⁽⁶⁾ Bílá kniha Evropská dopravní politika do roku 2010: Zadání směru pro budoucnost KOM(2001) 370 v konečném znění.

6. Preambule Dohody o námořním právu Spojených národů mimo jiné stanovuje, že je třeba „upravit všechny otázky týkající se námořního práva v duchu vzájemného porozumění a spolupráce“, „že problémy mořského prostoru spolu úzce souvisí a musí být vnímány jako celek“, že „mezinárodní doprava usnadňuje vyvážené a účinné využívání zdrojů“ a že by mělo být podporováno „zachování živých mořských zdrojů a ochrana a zachování životního prostředí moří“.
7. Především regionální a místní samosprávy ležící u moře již mají spoustu zkušeností, které by se měly při vývoji budoucí námořní politiky využít.

přijal toto stanovisko na 61. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 12. a 13. října 2005 (jednání ze dne 12. října).

1. Názory Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

Úvod

1.1 **konstatuje**, že moře jako celek se poprvé v historii Evropské unie stávají tématem politické diskuse a poprvé je také možno konstruktivně sloučit často již léta platná jednotlivá opatření EU pod společný synergický přístup, jenž se stane moderní evropskou námořní politikou, z níž bude možno získat maximální užitek;

1.2 **očekává**, že kromě prvního zjištění stavu Evropská komise již během tohoto mandátu učiní první kroky směrem k evropské námořní politice a navrhne své záměry týkající se legislativy;

1.3 **vítá** rozhodnutí Evropské komise vypracovat Zelenou knihu pro oblast námořní problematiky, jejímž cílem by bylo zjištění stavu a vytvoření základny pro budoucí evropské námořní hospodářství coby klíčovou iniciativu pro rok 2010;

1.4 **podporuje** iniciativy jednotlivých regionů a regionálních sítí intenzivně se na tomto procesu podílet;

1.5 **rovněž vítá** sdělení ze dne 2. března 2005 „Cesta k budoucí námořní politice Evropské unie: Evropská vize pro oceány a moře“ a zjištění a stanovené cíle pro sektor námořní problematiky v EU obsažené v tomto sdělení;

1.6 **zdůrazňuje**, že rozhodnutí Evropské komise vést v rámci vytvoření Zelené knihy rozsáhlý proces konzultací, ve kterém evropské místní a regionální samosprávy budou hrát klíčovou úlohu, má zásadní význam;

Integrovaný přístup jako řídicí princip

1.7 **zastává** stanovený cíl, podle kterého budou identifikovány a zachovávány velké potenciály evropských moří a aktivní evropská námořní politika musí být navržena tak, aby se i budoucí generace mohly těšit z nesmírného kulturního, biologického a hospodářského bohatství moří;

1.8 **zdůrazňuje**, že základem v budoucnu způsobilé a efektivní evropské námořní politiky musí být integrovaný přístup jako *řídicí princip* strategického propojení různých jednotlivých politik;

1.9 **upozorňuje na to**, že již existuje celá řada příkladů aktivní námořní politiky i mimo Evropskou unii;

1.10 **doufá**, že integrovaný přístup k evropské námořní politice také umožní účinné spuštění barcelonského procesu, který by bral v úvahu roli regionálních a místních orgánů v této oblasti.

Jednotlivé politiky

1.11 **poukazuje na to**, že evropská námořní politika se dotýká řady sektorálních politik, pro které zčásti existují evropská nařízení, která však dosud nebyla integrovaným přístupem sloučena;

1.12 **specifikuje** dále důležité jednotlivé politiky, ke kterým musí aktivní námořní politika přihlížet;

Obchod, doprava, stavba lodí a přístavní hospodářství

1.13 **zdůrazňuje** velký zájem regionů v Evropské unii o konkurenceschopnost v oblasti námořní dopravy, stavby lodí a přístavního hospodářství. Rozšíření vnitrozemských vodních cest a námořních dopravních cest je z hlediska geografie, silné orientace Evropy na export a nárůstu dopravních toků nevyhnutelné. Přesun dopravy z pevniny na moře přitom dává jednu z odpovědí na zvládnutí nárůstu dopravy. Kromě toho musí evropská námořní politika vytvořit rámcové podmínky, které hospodářským subjektům v oblasti evropské námořní dopravy, stavby lodí a v přístavním hospodářství zaručí rovné příležitosti. Zároveň je třeba ošetřit globalizovanou námořní dopravu a bezpečnost na moři prostřednictvím jasných a závazných bezpečnostních předpisů, tyto předpisy však musí být také aplikovány;

1.14 **konstatuje**, že Evropa má strategický zájem na tom, aby si zachovala konkurenceschopné obchodní loďstvo a silný loďařský průmysl, což vyžaduje uplatňování aktivní průmyslové politiky, založené na inovaci, výzkumu a vědě;

1.15 **zdůrazňuje**, že pro posílení tohoto odvětví je třeba vybudovat infrastrukturu pro údržbu a opravu lodí v evropských přístavech a zpřísnit bezpečnostní normy;

1.16 **navrhuje** zvážit způsob, jakým by bylo možné nakládat s odpadem, který pochází z lodí, a přitom respektovat životní prostředí, což by se mohlo například řešit zavedením zvláštního přístavního poplatku;

Rybolov a aquakultura

1.17 **konstatuje**, že navzdory společné politice rybolovu EU rybolov podle tradičního vzoru – přestože představuje zdroj pro některé fungující podniky – naráží v důsledku nadměrného rybolovu na své hranice, ačkoli se EU vyznačuje největším trhem zpracovaných výrobků z ryb na světě. Pokud společná politika rybolovu nebude prováděna s rozhodností a tam, kde to bude nezbytné, nebude podpořena dalšími specifickými opatřeními pro jednotlivá evropská moře, pak se zdá, že dojde ke kolapsu značných částí evropských zásob ryb a v důsledku toho nevyhnutelně k hospodářskému úpadku mnoha rybářských závodů;

1.18 **zdůrazňuje**, že rozvoj aquakultur pro ryby, koryše a řasy na moři a u pevniny prodávané za vysoké ceny i těžba a kultivace mořských přírodních látek prostřednictvím mořské „modré“ biotechnologie představují kromě tradičního rybolovu při trvalém využívání důležité faktory hospodářského růstu;

Energetika, mořské nerostné bohatství, námořní technika

1.19 **konstatuje**, že v oblasti energie získávané u břehů moří vedle těžby ropy a zemního plynu nabývá na hospodářském významu především větrná energie jako jedna z forem obnovitelných zdrojů energie. V souvislosti s rostoucí závislostí Evropské unie na dovozu energie je nutné podporovat také další rozvoj této energie, jež se opírá o využití moří;

1.20 **konstatuje**, že mořské nerostné bohatství je velmi rozsáhlé, jeho těžba je zčásti ještě na samém počátku, musí však probíhat tak, aby neporušila dlouhodobou ekologickou rovnováhu;

1.21 **zdůrazňuje** inovativnost všestranné námořní techniky s širokou paletou použití, což platí pro veškerou námořní dopravu včetně údržby lodí, přístavního hospodářství a loděnic, zařízení pro činnosti na moři, hydrografii, aquakulturu a životní prostředí. I ekologická technika nabízí velké ekonomické příležitosti. Tak se námořní technika se svým vysokým potenciálem inovace stává na jedné straně důležitým hospodářským faktorem a na straně druhé silným motorem pro oblast výzkumu a vývoje;

Mořské životní prostředí

1.22 **zdůrazňuje**, že moře vzhledem ke svým fyzikálním, chemickým a biologickým parametrům podléhají vnějším vlivům, jako je vzrůstající znečišťování, včetně dopadů zátěže z dřívější a částečně neodborné těžby biologických a nebiologických surovin z moře, jakož i počínající změna klimatu, jež ohrožují budoucnost moře jako zdroje biologické rozmanitosti a důležitého ekonomického zdroje pro miliony lidí v celé EU, a proto naléhavě vyžadují příslušná protipopatření. Jako příklady mohou sloužit rámcová směrnice EU o vodě nebo dlouholeté snahy o zlepšení stavu nového „téměř vnitrozemského Baltského moře“ EU;

Cestovní ruch

1.23 **konstatuje**, že sport, wellness, zdraví, vysoká kvalita vod určených ke koupání, čisté pláže, přírodní pobřeží, omezení výstavby v pobřežních oblastech, kulturní nabídka a nabídka aktivit pro volný čas rozhodují o tom, pro které pobřežní oblasti se turisté rozhodnou. Další rozvoj přímořského evropského cestovního ruchu, a v jeho rámci i malých přístavů pro plachetnice a motorové čluny, je i nadále důležitým předpokladem. V evropské námořní politice je nutné přiměřeně zohlednit podporu přímořského cestovního ruchu s vysokou mírou zaměstnanosti coby oblasti vhodné pro investice;

Ochrana pobřeží

1.24 **připomíná**, že stoupající mořská hladina a eroze pobřeží vyžadují přímé stavební řešení ochrany pobřeží a že zároveň musí být zkoumány a ekonomicky zhodnoceny případné následky změny klimatu za účelem zajištění dalšího rozvoje ochrany pobřeží; v této souvislosti nabývá zásadní důležitosti výměna příkladů dobré praxe v oboru integrovaného řízení pobřežních oblastí, z níž by měly vyplynout metody odpovídající potřebám pobřežních území, s cílem zachovat prostorovou kvalitu a identitu přímořských regionů. Podobně je také důležité vypracovat opatření k ochraně přírodních zdrojů pobřežních oblastí, které jsou nejproduktivnějším mořským prostředím;

Ostrovní rozměr

1.25 **je toho názoru**, že evropská námořní politika má zohlednit ostrovní specifika a být schopna pomoci překonat přírodní obtíže, kterými jsou ostrovy postiženy a které jsou důvodem dodatečných strukturálních nákladů, jež je přivádí do nevýhodné situace v ohledu konkurenceschopnosti vůči kontinentu;

1.26 **je toho názoru**, že s ohledem na velkou závislost ostrovních ekonomik na námořní dopravě by námořní politika Evropské unie měla být užitečným nástrojem, který příznivě ovlivní integraci ostrovních trhů do jednotného trhu za rovných podmínek s kontinentálními regiony;

Mořské zdroje v návaznosti na zahraniční politiku a v politice sousedství

1.27 **je toho názoru**, že EU jako „global player“ musí mít velký zájem na tom, aby se mořské zdroje využívaly způsobem řádným a přijatelným pro všechny státy a využívaly se rovněž se zřetelem na globální trvalou udržitelnost; v této souvislosti je třeba zohlednit platné mezinárodní úmluvy a především předpisy Mezinárodní námořní organizace (IMO);

Nástroje integrované námořní politiky

Výzkum a vzdělávání

1.28 **konstatuje**, že mořský výzkum se musí stát nejen nedílnou součástí evropské politiky výzkumu, ale i jedním z jejích klíčových bodů;

1.29 **podporuje** Galwayskou deklaraci evropských institutů pro mořský výzkum ze dne 13. května 2004 pro podporu mořských věd a technologií v 7. rámcovém programu výzkumu; **zdůrazňuje**, že vedle technických oblastí v odvětvích jako výzkum materiálů a technologií, výzkum ve zdravotnictví a potravinářský výzkum, výzkum klimatu a mořské biologie a v netechnických oblastech jako obchod a cestovní ruch musí být bezodkladně podporována mezinárodní výzkumná zařízení, která mohou k horizontálním otázkám sbírat rozsáhlá data;

1.30 **souhlasí** s podporováním vzdělávacího systému pro námořní profese, který by se opíral o potřeby všech evropských trhů práce, v členských státech a v regionech.

Územní plánování a monitoring

1.31 **je toho názoru**, že nástroje pro územní plánování tvoří důležitou součást integrované námořní politiky. Vhodné monitorovací systémy a jejich vyhodnocení mohou poskytnout důležitá data pro časový vývoj různých parametrů moří a jejich využití. Řízení územních vodních zdrojů i výhradní hospodářské zóny EU by integrovaným přístupem mohlo být optimalizováno, což je v neposlední řadě kvůli vysokým infrastrukturním nákladům ve společném evropském zájmu;

1.32 **podporuje** v této souvislosti zvláště doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2002 k realizaci strategie pro Integrovanou správu pobřežních oblastí v Evropě (ICZM – Integrated Coastal Zone Management). Mezi aspekty ICZM patří integrované sledování vztahů mezi pevninou, pobřežím a otevřeným mořem, zvažování různých zájmů v rámci i mezi odvětvími hospodářství, životního prostředí, sociálních věcí a bezpečnosti stejně jako zapojení politiky,

správy a společenských skupin s cílem včas rozpoznat konflikty a najít řešení;

Věřejné povědomí

1.33 **vytýká**, že až velké námořní havárie lodí, které neodpovídaly normám EU, jako *Erika* a *Prestige*, přispěly k tomu, že si veřejnost v celé Evropě uvědomila význam moří. Evropská námořní politika bude moci být úspěšně realizována jen tehdy, pokud budou prostřednictvím vhodných nástrojů do formulace a realizace zapojeni především lidé na místní a regionální úrovni, kterých se to týká. Měla by tak být zohledněna celá řada příkladů dobré praxe v regionech Evropy;

Vnitrozemí

1.34 **je toho názoru**, že aspekt vnitrozemí hraje v námořní politice důležitou roli, protože činnosti ve vnitrozemí mají významný dopad na pobřeží a moře.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 **podporuje** aktivní zapojení evropské námořní politiky do ústředních cílů Lisabonské strategie;

2.2 **požaduje**, aby Komise uznala pozitivní a mnohostranný přínos místních a regionálních samospráv při řízení mořských zdrojů a aby zajistila, že tato role bude začleněna do budoucí námořní politiky;

2.3 **doporučuje**, aby si Komise všímala tří klíčových témat: a) vytvoření způsobilosti a výstavby zařízení pobřežních oblastí pro obchody a společenství – včetně podpory inovace, dovedností a podnikání, zvláště v oblasti rozvoje nových námořních technologií včetně přiměřeného financování těchto zařízení a rozvoje požadovaných lidských zdrojů b) využití moře a pobřeží pro podporu ekonomického rozvoje včetně podpory obnovy pobřeží a aktivit ve venkovských oblastech se sociálními a ekonomickými výstupy, c) omoci osadám při pobřeží a na venkově prostřednictvím podpory lepšího přístupu do větších venkovských oblastí i regionálních městec a měst;

2.4 **nabádá**, aby byl vypracován přehled stávajících právních norem a předpisů souvisejících s danou oblastí a aby byly nástroje regionální politiky, nařízení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, nařízení Fondu pro celoživotní učení a 7. rámcový program Evropského společenství pro výzkum a rozvoj prověřeny s ohledem na jejich dostatečný zřetel k námořní problematice;

2.5 **si přeje**, aby byla přiznána důležitost námořní dimenzi Unie v jejích budoucích cílech konkurenceschopnosti a spolupráce, zejména v oblasti nadnárodního a přeshraničního úsilí o redukci znečištění, posílení námořní bezpečnosti, řízení letištních systémů a plavebních cest, v plánovacím období 2007-2013 regionální politiky a **podněcuje** k prověření a koordinaci stávajících evropských nástrojů financování Unie s ohledem na oblast námořní problematiky;

2.6 **vyzývá** Komisi, aby – pokud možno – vypracovala evidenci hospodářského a ekologického významu jednotlivých mořských zdrojů a vyvodila z ní hodnocení pro stávající a do budoucna plánované využití mořských zdrojů včetně případných nutných změn;

2.7 **vyzývá** Komisi, aby vytvořila soupis různých s moři souvisejících hospodářských odvětví s ohledem na jejich současný a budoucí potenciál a vzhledem k tvorbě hodnot a k pracovním místům a předložila závěry týkající se realizace;

2.8 **nabádá** Komisi, aby i nadále přiměřeně zohledňovala posilování, zlepšování a rozšiřování námořních cest v rámci Transevropských sítí a ve spolupráci s členskými státy k němu podněcovala;

2.9 **vyzývá**, aby byl s ohledem na zlepšení dopravy na ostrovy a dostupnosti kontinentálních trhů rozšířen rozvoj druhotných sítí a podpořena plná integrace ostrovů do „mořských dálnic“;

2.10 **požaduje** řádné územní plánování, například zavedením ICZM a rozdělením nebo vyhrazením oblastí, které by mohly být vyžadovány pro různé účely;

2.11 **podporuje** iniciativu LeaderSHIP 2015 loďářského průmyslu EU a vyzývá Komisi, aby podpořila konkurenceschopnost velmi kvalitního evropského lodního stavitelství;

2.12 **vyzývá** Komisi, aby se otázka jak zabránit námořním haváriím na volném moři, při pobřeží a v přístavech stala jednou z priorit Evropské unie a aby byla zvýšena úroveň bezpečnosti závazných mezinárodních úmluv mezinárodního veřejného práva, jako úmluv SOLAS a MARPOL Mezinárodní námořní organizace (IMO), prostřednictvím iniciativ EU, aby byl urychlen ratifikační proces těchto úmluv a aby bylo zlepšeno jejich uplatňování a monitorování; přitom je vhodné, aby prověřila, do jaké míry mohou být prostředky ze strukturálních fondů využity pro řízení rizik;

2.13 **žádá** zvýšené úsilí v souvislosti s podporou objemu a/ nebo s rozvojem infrastruktury pro pozemní přístup k přístavním zařízením, výstavby logistických distribučních sítí a nových a diverzifikací stávajících přístavních infrastruktur, se

zvláštní pozorností na potřeby přístavních infrastruktur ostrovů, za současného dodržování opatření k ochraně přírodních zdrojů pobřežních oblastí;

2.14 **vyzývá**, aby byly více zohledněny sociální aspekty v přístavech, například ubytování posádek;

2.15 **žádá**, aby byly bezpečnostní koncepty a opatření v přístavních zařízeních a jejich blízkém okolí ihned přizpůsobeny novým hrozbám terorismu;

2.16 **vyzývá** Komisi, aby pokračovala v započaté reformě politiky rybolovu, a tím dlouhodobě zajistila existenci zásob ryb v evropských vodách a příjmy rybářů;

2.17 **žádá** Komisi a Radu, aby při zahájení evropské-středomořské politiky byla věnována hlavní pozornost společné politice rybolovu a to také s výhledem na vytvoření zóny volného obchodu ve středomoří do roku 2010;

2.18 **apeluje** na Komisi, aby vytvořila rámcové podmínky, které by umožnily další podporu investic do větrné energie v Evropské unii. Intenzivně by měl být zkoumán a eventuálně také podporován potenciál jiných obnovitelných energií jako např. využití přílivu a odlivu;

2.19 **prosí** Komisi o zajištění ekologického čerpání spodní vody v souvislosti s ropou a zemním plynem ve vodách Evropské unie;

2.20 **vyzývá** Komisi, aby vytvořila scénáře pro nezbytná opatření na ochranu pobřeží, které by zohledňovaly různé prognózy stoupající mořské hladiny;

2.21 **žádá**, aby byl i pro námořní problematiku vyvinut nástroj odpovídající prostorové informační infrastruktuře „INSPIRE“, a tak bylo možné zvážit různé zájmy o využívání na pevné bázi dat;

2.22 **nabádá** ke konkrétnější podpoře hospodářského odvětví loďarství a námořní techniky, např. podporováním zavádění tankerů s dvojími stěnami nebo očekávané odstraňování asi 200 plošin pro těžbu ropy a zemního plynu v následujících letech;

2.23 **vyzývá** Komisi k podpoře vypracování národních strategických plánů a podpoře přístupů ICZM přesahujících regiony a státy;

2.24 **vyzývá** Komisi, aby zvýšila prostředky určené na podporu mořského výzkumu a soustředila se na podporování nových technologií, aby např. v rámci EU harmonizovala také polární techniku a podmínky např. pro aquakulturu a aby zároveň včas přihléděla k ekonomickému aspektu;

2.25 **prosí** Komisi, aby pro zesílení povědomí v řadách veřejnosti vytvořila systematickou strategii moderní námořní politiky, s cílem zakotvit ji „přímo na místě“, a tak přispět ke skutečné realizaci;

2.26 **prosí** Komisi o zohlednění aspektu vnitrozemí a vzájemného působení mezi vnitrozemím, pobřežními regiony a mořem, tak aby všechny regiony – nejen regiony přímo u moře – byly do námořní politiky zapojeny;

2.27 **prosí** Komisi o zohlednění především již existujících přístupů velkých regionů ke čtyřem rozsáhlým evropským mořským oblastem severovýchodního Atlantiku, Baltského moře, Středozemního moře a Černého moře;

2.28 **doporučuje**, aby Komise v přímořských obcích zvláště zohlednila kulturní zájmy a znalost prostředí a začlenila je do plánování, řízení a rozvoje související politiky. Dále je nutné podporovat trvalé kulturní styky mezi pobřežními obcemi a mořem zvláště tam, kde moře přispívají k trvalé udržitelnosti obcí. To bude přidanou hodnotou turismu;

2.29 **vyzývá** Komisi, aby zajistila začlenění místní a regionální problematiky do procesu vytváření a provádění

evropské námořní politiky a aby při vypracovávání Zelené knihy přihlédla k četným v regionech již existujícím expertizám. Velký význam pro zavedení integrovaných přístupů politiky mohou mít příklady „dobré praxe“, ale i přímořské modelové regiony. Dále by měl být s cílem zajištění místní dimenze při dodání zohledněn velice úspěšný model LEADER;

2.30 **nabádá k tomu**, aby byly v průběhu rozsáhlých diskusí o Zelené knize a do jejího uveřejnění uspořádány různé regionální konference v pobřežních regionech, jednak za účelem shromáždění regionálních a místních odborných stanovisek, a na druhé straně s cílem zvýšit veřejné povědomí o přímořské a námořní problematice. Konference by měly být vyváženě rozděleny mezi regiony s velkými průmyslovými přístavy a regiony s menšími přístavy;

2.31 **nabízí**, že sehraje v rámci diskusí, které budou přípravu Zelené knihy o námořní politice provázet, roli významného partnera a **nabádá** ke dlouhodobé kampani pro veřejnost, do které by byly zapojeny místní a regionální samosprávy.

V Bruselu dne 12. října 2005.

předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů na téma „Jak zvítězit v boji proti celosvětové změně klimatu“

(2006/C 81/07)

VÝBOR REGIONŮ,

s ohledem na sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů na téma „Jak zvítězit v boji proti celosvětové změně klimatu“ (KOM (2005) 35 v konečném znění);

s ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze dne 9. února 2005 konzultovat tuto věc s Výborem regionů podle článku 265 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství;

s ohledem na rozhodnutí svého předsednictva ze dne 22. února 2005 požádat Komisi pro trvale udržitelný rozvoj o vypracování stanoviska k tomuto tématu;

s ohledem na závěry zasedání Rady ve dnech 22. a 23. března 2005 a zasedání Rady pro životní prostředí dne 7. března 2005;

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. května 2005 k semináři vládních expertů o změně klimatu;

s ohledem na své stanovisko ze dne 18. listopadu 1999 ke sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu na téma „Příprava na provádění Kjótského protokolu“, KOM(1999) 230 v konečném znění – CdR 295/1999 fin (1);

s ohledem na své stanovisko ze dne 21. září 2000 k Zelené knize o obchodování emisemi skleníkových plynů v Evropské unii a ke sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu na téma „Politiky a opatření EU ke snížení emisí skleníkových plynů: směrem k Evropskému programu pro změnu klimatu (ECCP)“, KOM(2000) 87 v konečném znění a KOM(2000) 88 v konečném znění – (CdR 189/2000 fin (2));

s ohledem na svůj návrh stanoviska (CdR 65/2005 rév. 1) přijatého dne 28. června 2005 Komisí pro trvale udržitelný rozvoj (zpravodaj: José Macário Correia, předseda obecní rady města Tavira (Portugalsko/ELS));

Vzhledem k tomu, že:

1. je zapotřebí sestavit ve spolupráci s mezinárodním společenstvím střednědobé a dlouhodobé strategie, aby se zvítězilo v boji proti změně klimatu v EU;
2. Rada ministrů EU v roce 1996 prohlásila, že „je přesvědčena o tom, že průměrné celosvětové teploty by neměly vzrůst o více než dva stupně nad úroveň před industrializací“;
3. výhody plynoucí z omezení růstu průměrné celosvětové teploty na 2 °C převáží náklady politik na snižování emisí;
4. je naprosto nezbytné využít ke splnění našich cílů v oblasti životního prostředí nejúčinnější a nejúspornější kombinaci opatření k přizpůsobení a ke snižování emisí a zároveň udržet naši hospodářskou konkurenceschopnost;
5. změna klimatu je celosvětový problém, který přesahuje rovněž do pravomoci regionálních a místních samospráv. Kjótský protokol podepsaný EU a jejími členskými státy je mezinárodní dohodou, která zavazuje členské státy – a tím i regionální a místní samosprávy – k jednání;

přijal jednomyslně toto stanovisko na 61. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 12. a 13. října 2005 (jednání ze dne 12. října).

(1) Úř. věst. C 107, 3. 5. 2002, s. 76

(2) Úř. věst. C 192, 12. 8. 2002, s. 59

1. Názyvy Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

1.1 **vítá** sdělení, které předkládá přesné zhodnocení současné situace a analyzuje jak nebezpečí představovaná změnou klimatu, tak nástroje určené k účinnému boji proti tomuto jevu;

1.2 **vítá** vstup v platnost Kjótského protokolu, první etapy celosvětové strategie boje proti změně klimatu;

1.3 **znovu opakuje** svoji podporu ambiciózní politiky EU v této oblasti;

1.4 **zdůrazňuje** potřebu značného zvýšení počtu zemí účastnících se boje proti změně klimatu – měla by se zapojit všechna hlavní odvětví zodpovědná za emise skleníkových plynů, zejména obor výroby energie, jakož i obory letecké a námořní dopravy;

1.5 **přeje si vyjádřit** své znepokojení nad následky nedostatku aktivit na světové úrovni;

1.6 **velmi lituje** toho, že některé členské státy mají stále daleko k dosažení úkolů, které pro ně byly určeny v cíli Společenství „minus 8 %“ vymezeném v Kjótském protokolu, ale **považuje za důležité** je podporovat, aby se tyto země mohly přiblížit vytyčeným cílům;

1.7 **podporuje** doporučení Komise, že by se měly uspořádat osvětové kampaně, aby pomohly zvýšit zájem veřejnosti a znepokojení kvůli této otázce a povzbudily trvaleji udržitelné životní styly. Zároveň zdůrazňuje důležitost realizace a rozvíjení školních projektů v této oblasti, protože o školách lze říci, že odrážejí společnost jako celek;

1.8 **domnívá se**, že politika územního plánování musí brát v úvahu cíle energetické účinnosti a podporovat kombinaci vzájemně slučitelných a vzájemně se doplňujících činností, aby se zkrátily ujeté vzdálenosti a tím i spotřeba pohonných hmot;

1.9 **zdůrazňuje** důležitost ochrany a tvorby zelených prostranství, které musí být zahrnuty do strategického plánování městských oblastí; zvětšení velikosti zalesněných oblastí je velmi důležité proto, aby byl proces odstranění sloučenin uhlíku z atmosféry účinnější;

1.10 **podporuje** vytvoření trvaleji udržitelných modelů mobility, ve kterých kritickou úlohu hraje založení pěších zón a zákaz nebo omezení provozu motorových vozidel v centrech měst; **domnívá se** také, že by měl být vytvořen přitažlivý systém hromadné dopravy, který by do značné míry doplňoval individuální dopravu a v mnoha případech ji nahradil;

1.11 **zdůrazňuje**, že je důležité, aby všechny dopravní prostředky používaly čistší pohonné hmoty, včetně vozidel vozového parku společností a úřadů veřejné správy; **vyzývá** úřady veřejné správy, aby se chopily iniciativy dosáhnout ekologičtějších vozových parků;

1.12 **domnívá se**, že zajištění zařízení pro sběr tříděného odpadu a veřejná podpora této praxe pomohou při dosažení těchto cílů;

1.13 **domnívá se**, že při stavbě nových budov a renovacích existujících budov musí být brána v úvahu jejich náležitá energetická náročnost;

1.14 **zdůrazňuje** zodpovědnost, která kromě národních vlád přísluší všem místním a regionálním samosprávám, bojovat proti změně klimatu prostřednictvím výše uvedených opatření.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 **poukazuje** na to, že je zapotřebí, aby Komise podpořila boj proti změně klimatu na všech úrovních, včetně místní a regionální;

2.2 **požaduje**, aby jako rozhodující prostředek, jak čelit emisím skleníkových plynů, byla posílena opatření, která mají předcházet lesním požárům a bojovat s nimi;

2.3 **požaduje**, aby byla posílena opatření ke zkoumání a stálému monitorování evropských ledovců, neboť jsou to ekosystémy křehké a vysoce citlivé na změnu klimatu;

2.4 **vybízí k tomu**, aby podniky dostaly podstatné finanční pobídky, které by je povzbudily k využití „čistých technologií“ anebo k adaptaci stávajících technologií;

2.5 **zasazuje se** o vytvoření účinné monitorovací politiky jako součásti úsilí o kontrolu průmyslové činnosti, aby tak byla zajištěna legitimita boje proti změně klimatu;

2.6 **podporuje** začlenění alternativních energií, jako například biomas, do vytápěcích systémů budov, což by se mělo vztahovat na všechna odvětví včetně veřejné správy, a **odkazuje** v této souvislosti rovněž na efektivnější využívání existujících zdrojů energie, např. rozšiřováním společné výroby elektřiny a tepla, což umožní snížit emisní hodnoty na výrobní jednotku;

2.7 **požaduje** pobídky k přednostní spotřebě energeticky vysoce účinných výrobků nebo výrobků, k jejichž výrobě byla využita obnovitelná energie;

2.8 **doporučuje**, aby dotace na činnosti, které přispívají ke změně klimatu, byly zrušeny;

2.9 **podporuje a zdůrazňuje** návrh Rady stanovit cíle pro období po roce 2012; stejně jako Rada zastává názor, že by bylo vhodné, aby se pro rozvinuté země stanovily cíle snížení emisí do roku 2020 mezi 15 a 30 procenty v souvislosti s referenčními hodnotami stanovenými Kjótským protokolem; doporučuje, aby se hodnoty po tomto datu stanovily ve shodě s duchem závěrů přijatých Radou životního prostředí (60 % až 80 % do roku 2050);

2.10 **navrhuje**, aby tematická strategie pro městské životní prostředí vytvořila stimuly pro boj proti změně klimatu;

2.11 **doporučuje**, aby analýza nákladů a výnosů plynoucích z omezení růstu teploty na 2 °C byla podrobněji prostudována/prozkoumána. Koncentrace skleníkových plynů nutných k dosažení cíle 2 °C a náklady spojené s takovým snížením musí být určeny přesněji;

2.12 **navrhuje**, aby se města i nadále přihlašovala k Místní agendě 21 (MA21) a více se zaměřovala na realizaci tohoto typu strategie.

V Bruselu dne 12. října 2005.

předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů ke Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu Hodnocení strategie udržitelného rozvoje EU v roce 2005: Výchozí rekapitulace a budoucí směry vývoje

(2006/C 81/08)

VÝBOR REGIONŮ,

s ohledem na Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu k Hodnocení strategie udržitelného rozvoje EU v roce 2005: Výchozí rekapitulace a budoucí směry vývoje, KOM (2005) 37 v konečném znění;

s ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze dne 9. února 2005 konzultovat tuto problematiku s Výborem regionů, v souladu s prvním odstavcem článku 265 Smlouvy o založení Evropského společenství;

s ohledem na rozhodnutí svého Předsednictva ze dne 12. dubna 2005 pověřit Komisi pro trvale udržitelný rozvoj vypracováním stanoviska k tomuto tématu;

s ohledem na sdělení Komise „Udržitelná Evropa pro lepší svět: Strategie Evropské unie pro udržitelný rozvoj“ (návrh Komise pro Evropskou radu v Göteborgu) (A Sustainable Europe for a Better World: A European Union Strategy for Sustainable Development, KOM(2001) 264 v konečném znění);

s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Směrem ke globálnímu partnerství pro udržitelný rozvoj“ (Towards a global partnership for sustainable development, KOM(2002) 82 v konečném znění);

s ohledem na sdělení Komise ze dne 15. ledna 2002 pro jarní zasedání Evropské rady v Barceloně ve dnech 15. a 16. března 2002, na kterém byl dán nový impuls pro strategii, která byla přijata dva roky předtím na Lisabonském summitu (KOM(2002)14), s cílem učinit z Evropy nejkonkurenceschopnější, nejdynamičtější a nejudržitelnější znalostní ekonomiku světa;

s ohledem na průzkumné stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru NAT/229-CESE 661/2004, přijaté dne 28. dubna 2004;

s ohledem na Prohlášení o hlavních zásadách udržitelného rozvoje ze zasedání Evropské rady ve dnech 16. a 17. června 2005;

s ohledem na své stanovisko ke sdělení „Směrem k tématické strategii udržitelného využívání přírodních zdrojů“ (Towards a thematic strategy on the sustainable use of natural resources, KOM(2003) 572 v konečném znění) – CdR 11/2004 fin ⁽¹⁾;

s ohledem na své stanovisko ze dne 14. listopadu 2001 ke sdělení Komise „Deset let po Riu: příprava na světový summit o udržitelném rozvoji v roce 2002“ (Ten years after Rio: Preparing for the World Summit on Sustainable Development in 2002, KOM(2001) 53) – CdR 37/2001 fin ⁽²⁾;

s ohledem na své stanovisko ze dne 15. června 2000 k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o rámci Společenství pro spolupráci na podporu udržitelného rozvoje měst (Proposal for a Decision of the European Parliament and of the Council on a Community framework for cooperation to promote sustainable urban development, KOM(1999) 557 v konečném znění – 1999/0233 (COD)) – CdR 134/2000 fin ⁽³⁾;

s ohledem na své stanovisko ze dne 17. února ke sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o směrech k trvale udržitelnému zemědělství (Directions towards sustainable agriculture, KOM(1999) 22 v konečném znění) – CdR 183/1999 fin ⁽⁴⁾;

s ohledem na své stanovisko ke sdělení Komise k tématu „Obchod a rozvoj – pomoc rozvojovým zemím v získávání prospěchu z obchodu“ (Trade and Development – Assisting developing countries to benefit from trade, KOM(2002) 513 v konečném znění) – CdR 100/2003 fin ⁽⁵⁾;

s ohledem na své stanovisko k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o službách na vnitřním trhu (KOM(2004) 2 v konečném znění – 2004/0001 (COD)) – CdR 154/2004 ⁽⁶⁾;

s ohledem na svůj návrh stanoviska (CdR 66/2005 rev. 1) přijatý dne 28. června 2005 Komisí pro trvale udržitelný rozvoj (zpravodajka: paní Mona-Lisa Norrman, členka okresní rady v Jämtlandu (Švédsko/SES));

Vzhledem k těmto důvodům:

- 1) Orgány místní a regionální správy představují úroveň rozhodování a exekutivy, která je občanům EU nejbližší. Opatření potřebná k zajištění trvale udržitelného rozvoje musí být navržena, přijata, prováděna a monitorována ve vzájemném dialogu s občany EU.
- 2) Ve 25 členských státech EU jsou to právě místní a regionální úroveň, na kterých se musí uskutečňovat praktická koordinace mezi jednotlivými sektory politiky. Podobně je na místní a regionální úrovni prováděna také politika soudržnosti EU.
- 3) Neudržitelné trendy rozvoje, které v současnosti spatřujeme, by mohly být obráceny prostřednictvím společného vlivu opatření prováděných lokálně a regionálně; a to jak uvnitř EU; tak na globální úrovni. Vhodným sloganem je „Mysli globálně, jednej lokálně“.

jednomyslně přijal toto stanovisko na 61. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 12. a 13. října 2005 (jednání ze dne 12. října):

1. Názory Výboru regionů

Všeobecné poznámky

VÝBOR REGIONŮ

1.1 **vítá** sdělení Komise o hodnocení strategie udržitelného rozvoje EU v roce 2005, které obsahuje počáteční hodnocení dosaženého pokroku a nastiňuje řadu budoucích směrů vývoje;

1.2 **zdůrazňuje**, že nebylo dosaženo dostatečného pokroku od přijetí Strategie udržitelného rozvoje v roce 2001 v Göteborgu; **souhlasí** s Komisí v tom, že důraz musí být nyní kladen na proaktivní přístup k udržitelnému rozvoji a na konkrétní činnost v dané oblasti;

1.3 **upozorňuje**, že trojrozměrný přístup k udržitelnému rozvoji, zahrnující ekonomické, ekologické a sociální aspekty, je předpokladem pro růst, větší počet lepších pracovních míst, vyšší úroveň blahobytu a čistší a zdravější životní prostředí;

1.4 **zdůrazňuje** význam začlenění a prosazování udržitelného rozvoje ve všech oblastech politiky EU. Je důležité, aby politika soudržnosti podporovala ekonomický a stejně tak i ekologický a sociální rozměr a aby byl brán patřičný zřetel na dlouhodobé vlivy politiky. Rovněž budoucí Evropská politika rozvoje a politika vůči Africe by měly zajistit důslednou podporu udržitelného rozvoje v mezinárodní činnosti;

⁽¹⁾ Úř.věst. C 121, 30.4.2004, s.47

⁽²⁾ Úř. věst. C 107, 3.5.2002, s. 9

⁽³⁾ Úř. věst. C 317, 6.11.2000, s. 33

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 156, 6.6.2000, s. 40

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 23, 27.1.2004, s. 8

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 43, 18.2.2005, s. 18

Mezinárodní obchod

1.5 **zdůrazňuje**, že Lisabonská strategie je základem pro reakci EU na dopad globalizace na hospodářskou soutěž, ekonomiku a pracovní sílu v Evropě, ale tato reakce by měla odrážet také dopady na udržitelný rozvoj v Evropě a v mezinárodním měřítku. Je třeba rozvinout způsob, kterým se s ohledem na různé mezinárodní dohody v současnosti přistupuje k udržitelnému rozvoji, aby lépe odrážel vliv globalizace na veřejné služby a udržitelný rozvoj na místní a regionální úrovni;

Dialog a spolupráce

1.6 **zdůrazňuje** důležitost účinného dialogu s občanskou společností. Za tímto účelem musí být zprávy vycházející od Komise důsledné a dobře koordinované a strategie by měla být monitorována a proměněna v konkrétní činnost.

Místní a regionální perspektiva

1.7 **by obzvláště zdůraznil** úlohu a zodpovědnost orgánů místní a regionální správy při dosažení udržitelného rozvoje. Všechny úrovně vlády by měly spolupracovat na určování a provádění změn potřebných k dosažení udržitelné společnosti prostřednictvím silného vedení.

Občané středem zájmu

1.8 **zdůrazňuje**, že je důležité zajistit, aby za účelem zisku podpory občanů EU byla úsilí vynaložená na podporu udržitelného rozvoje přizpůsobena jejich potřebám a poměrům. Orgány místní a regionální správy mají v tomto dialogu důležitou roli a Komise by měla podporovat tato úsilí administrativně a finančně a to následujícími způsoby:

- rozvojem konzultační činnosti a vytvářením přirozených fór pro dialog a výměnu zkušeností;
- podporou místních a regionálních rozvojových projektů, jak v rámci EU tak v globálním měřítku;
- rozvojem znalostí a povědomí o potřebě společné akce na dosažení udržitelné společnosti v EU.

Veřejné zdraví, bezpečnost a rovnoprávnost

1.9 **zdůrazňuje**, že veřejné zdraví, v širším slova smyslu, je klíčovým požadavkem k dosažení udržitelného rozvoje;

1.10 **upozorňuje** na to, že bezpečnost je předpokladem dobré kvality života a společně s širší perspektivou veřejného zdraví leží v srdci snah na podporu udržitelného rozvoje;

1.11 **zdůrazňuje** dále potřebu začlenit perspektivu rovných příležitostí do iniciativ na podporu udržitelného rozvoje.

Ekologické podnikání a „zelená“ pracovní místa

1.12 **schvaluje** názor Komise, že naše budoucí kvalita života bude záviset na našich modelech výroby a spotřeby. Musíme oddělit ekonomický růst od degradace životního prostředí; a to pomocí vzdělávání a informací o dopadech zboží a služeb na zdraví a životní prostředí. Důležitou roli při změně modelů výroby a spotřeby hrají také environmentální požadavky při zadávání veřejných zakázek;

1.13 **zdůrazňuje**, že je nezbytné, aby opatření podporovala rozvoj ekologického podnikání, především malých a středních podniků. Společnosti s výzkumnou náročností v odvětví environmentálních technologií by měly představovat specifický cíl v kontextu stávajícího návrhu na 7. rámcový program pro výzkum, technologický rozvoj a demonstraci (FP7).

Cíle, opatření a monitorování

1.14 **podporuje** plán Komise vytyčit jasné cíle, cílové hodnoty a související konečné termíny. To umožní monitorovat a měřit dosažený pokrok a podávat o něm zprávy.

1.15 **zdůrazňuje** potřebu aktivních opatření a konkrétní činnosti na podporu udržitelného rozvoje. Chystaný akční program musí také obsahovat nástroje na provádění a monitorování jednotlivých opatření a zapojit orgány místní a regionální správy jako klíčové partnery do vypracování akčního programu.

Nástroje na implementaci udržitelného rozvoje

1.16 **zdůrazňuje**, že je důležité navrhnout nové nástroje a zdokonalit stávající. To je nezbytné k tomu, aby opatření nutná k podpoře udržitelného rozvoje mohla být prováděna, hodnocena a monitorována. Následující nástroje by měly být rozvinuty a uzpůsobeny tak, aby účinně přispěly k dosažení udržitelného rozvoje:

— Systémy environmentálního managementu

Systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (Eco-Management and Audit Scheme, EMAS) Evropské unie by měl být zdokonalen a přizpůsoben otázkám a potřebám udržitelného rozvoje. Měl by být vypracován systém environmentálního managementu zahrnující ekonomické, ekologické a sociální záležitosti;

— Veřejné zakázky

Zahrnutí environmentálních požadavků do smluv o veřejných zakázkách je mocným nástrojem na změnu modelů výroby a spotřeby ve společnosti. Měl by být dále posílen například tím, že se zdůrazní možnost vzít v úvahu prospěch, který životnímu prostředí přináší zboží a služby místní produkce. Veřejné zakázky nyní představují 15 % HDP EU, což činí okolo 1 biliónu EUR.

— Technologické zakázky

Měly by být vypracovány postupy pro zadávání technologických zakázek, týkajících se především odpadu, energie, dodávky vody, kanalizace, silnic a další infrastruktury, což jsou oblasti, za které odpovídá veřejný sektor na místní a regionální úrovni;

Výzkum a vývoj

Naléhavou potřebou je vyvinout nové a k životnímu prostředí šetrnější technologie. Jedním z kroků tímto směrem je iniciativa Komise na vytvoření několika technologických platform založených na spolupráci mezi výzkumnou obcí a soukromým obchodním sektorem. Evropský parlament vede například diskuse o vytvoření „společensky motivovaných výzkumných platform“ pro specifické účely podpory a prosazování výzkumu a vývoje spojeného s udržitelným rozvojem. Výbor regionů schvaluje tuto iniciativu a zdůraznil by potřebu ji rozšířit tak, aby zahrnovala výzkum a vývoj v oblasti společenských a behaviorálních věd. Specifické iniciativy jsou také nutné k zajištění možnosti přeměnit výsledky výzkumu v praktickou činnost podporující udržitelný rozvoj na místní a regionální úrovni;

— Informovanost a veřejné povědomí

Komise mimo jiné přijala minimální normy pro konzultaci zainteresovaných osob před rozhodováním v environmentální oblasti. Navíc byly zahájeny různé iniciativy na podporu zapojení soukromého obchodního sektoru do snah o udržitelný rozvoj. Komise není vždy nejlepším poslem v těchto záležitostech.

— Spolupráce a výměna zkušeností

Možnost výměny zkušeností a shromažďování nových poznatků prostřednictvím spolupráce a vzájemné součinnosti mezi různými aktéry je důležitou součástí snah o udržitelný rozvoj. Za tímto účelem pracuje velký počet organizací a sítí uvnitř EU.

— Monitorování a hodnocení

Nástroje na monitorování a hodnocení jsou nezbytné k uskutečnění efektivní a cílené činnosti na podporu udržitelného rozvoje. Hodnocení dopadu na zdraví a životní prostředí jsou dva příklady takových nástrojů, ale je třeba učinit více na jejich rozvoj.

— Tržní nástroje

V EU se v současnosti používá několik tržních nástrojů, například ekologické daně, systémy obchodování s emisemi a dotace.

Je třeba tyto nástroje dále rozvíjet, aby se zajistilo, že ceny všech ekonomických aktivit budou odrážet jejich skutečnou společenskou hodnotu.

— Prostorové plánování

Mnohá z opatření nutných k podpoře udržitelného rozvoje se dotýkají využití půdy a vody na místní a regionální úrovni a jsou spojeny s prostorovým plánováním, jako například provádění směrnice EU o vodě nebo tematické strategie pro městské životní prostředí a odpady.

— Legislativa

Legislativa je dalším důležitým nástrojem na podporu udržitelného rozvoje. Některé části právních předpisů Společenství a národních legislativ však nepodporují plně snahy na podporu udržitelného rozvoje. Upřednostněno by mělo být zdokonalení existující legislativy a její rozvíjení. Dále by měla být přehodnocena a zlepšena koherence mezi odlišnými zákony, mimo jiné s cílem vytvořit jednodušší regulační prostředí. Legislativa by se měla opírat o nové nástroje a metody založené na dohodách mezi sociálními partnery. Příklady tohoto přístupu zahrnují dohody uzavřené v kontextu otevřené metody koordinace, Aalborgské charty a tripartitních smluv.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 **zdůrazňuje**, že je důležité dát občanům EU ústřední místo ve snahách o dosažení udržitelné společnosti. Dialog o fyzických a ekonomických opatřeních a o změnách v modelech spotřeby a chování musí být veden ve světle poměrů na místní a regionální úrovni;

2.2 **věří**, že cíle a opatření potřebná v činnosti na podporu udržitelného rozvoje musí být založeny na poměrech na místní a regionální úrovni a být jim přizpůsobeny;

2.3 **zdůrazňuje**, že je důležité navrhnout nové nástroje a zdokonalit stávající, což je nezbytné, aby se mohla provádět a monitorovat opatření nutná k zajištění udržitelného rozvoje;

2.4 **věří**, že Komise rozvine a prohloubí dialog s místní a regionální úrovní ve svém probíhajícím hodnocení strategie udržitelného rozvoje a v práci na akčním programu a **zamýšlí** hrát aktivní úlohu v probíhajících snahách o dosažení udržitelné společnosti jak v rámci Evropské unie tak v globálním měřítku.

V Bruselu dne 12. října 2005.

předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů k tématu „Období reflexe: struktura, témata a rámec pro hodnocení diskuse o Evropské unii“

(2006/C 81/09)

VÝBOR REGIONŮ,

s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 6. září 2005 konzultovat, v souladu s čl. 265 odst. 4 Smlouvy o založení Evropského společenství, Výbor regionů v této věci;

s ohledem na rozhodnutí jeho předsedy ze dne 27. července 2005 jmenovat, v souladu s čl. 40 odst. 2 Jednacího řádu, **pana Franze Schausbergera**, zástupce spolkové země Salcbursko ve Výboru regionů (Rakousko/ELS), a **lorda Topa**, Krajský úřad pro Velký Londýn (Spojené království/ALDE), jako hlavní zpravodaje stanoviska v této věci;

s ohledem na Smlouvu zakládající Ústavu pro Evropu, kterou podepsali nejvyšší představitelé států a vlád dne 29. října 2004 (CIG 87/04 rev. 1, CIG 87/04 Add 1 rev. 1, CIG 87/04 Add 2 rev. 1);

s ohledem na své stanovisko ze dne 17. listopadu 2004 ke Smlouvě zakládající Ústavu pro Evropu (CdR 354/2003 fin (¹));

s ohledem na svou zprávu ze dne 6. listopadu 2001 na téma *Proximity* (CdR 436/2000 fin)

přijal toto stanovisko na svém 61. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 12. a 13. října 2005 (jednání ze dne 13. října).

STANOVISKA A DOPORUČENÍ VÝBORU REGIONŮ

by znamenalo vyslat negativní signál občanům Evropy a mohlo by to způsobit další odmítnutí v členských státech;

VÝBOR REGIONŮ:

(a) *Souvislosti*

1. **se domnívá**, že pro zabezpečení míru, svobody a prosperity potřebujeme politicky silnou a demokratickou Evropskou unii, pevné vedení v EU a pevnou spolupráci mezi institucemi za účelem propagace evropského projektu;

2. **vyjadřuje** obavy, že příliš dlouhé období reflexe uškodí obrazu EU, a vyzývá všechny instituce, aby pracovaly na záchraně a propagování hlubokého ideálu a projektu evropské integrace;

3. **považuje** nicméně za vhodné, aby toto období reflexe bylo využito k analýze postojů občanů členských států týkajících se Evropské unie a k upevnění základních cílů, hodnot a principů EU, jako jsou solidarita, efektivita, transparentnost a spolupráce, založených na podpoře jejích občanů;

4. v této souvislosti **připomíná** význam základních práv Unie zakotvených v chartě připojené k Ústavní smlouvě;

5. **je přesvědčen**, že Evropská unie musí brát vážně výsledky francouzského a holandského referenda a musí být zřejmé, že je bere vážně; **zastává názor**, že pokračovat v ratifikačním procesu Ústavní smlouvy a přitom nezměnit původní plán a nepodrobit se vážné reflexi na evropské úrovni

6. nicméně **uznává**, že důvodů pro odmítnutí je mnoho a jsou různé a v některých případech ani nesouvisejí s vlastní Smlouvou; **považuje** tedy za podstatné zaměřit úsilí především na kontext diskuse s cílem dosáhnout úspěšné dohody o finančních výhledech; **připomíná** však, že více než polovina členských států ovšem již Smlouvu ratifikovala vybraným způsobem a rozhodnutí těchto členských států musí mít stejnou platnost jako rozhodnutí těch, kteří hlasovali proti;

7. **znovu potvrzuje** svůj závazek vůči Ústavní smlouvě a pokrok, který zaručuje lepší evropskou správu prostřednictvím významného zlepšení ve fungování, jednoduchosti a transparentnosti EU ve srovnání se stávajícími smlouvami;

8. **se domnívá**, že při rozšíření diskuse o budoucnosti Evropské unie by se její instituce měly zaměřit na skutečné a potenciální praktické výhody, které přináší členství a občanství jejím občanům;

9. s cílem obnovit důvěru evropských občanů v evropský projekt **vyzývá** evropské instituce k tomu, aby:

— přijaly rozhodnutí, která jsou nevyřešená v těch oblastech, kde Unie poskytuje evropským občanům skutečnou přidanou hodnotu,

(¹) Úř. věst. C 71, 22.3.2005, s. 1

- začaly fungovat více decentralizovaným způsobem a přitom respektovaly a podporovaly zásadu subsidiarity, jež by měla být rovněž uplatňována na regionálních úrovních,
- aktivně demonstrovaly, že politická jednota nezničí kulturní a lingvistickou různorodost Evropy,
- ukázaly, že Evropa poskytne svým občanům příležitost k tomu, aby rozvíjeli svou osobní a profesionální zkušenost na evropské úrovni,
- vytvořily trvalý oboustranný dialog s občany Evropy,
- rozvíjely kulturu zvýšené transparentnosti, zejména větším zpřístupněním způsobu práce Rady, aby bylo občanům umožněno lépe pochopit rozhodovací proces EU;

10. **požaduje** pokračování činností, které podporují zásadu subsidiarity ve všech oblastech a které využívají výhod, jaké může občanům nabídnout větší blízkost regionálních a místních institucí;

11. **vyzývá** členské státy, aby prohlubovaly integraci EU, která představuje důležitý základ budování rozšířené Unie, a současně definovaly cíle, potenciální geografická omezení a dlouhodobé cíle integračního procesu v rámci Evropské unie; přičemž členství v EU s sebou musí nést úctu k místní a regionální demokratické samosprávě v pevně stanoveném konstitučním rámci každé země;

12. **vyzývá** politiky v členských státech a na regionální a místní úrovni, aby přijali odpovědnost za své jednání v oblastech, které spadají do jejich odpovědnosti, a aby z Bruselu nedělali obětího beránka, jak je tomu častým zvykem; **zdůrazňuje**, že Evropská unie může dosáhnout úspěchu pouze tehdy, když si politikové na evropské, národní, regionální a místní úrovni odpovědně rozdělí své povinnosti a uvědomí si, jako nezbytný předpoklad pro dobrou správu, že základem úspěchu je úcta k institucím;

(b) Struktura diskuse

13. **se domnívá**, že instituce EU musí zahájit diskusi s lidmi a komunitami, které zastupují, a demonstrovat tak otevřený přístup, který byl aplikován při přípravě Smlouvy ve formě Konventu, který se skládal ze zástupců národních parlamentů, politických stran, místních a regionálních samospráv, občanské společnosti a rovněž sociálních partnerů. V této diskusi se musí občanům zdůraznit politická, hospodářská a sociální přidaná hodnota Evropské unie;

14. **se domnívá**, že ve svém postavení institucionálního zástupce místních a regionálních samospráv v Evropské unii, musí hrát aktivní úlohu v politických a institucionálních

iniciativách během období reflexe vyhlášených nejvyššími představiteli států a vlád; za tímto účelem **navrhuje** „mapu“ (?) s cílem vytvořit skutečný decentralizovaný dialog;

15. **vyzývá** místní a regionální samosprávy, aby zapojily své komunity a informovaly je o záležitostech, které je ovlivňují v rámci diskuse o budoucnosti Evropské unie, a aby lépe vysvětlily postupy a praktické úspěchy evropské integrace prostřednictvím regionální a místní informační politiky, protože se domnívá, že diskuse, která by proběhla pouze na evropské úrovni, by neoslovila širokou veřejnost, a proto požaduje strukturovanou diskusi s nadnárodními prvky, která proběhne na národní, regionální a místní úrovni, zapojí své členy a bude mít podporu institucí EU;

16. **potvrzuje** dále charakteristiku postupu „zdola nahoru“, který je VR vlastní, a **zavazuje se** prostřednictvím svých členů vyhledávat a přijímat žádosti místních úřadů, pokud jde o politiky a instituce Společenství, a předat jejich význam, i pokud jde o politickou analýzu a inovační návrhy, evropským institucím;

17. **doporučuje**, aby komunikace nebyla omezena na jednorázové kampaně a nesoustředila se na detaily institucionální činnosti; proto **naléhá** na Unii, aby se zaměřila na sdělování informací, jež mají přímý praktický užitek pro občany a jež jim umožňují využít výhody a příležitosti, které jim EU poskytuje;

18. **vyzývá** evropské instituce, členské státy a regionální a místní orgány, aby vytvořily nové a kreativní způsoby interakce s občany na nejnižší úrovni a pro diskusi využívaly moderních elektronických médií (např. „Evropa poslouchá“ v Rakousku a „Národní fórum o Evropě“ v Irsku) a aby zajistily, že bude sdělení dostupné v rodném jazyce občana a nikoli pouze ve vybraných jazycích EU; dále je na institucích a na členských státech, aby přijali opatření k vyvrácení fakticky nepřesných prohlášení o Evropské unii, se kterými se občané mohou setkat zejména v médiích;

19. v této souvislosti **uznává** zásadní úlohu místních a regionálních médií, a zejména místního tisku, v neposlední řadě také proto, že mohou s občany komunikovat v laických termínech a jejich místním jazyce;

(c) Témata reflexe

Obecný rámec

20. **má za to**, že ustanovení Ústavní smlouvy v oblasti upevňování územního rozměru Unie a institucionálního zastoupení místních a regionálních orgánů prostřednictvím VR představují důležitý a pozitivní vývoj;

(?) Příloha

21. **vyzývá** instituce EU, aby pomohly při rozvoji skutečné „kultury subsidiarity“ v Unii, jejích členských státech, regionálních a místních orgánech a aby bezodkladně uplatňovaly principy subsidiarity a proporcionality, které stanoví Ústavní smlouva jako jednoduchý a účinný způsob, jak ukázat občanům, že Unie bude jednat pouze v případě, že bude zřejmá přidaná hodnota a v souladu se svým principem zlepšení tvorby právních předpisů;

22. **požaduje** uplatňování konceptu „proximity“ při provádění evropských politik a právních předpisů, což by bylo viditelným znamením vůle k zavádění postupů, jejichž cílem je zvýšit transparentnost, jako okamžité reakce na obavy občanů; v tomto kontextu by zavedení nového právního nástroje, který usnadní meziregionální a přeshraniční spolupráci, včetně hospodářské a sociální spolupráce, mohlo být považováno například za jasný signál k tomu, že Evropa bude blíže svým občanům;

23. **zdůrazňuje**, že i když by bylo žádoucí, aby měly tyto prvky místo ve Smlouvě, je možné okamžitě začlenit mnoho akcí a závazků plynoucích z těchto ustanovení do činnosti Společenství, jako například rozšíření analýz dopadu také na finanční a administrativní dopad nových právních předpisů EU o místních a regionálních orgánech;

24. zejména **vítá** následující body Smlouvy jako články o řádné správě a přeje si, aby byla v období reflexe věnována pozornost jejich ochraně a provádění:

- uznání úlohy místních a regionálních orgánů ve správě EU,
- lepší konzultace před zveřejněním legislativních návrhů,
- přihlídnutí k finančnímu a administrativnímu břemenu místních a regionálních orgánů,
- širší definice subsidiarity, která bude zahrnovat místní a regionální samosprávu,
- uznání kulturní a jazykové různorodosti jako zdroje bohatství, které by mělo být ochraňováno, spolu se základním prvkem spolupráce a integrace,
- posílení role Výboru regionů, zejména zavedení práva na odvolání se k Evropskému soudnímu dvoru v souvislosti s jeho vlastními právy a porušením principu subsidiarity,
- odkaz na reprezentativní sdružení (např. místních a regionálních samospráv);

Aktuální témata k diskusi

25. **se domnívá**, že je velmi důležité, aby EU měla odpovídající úroveň zdrojů a mohla tak plnit zadané úkoly; **přípo-**

míná, že v současné době podporuje návrhy Evropské komise týkající se finančního výhledu 2007-2013;

26. **se domnívá**, že nyní je ten správný čas k tomu, abychom začali uvažovat o základu pro financování rozpočtu EU z dlouhodobého hlediska a aby byla posílena demokratická kontrola rozpočtu prostřednictvím Evropského parlamentu;

27. **připomíná** členským státům, že politika soudržnosti je oblast, kde EU poskytuje skutečnou přidanou hodnotu, jejíž viditelnost umožňuje občanům každodenně oceňovat praktickou a pozitivní práci EU a jež představuje základ evropské solidarity, a tím odlišuje evropský sociální model od jiných příkladů přeshraniční integrace;

28. **znovu zdůrazňuje** svou podporu Partnerství pro růst a zaměstnanost (Lisabonská strategie) jako vyrovnanému přístupu k hospodářským cílům, udržitelnému rozvoji, modernizaci a pokroku evropského sociálního modelu;

29. **věří**, že posílení konkurenceschopnosti EU vyžaduje také pomoc občanům Evropy, aby rozvinuli svůj talent a kreativitu za hranice svých států. Dále věří, že hodnota kulturně rozmanité Unie se stane pro Evropany mnohem reálnější, když začnou prožívat život v evropském kontextu. Proto, aby posílil konkurenceschopnost a spojil občany s evropskými projekty, **zdůrazňuje** potřebu, aby EU nadále usnadňovala volný pohyb lidí a podporovala větší mobilitu uvnitř Unie;

30. **podporuje** strategii EU týkající se udržitelného rozvoje a **zdůrazňuje** zvláště skutečnost, že akce a financování Společenství na podporu zlepšení životního prostředí by měly mít silný vliv na národní, regionální a místní úrovni;

31. **připomíná** jedinečnou povahu evropského občanství jako prvku identity, který nenahrazuje národní občanství;

32. **požaduje** mnohem větší investice do vzdělávání (včetně příležitostí k celoživotnímu učení pro všechny občany), výzkumu a inovace na evropské a národní úrovni jako nejlepšího prostředku k vytvoření více a lepších pracovních míst pro evropské občany a k posílení konkurenceschopnosti Evropy v celosvětové ekonomice;

33. **je přesvědčen**, že pro lepší objasnění Evropy a jejích politik by měly národní, regionální a místní orgány vyvinout úsilí v oblasti vzdělávání, například prostřednictvím zavedení zvláštních kurzů ve školách, evropského rozměru do školních osnov, mimoškolního vzdělávání a školení pro učitele;

34. **je** dále **presvědčen**, že je nezbytné rozšiřovat pozitivní evropskou kulturu mezi veřejnými místními a regionálními úředníky, kteří jsou v každodenní práci konfrontováni s normami;

(d) *Hodnocení*

35. **vyzývá** instituce EU a členské státy, aby naslouchaly občanům a mohly tak zhodnotit výsledky diskuse během období reflexe;

36. **je si vědom** skutečnosti, že se během období reflexe bude diskutovat o různých scénářích, nicméně **je proti** tomu, abychom se vzdali Ústavní smlouvy ve prospěch Niceské smlouvy, a **požaduje** zaujmout konsensuální přístup vůči ratifikaci do roku 2009;

37. **si přeje** aktivně se účastnit obnoveného ústavního procesu a **nabízí** Evropskému parlamentu podporu v jeho úsilí o zabezpečení úspěšného výsledku.

V Bruselu dne 13. října 2005.

předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

PŘÍLOHA

Návrh „mapy“ VR ve prospěch decentralizované diskuse v průběhu období reflexe

Základní charakteristiky

- Období reflexe by mělo tvořit aktivní a dynamickou fázi dialogu, v průběhu které budou evropské instituce působit na svém území, aby podporovaly strukturovanou, decentralizovanou a kvalitní diskusi o Evropě a zabývaly se tématy, která jsou pro občany nejrelevantnější.
- Diskuse by se měla zaměřit spíše na vládnutí než na mechanismus procesu ratifikace a měla by být založená na konceptu blízkosti a vedená v evropských městech a regionech, nikoli v Bruselu, a předmětem diskuse by měl být spíše účel a přidaná hodnota EU, její základní hodnoty a politiky než Ústavní smlouva.
- Výkonné orgány a místní a regionální shromáždění by měly být proaktivně institucionálně zapojeny a měly by se plně účastnit diskuse o budoucnosti Unie a zároveň nést odpovědnost vůči občanům.
- Některá témata, která mohou být předložena k diskusi: úloha a význam základních práv, které byly zakotveny v chartě připojené k Ústavní smlouvě, evropský sociální model, solidarita, subsidiarita a proporcionality, jednotný trh, konkurenceschopnost, růst zaměstnanosti, životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj, energetická politika, služby a jejich financování, hospodářské aspekty hospodářské a měnové unie, výzvy globalizace pro malé a střední podniky, práva a svobody, pocit sounáležitosti s evropským občanstvím, prostor svobody, bezpečnosti a spravedlnosti, rozšíření versus užší integrace či politika vzdělání, výzkumu a inovací. V každém případě je vhodné, aby byla pokrytá témata upravena podle konkrétních situací určených na místní a regionální úrovni.
- VR by rád hrál proaktivní roli v partnerství s Evropským parlamentem; evropští poslanci a místní a regionální zvolení zástupci budou muset zmobilizovat síly a přispět k politické a demokratické diskusi v průběhu období reflexe.
- Za účelem efektivního a vhodného provádění navrhovaných opatření by VR rád získal navýšení finančních prostředků, kterými disponuje, anebo rovnou možnost využívat novou rozpočtovou položku od roku 2006.

Opatření plánovaná na období 2006-2009

- Současné vytvoření „platformy pro Evropu“ ve všech členských státech koncipované jako otevřený prostor pro informace a diskusi o Evropě, jejích hodnotách, cílech a hranicích:
- 1. fáze (říjen 2005 – březen 2006): zřízení regionálních výborů složených z „velvyslanců“ místních a regionálních orgánů zastupujících síť svých členů, politické strany, regionální parlamenty a členy národních shromáždění, místní a regionální média, občanskou společnost či sociální subjekty a oblast vzdělávání, aby bylo možné zvýšit povědomí občanů, zejména mládeže, a zhodnotit evropské politiky.

- 2. fáze (od ledna 2006 – červen 2009): organizování politických setkání v městech a regionech Evropy s účastí členů VR a Evropského parlamentu k projednání určených problémů:
 - stanovení cílových skupin: místní a regionální správa, novináři, učitelé, mládež atd.,
 - ve spolupráci s Evropským parlamentem a s pomocí médií určit problémy považované za zvláště významné pro občany při vyslechnutí si problémů a obav občanů na veřejných schůzích,
 - příprava souhrnu komunikačních nástrojů k použití členy VR,
 - komunikace s místními a národními médii,
 - využití informačních diskusních platforem a vytvoření virtuálních regionálních fór,
 - vydávání informačních dokumentů.
 - 3. fáze (od ledna 2007): hodnocení a upevňování výsledků diskuse v městech a regionech Evropy.
 - Organizování každoročních setkání s místními a regionálními médii v Bruselu prostřednictvím VR ve spolupráci s ostatními evropskými institucemi a s finanční podporou ze strany Evropské komise. První setkání se předpokládá v roce 2006.
 - Ve spolupráci se zastupitelskými místními a regionálními úřady v Bruselu a tiskovým a komunikačním oddělením VR vypracovat studii o informačních činnostech a vazbách s místními a regionálními médii. Toto téma by se mohlo stát centrálním tématem Dní otevřených dveří 2006.
 - Vypracování brožury zaměřené na přidanou hodnotu akcí Společenství a její význam pro evropské občany, přičemž tato brožura by měla distribuována v širokém měřítku a předložena členy VR. Jednalo by se o publikaci s novým, pedagogickým, dobře čitelným a srozumitelným konceptem s cílem vzbudit zájem občanů.
 - Spuštění strategie zaměřené na uvědomění si evropského občanství, určené zejména pro mladé lidi, kteří jsou evropskými občany budoucnosti a kteří budou poprvé volit v roce 2009.
-

Stanovisko Výboru regionů k tématu „Ženy a chudoba v Evropské unii“

(2006/C 81/10)

VÝBOR REGIONŮ,

s ohledem na rozhodnutí Parlamentu ze dne 11. května 2005 konzultovat jej na téma „Ženy a chudoba v Evropské unii“ v souladu s čl. 265 odst. 4 Smlouvy zakládající Evropské společenství;

s ohledem na rozhodnutí svého předsedy ze dne 19. května 2005 pověřit Komisi pro hospodářskou a sociální politiku přípravnými pracemi v této věci;

s ohledem na čl. 2 Smlouvy o ES ⁽¹⁾, podle kterého je podpora rovnosti mužů a žen úkolem Společenství;

s ohledem na čl. 3 Smlouvy o ES, podle kterého je odstranění nerovností a podpora rovnosti mužů a žen průřezovým cílem politik Evropské unie;

s ohledem na čl. 13 Smlouvy o ES, který dává Komisi právo vyvíjet iniciativy s cílem potírat jakoukoli diskriminaci založenou mimo jiné na pohlaví;

s ohledem na čl. 141 Smlouvy o ES, který ukládá povinnost provádět princip platové rovnosti mužů a žen;

s ohledem na čl. 23 Charty základních práv Unie, který zajišťuje princip rovnosti žen a mužů ve všech oblastech;

s ohledem na závěry lisabonského summitu (v r. 2000), které stanovují dosažení cíle sedmdesátiprocentní míry zaměstnanosti obyvatel a šedesátiprocentní míry zaměstnanosti žen v produktivním věku do roku 2010;

s ohledem na rozhodnutí Rady, kterým se stanoví akční program Společenství týkající se strategie Společenství pro rovnost žen a mužů (2001-2005) ⁽²⁾;

s ohledem na své stanovisko k tématu Rovnost příležitostí mužů a žen v Evropské unii (CdR 161/1996 fin);

s ohledem na své stanovisko ke sdělení Komise „K rámcové strategii Společenství ohledně rovnosti mužů a žen (období 2001-2005)“ a k návrhu rozhodnutí Rady o programu týkajícího se strategie Společenství ohledně rovnosti mužů a žen (CdR 233/2000 fin) ⁽³⁾;

s ohledem na své stanovisko k návrhu směrnice Rady, kterým se zavádí princip rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a k poskytování zboží a služeb (CdR 19/2004 fin) ⁽⁴⁾;

s ohledem na své stanovisko ke sdělení Komise, kterým se stanoví hlavní směry druhého kola iniciativy Společenství EQUAL o nadnárodní spolupráci pro podporu nových metod potírání všech forem diskriminace a nerovnosti na trhu práce „volný pohyb dobrých nápadů“ (CdR 96/2004 fin) ⁽⁵⁾;

s ohledem na své stanovisko ze dne 18. listopadu 2004 k Zelené knize o rovnosti a nediskriminaci v rozšířené Evropské unii (CdR 241/2004 fin) ⁽⁶⁾;

s ohledem na své stanovisko k nařízení o Evropském sociálním fondu ⁽⁷⁾ a k návrhu rozhodnutí, kterým se zavádí program Společenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu – PROGRESS (CdR 240/2004 fin) ⁽⁸⁾;

⁽¹⁾ Odkazy na platné smlouvy (Niceská smlouva).

⁽²⁾ Úř. věst. L 17, 19.1.2001, s. 22

⁽³⁾ Úř. věst. C 144, 16.5.2000, s. 47 (KOM(2005) 335 v konečném znění – 2000/143 (CNS)).

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 121, 30.4.2003, s. 25 (KOM(2003) 657 v konečném znění – 2003/0265 (CNS)).

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 318, 22.12.2004, s. 15 (KOM(2003) 840 v konečném znění).

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 71, 23.3.2005, s. 62 (KOM(2004) 379 v konečném znění).

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 164, 5.7.2005, s. 48 (KOM(2004) 493 v konečném znění – 2004/0165 (COD)).

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 164, 5.7.2005, s. 48 (KOM(2004) 488 v konečném znění – 2004/0158 (COD)).

s ohledem na své stanovisko ke sdělení Komise o sociální agendě (CdR 80/2005 rev.1) ⁽⁹⁾;

s ohledem na prohlášení 4. světové konference žen přijaté dne 15. září 1995 v Pekingu (Pekingská deklarace) a rovněž na akční program připojený k deklaraci;

s ohledem na rozvojové cíle tisíciletí (ODM) a především na cíle „podpory rovnosti pohlaví a autonomizace žen“ a „zlepšení mateřského zdraví“;

vzhledem k tomu, že v souladu s Pekingskou deklarací „účast žen na hospodářském a sociálním rozvoji, rovnost příležitostí a plná účast na základě rovnosti, kde jsou ženy a muži jakožto zprostředkovatelé a příjemci udržitelného rozvoje služeb pro jednotlivce základními předpoklady k odstraňování chudoby prostřednictvím trvalého hospodářského růstu, sociálního rozvoje, ochrany životního prostředí a sociální spravedlnosti“;

s ohledem na své stanovisko (CdR 151/2005 rev. 1) přijaté dne 29. června 2005 Komisí pro hospodářskou a sociální politiku (zpravodajka: **paní Mireille LACOMBE** (Francie – SES), členka regionální rady Puy-de-Dome).

jednohlasně přijal toto stanovisko na 61. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 12. a 13. října 2005 (jednání ze dne 13. října).

1. Názory Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

1.1 **se domnívá**, že je třeba ocenit žádost Evropského parlamentu o vypracování stanoviska v tomto kontextu:

1.1.1 Ženy, zejména ty, které jsou samy s jedním nebo více dětmi a starší ženy, trpí nejistým postavením a chudobou více než muži; 17 % těchto žen stále ještě žije pod rizikovým prahem chudoby ⁽¹⁰⁾.

1.1.2 Přístup žen k adekvátně placenému zaměstnání je nejlepší zárukou proti nejistému postavení. Zajišťuje jim nezávislost a samostatnost a pomáhá jim čelit rodinným roztržkám.

1.1.3 Ženy představují v Evropě asi polovinu ekonomicky aktivního obyvatelstva ⁽¹¹⁾. Ve všech zemích se pravidlem stala pracující žena, která má placenou práci. Navzdory tomuto historickému vývoji na trhu práce nebylo dosaženo cíle šedesátiprocentní míry zaměstnanosti pro ženy, stanoveného lisabonským summitem (v r. 2000). Ve většině zemí je nezaměstnanost žen stále vyšší než nezaměstnanost mužů. Také délka nezaměstnanosti diskriminuje ženy a to zejména v zemích jižní Evropy.

VÝBOR REGIONŮ

1.2 **zdůrazňuje**, že různé formy diskriminace, které postihují ženy, brzdí uskutečnění cíle Společenství:

1.2.1 Platy žen jsou stále nižší než platy mužů. Navzdory směrnicí z roku 1975 o principu platové rovnosti za tutéž hodnotu práce dosahuje rozdíl v ohodnocení žen a mužů asi

15 % ⁽¹²⁾. Platová nerovnost ve skutečnosti odráží překážky a nevoli trhu práce k integraci žen za stejných podmínek jako mužů.

1.2.2 Formy flexibilního zaměstnání se více týkají žen a činí je ohroženějšími. Práce na částečný úvazek představuje 33,5 % zaměstnání žen a 6,5 % zaměstnání mužů (2002). Během 10 let vzrostla dvakrát rychleji práce žen na částečný úvazek (4,7 bodů oproti 2,3 bodům). Pokud není prosazena zaměstnavatelem, ženy jsou k ní nuceny nedostatkem kvalitních služeb pro hlídání dětí nebo věkem rodičů. Každodenní dvojí práce žen snižuje kvalitu života. V rozdělení domácích prací v páru nebylo dosaženo velkého pokroku, i když se v současnosti muži domnívají, že by měli hrát hlavní roli v oblasti rovnosti příležitostí. Se samostatností, kterou ženy získaly díky zaměstnání, často ztratily v nejvíce znevýhodněných kategoriích kvalitu života. Navzdory těmto omezením je „dobrovolně zvolený“ částečný úvazek nebo přerušení práce po narození dítěte individuální reakcí na tyto složité situace. To zesiluje riziko nejistoty v případě rozvratu rodiny.

1.2.3 Starší osoby jsou většinou ženy ⁽¹³⁾ a rozdíly v měsíčních důchodech jsou značné ⁽¹⁴⁾.

1.2.4 Násilí na ženách je nejvyšší a nejhorší diskriminace, kterou ženy podstupují. Násilí vůči ženám má negativní dopad na jejich život, narušuje jejich osobní život, destabilizuje jejich profesní život a podporuje fenomén vyloučení ze společnosti. Násilí vůči ženám se uvádí jako jedna z příčin nízké účasti žen ve veřejném a politickém životě. Manželské násilí je jedním z hlavních důvodů přerušení rodinných vazeb.

⁽⁹⁾ KOM(2005) 33 v konečném znění.

⁽¹⁰⁾ Evropa 25 – rizikový práh chudoby je stanoven na 60 % průměrného národního důchodu včetně sociálních přídatků. Eurostat 2001.

⁽¹¹⁾ 44 % aktivních žen v EU.

⁽¹²⁾ Eurostat 2003. Rozdíl se nachází mezi 4 % pro Maltu a 25 % pro Kypr.

⁽¹³⁾ 60 % osob nad 65 let a skoro 2/3 osob nad 75 let.

⁽¹⁴⁾ Například rozdíl mezi měsíčním důchodem žen a mužů ve Francii je v průměru 848 EUR oproti 1 416 EUR (rozdíl 42 %); ve Španělsku je rozdíl 37 % (405 EUR oproti 650 EUR), v Rakousku je rozdíl 734 oproti 1 334 EUR.

VÝBOR REGIONŮ

1.2.5 **lituje**, že primární právo Evropské unie nemá žádný specifický právní základ, aby bylo možné jednat přímo proti násilí vůči ženám navzdory jeho přeshraničnímu rozměru a existenci ve všech zemích Evropské unie.

1.2.6 Problém obchodu se ženami a prostituce stále přetrvává; nejedná se o problém omezený na země původu a cílové země, ale týká se také tranzitních zemí. Řešení této problematiky nelze omezit na dimenzi represivních opatření pouze v souladu s programy Generálního ředitelství pro spravedlnost, svobodu a bezpečnost Evropské komise, vyžaduje také pozornost všech oblastí v boji proti vyloučení, a je nutné nabízet možnosti sociální, vzdělanostní a profesní integrace.

1.2.7 mimo jiné **upozorňuje** na specifickou situaci žen v národnostních menšinách Evropské unie, pro které je nesnadný přístup ke vzdělání faktorem vyloučení ze společnosti, stejně jako tíha některých tradic, což komplikuje jejich integraci do evropské společnosti.

VÝBOR REGIONŮ

1.3 hodnotí situaci tak, že právě nerovnosti zacházení mezi muži a ženami jsou příčinou nejistého postavení nebo rizika nejistoty a jejich důsledkem je riziko chudoby a vyloučení ze společnosti:

1.3.1 **vítá**, že legislativa Evropské unie týkající se potírání diskriminace patří mezi nejvyspělejší na světě a je většinou považována za účinný model;

1.3.2 **zdůrazňuje**, že i když síť právních expertů na aplikaci komunitárního práva o rovnosti zacházení mužů a žen zjistila, že „zásada rovnosti zacházení mužů a žen byla transponována do všech vnitrostátních právních systémů“, poznamenává, že definice koncepcí přímé a nepřímé diskriminace stále „působí zjevné problémy“.

Stejná síť právních expertů zjistila, že v určitém počtu členských států zůstává nevyřešenou otázkou definice pozitivní diskriminace a rovněž aplikace zásady obrácení důkazního břemena.

VÝBOR REGIONŮ

1.3.3 nicméně **konstatuje**, že provádění strategie (*gender mainstreaming*), která spočívá v zahrnutí dimenze rovnosti mužů a žen do všech makroekonomických politik, je nedostatečný;

1.3.4 **zdůrazňuje**, že Soudní dvůr Evropských společenství usoudil, například ve svém usnesení ve věci C-285/98 Tanja Kreil (z 11. listopadu 2000), že právo nebýt diskriminován z důvodu pohlaví je podle práva Společenství základním právem a že je zapotřebí vysvětlit jasným způsobem jakoukoli výjimku. Soud v tomto usnesení zároveň upřesňuje, že při

stanovení dopadu jakékoli výjimky ze základního práva, jako je rovné zacházení s muži a ženami, je třeba respektovat princip proporcionality, který vyžaduje, aby výjimky nepřekročily hranice toho, co je vhodné a nutné k dosažení daného cíle;

1.3.5 připomíná, že politiky mající za cíl sladit rodinný a profesní život neodporují uznání práva žen na práci, a **lituje**, že jsou politiky mající za cíl motivovat ženy k návratu do domácnosti, pokud je cílem těchto politik snížit statistiky nezaměstnanosti.

1.3.6 **konstatuje**, že ve všech zemích Unie zůstává práce na částečný úvazek, jejíž podíl na celkové zaměstnanosti se pohybuje od 18 % v Unii do 15 až 10 % v nových členských státech a kandidátských státech, údělem žen, a s výjimkou Slovinska, České republiky či Kypru, většina z nich prohlašuje, jako např. v Řecku, v Portugalsku, v Itálii, ve Finsku a ve Švédsku, že tento druh práce vykonává nedobrovolně a přály by si pracovat na plný úvazek. Ty, které si „zvolily“ částečný úvazek (více než 40 % v Dánsku a ve Švédsku, více než 60 % ve Francii, v Lucembursku a ve Spojeném království), tak činí z důvodů odpovědnosti za rodinu.

1.3.7 **zdůrazňuje**, že nastolení vhodné rovnováhy mezi flexibilitou a jistotou zaměstnání je nezbytné při provádění základních cílů Lisabonské strategie, které doporučují pružnější organizaci práce. K té by mělo docházet s ohledem na vytvoření příznivých podmínek pro práci na plný úvazek, sociální soudržnost a zavedení trhu práce podporujícího zařazení do zaměstnání.

1.3.8 **souhlasí** s pružnější organizací práce, která nebude v rozporu s ambicí profesní rovnosti mezi muži a ženami v Unii;

1.3.9 **souhlasí** s definicí nepřímých diskriminací na evropské úrovni jako se zdánlivě neutrálním ustanovením, kritériem nebo metodou, která ale může vytvořit specifickou nevýhodu pro jedno nebo druhé pohlaví a to bez objektivního a oprávněného důvodu. Účinky nepřímých diskriminací jsou pro ženy ničivé; vyplývají z veřejných politik, které opomíjejí dimenzi pohlaví a před svým prováděním neberou dostatečně v úvahu hodnocení různorodých dopadů, které budou mít na muže a ženy;

1.3.10 **konstatuje**, že i když se zásada poskytování rovných příležitostí mužům i ženám objevuje v programových dokumentech regionálních politik prováděných na úrovni členských států, není systematicky aplikována při provádění těchto programů; genderový rozměr je často pouze uveden, aniž by došlo k jeho skutečnému zapojení do daných projektů.

Vyzývá evropské územní samosprávy, aby věnovaly více pozornosti možnostem, které jim nabídla strategie pro poskytování rovných příležitostí mužům i ženám ve všech stádiích vypracování a provádění regionálních politik.

1.4 Problematika feminizace chudoby ve světovém kontextu

VÝBOR REGIONŮ

1.4.1 již **měl příležitost uvítat**, že Evropská komise považuje rovnost mužů a žen za klíčový cíl vnější a rozvojové politiky EU a rovněž za zásadní prvek základních pracovních norem přijatých na mezinárodní úrovni ⁽¹⁵⁾;

Ze zjištění Mezinárodní organizace práce vyplývá, že 70 % z 1,3 miliardy chudých na světě (tj. lidí, kteří žijí z částky odpovídající méně než 1 USD na den) jsou ženy.

1.4.2 V tomto kontextu je stále relevantní pekingský akční program, a zejména čtyři strategické cíle vztahující se přímo na oblast „ženy a chudoba“:

- „revize, přijetí a zavedení makroekonomické politiky a strategie rozvoje odpovídající potřebám a úsilí žen žijících v chudobě“,
- „přezkoumání právních předpisů a administrativní praxe s cílem zajistit rovnoprávnost ve vztahu k ekonomickým zdrojům a větší přístup žen k těmto zdrojům“,
- „otevření přístupu žen ke spoření a mechanismům a úvěrovým institucím“,
- „vypracování metod a zohlednění specifik obou pohlaví a hledání prostředků k boji proti feminizaci chudoby“.

1.4.3 Realizace těchto strategických cílů by se však neměla omezit pouze na vnější a rozvojovou politiku EU, ale měla by také tvořit základ boje proti feminizaci chudoby v EU.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 **je toho názoru**, že místní a regionální samosprávy stojí nejbližše občanům při potírání vyloučení ze společnosti;

2.2 **se domnívá**, že je běžné potírat chudobu a že je prioritní odstranit na místní a regionální úrovni nerovnosti, které jsou její příčinou;

2.3 **vyzývá** členské státy, aby podporovaly služby obecného zájmu schopné zabezpečit zaměstnanost žen, upevnit právo na sociální ochranu jednotlivců a bojovat proti feminizaci chudoby;

⁽¹⁵⁾ Stanovisko ke sdělení Komise o sociální dimenzi globalizace – politický příspěvek EU k rovnoměrnému rozdělení užítka, KOM(2004) 383 v konečném znění.

2.4 **zdůrazňuje** meze přístupu k sociální ochraně imigrantek, které jsou často brány v úvahu jen jako manželky nebo dcery mužů imigrantů;

2.5 **žádá**, aby byly na odpovídající vládní úrovni více brány v úvahu problémy týkající se násilí vůči ženám;

2.6 **žádá** odpovídající orgány na vládní úrovni, aby se zabývaly také specifickými podmínkami různých skupin žen: žen s postižením, žen v pokročilém věku a žen z venkova, a nabídly pro ně řešení, která odpovídají jejich přídatným specifickým problémům.

2.7 **vyzývá** členské státy, aby určily rovnější práva ohledně placené rodičovské dovolené, zejména proto, aby se mohli otcové aktivněji účastnit výchovy dětí;

2.8 **připomíná**, že přistoupení zemí střední a východní Evropy k Evropské unii vyvolalo v ženách, které v těchto zemích žijí, očekávání, že transpozice evropských právních předpisů o rovnosti mužů a žen přispěje k rovnoprávnosti a nabídne jim nové příležitosti;

doporučuje tedy, aby byl na základě statistik zaměřených na muže a ženy prostudován dopad ekonomické a politické transformace členských států, ve kterých došlo od roku 1989 ke změně systému, na skutečnou situaci rovnosti mužů a žen. Tato studie by mohla být začleněna do pracovního programu Evropského genderového institutu;

2.9 **s politováním konstatuje** vzrůstající vliv náboženského fundamentalismu, který usiluje o omezení nebo zrušení práv žen v oblasti sexuálních a mateřských práv a jenž v posledním desetiletí zaznamenaly všechny územní samosprávy;

2.10 **zdůrazňuje**, že ženy mají být povzbuzovány, aby využily příležitosti k podnikání, aby se zúžil genderový odstup v evropské zaměstnanosti, což je zásadně důležité pro hospodářskou budoucnost a prosperitu Evropské unie; je také třeba podporovat na úrovni vlády přístup žen k novým technologiím;

2.11 **zdůrazňuje** však meze přístupu k těmto příležitostem pro nejméně ženy, a to z důvodu jejich zranitelnosti, jejich sociální křehkosti a nedostatečné důvěry, která jim je zpravidla věnována v odvětví úvěrů a přístupu k financování tvorby podniků a činnosti.

2.12 **žádá** odpovídající orgány na vládní úrovni, aby vytvořily potřebné prostředky pro podporu účasti žen na politickém životě.

2.13 **považuje** za prioritní zavést účinné prostředky pro potírání samotného zdroje nerovností. Faktory vyloučení nejvíce znevýhodněných jedinců ze společnosti jsou zejména tyto:

- příliš mnoho žen v málo kvalifikovaných zaměstnáních, což je důsledkem jak nevhodné profesní orientace, tak častého neuznání jejich kvalifikace a skutečnosti, že v těchto zaměstnáních zůstávají bez dalšího postupu;
- rozvoj nucené práce na částečný úvazek, která negativně postihuje ženy tím spíše, že je často spojena s posunutou pracovní dobou, čímž je ještě obtížnější sladit zaměstnání, rodinné povinnosti a společenský život;
- druh pracovních příležitostí pro ženy, které kromě obtíží se začleněním do trhu práce způsobují i jejich nejisté postavení;
- nepřiměřenost předškolních zařízení pro děti a zařízení pro starší osoby potřebující opatrování, která se jeví jako nedostačující; kvalitní, finančně dostupná zařízení tohoto typu jsou podmínkou pro začlenění do trhu práce a společenského života.

VÝBOR REGIONŮ

2.14 v rámci boje proti pauperizaci žen **považuje za důležité**, a to jak v rámci EU, tak mimo EU, aby byl kladen velký důraz na rovný přístup ke vzdělání, vymýcení negramotnosti žen, zlepšení přístupu žen k odbornému vzdělávání, vědeckému a technickému vzdělávání a k celoživotnímu vzdělávání a rovněž na zlepšení přístupu žen k novým informačním technologiím, především pro venkovské obyvatelstvo;

2.15 **je toho názoru**, že je třeba využít schopností žen jako hybné síly regionálního rozvoje:

- sladování pracovního, rodinného a soukromého života je důležitým přínosem pro dosažení lepšího pracovního výkonu a vyšší míry porodnosti;
- mnoho žen, jež jsou ve věku, kdy by mohly být matkami, musí „volit“ mezi kariérou a výchovou dětí;
- vhodné politiky podporující pracující rodiče by mohly zvýšit míru porodnosti a zaměstnanosti;
- ženy, které se skutečně rozhodnou zcela se věnovat svým dětem v předškolním věku, musejí mít dosažitelné poradenství a přípravu, které jim usnadní návrat na trh práce a minimalizují nežádoucí dopady v oblasti kariérního postupu.

2.16 **zdůrazňuje** potřebu bojovat proti překážkám profesního znovuzařazení žen, které přerušily svou kariéru: nerovný přístup ke zdrojům ubytování, školení, obnovení úrovně, nerovný přístup k pracovním příležitostem, diskriminace na trhu práce z důvodu věku, rodinných povinností.

VÝBOR REGIONŮ

2.17 **se opětně hlásí** k přísnému dodržování principu subsidiarity:

legislativa Společenství musí zaručit svobodu volby správních celků ohledně způsobů organizace a vykonávání jejich výsad v souladu s ustanoveními národní legislativy;

v kontextu decentralizace představují místní a regionální samosprávy vhodnou úroveň pro podporu dialogu s místními obyvateli, zhodnocení potřeb a poskytnutí konkrétních řešení problémů v oblasti nerovnosti mužů a žen prostřednictvím svých volených zástupců.

2.18 **podporuje** rozpočtový orgán Společenství v tom, aby snížil hranici finanční způsobilosti projektů předložených v rámci programů Společenství, které se týkají aplikování rovnosti mužů a žen, aniž by došlo ke snížení jejich limitů. A to tak, aby byl rozměr projektů, zejména těch, které jsou zaměřeny na výměnu osvědčených postupů, a rovněž těch, které jsou zapojeny do projektů decentralizované spolupráce, přizpůsoben spolufinancování, jež jsou nevládní organizace působící na místní a regionální úrovni schopny poskytnout. Kromě toho by měly mít ženské organizace, které jsou aktivní na místní, regionální nebo národní úrovni a které jsou schopné realizovat přeshraniční projekty, možnost získat finanční prostředky na projekty a nebýt z této možnosti vyloučeny, protože nejsou organizovány na evropské úrovni;

2.19 **navrhuje** vytvoření zvláštních programů pro územní samosprávy, které budou mít za cíl povzbuzovat je k provádění:

- programů zaměřených na začlenění dimenze rovnosti do všech územních politik a do všech etap jejich vypracování (gender mainstreaming);
- programů, jejichž cílem je lépe zohlednit potřeby žen a využít finanční prostředky podle příslušnosti k pohlaví při stanovování rozpočtu (gender budgeting);
- informačních programů pro zvolené zástupce a školení pro zaměstnance orgánů územní správy, aby mohli v praxi lépe provádět politiky rovnosti mužů a žen;
- nadnárodní spolupráce pro šíření dobrých zkušeností v oblasti rovnosti mužů a žen;
- nových forem řízení a správy, jejichž prostřednictvím ženy dosahují nejvyšší úrovně všech nejdůležitějších instancí, s cílem podpořit lepší politické šíření těchto otázek.

2.20 **navrhuje**, aby Evropská komise vypracovala příručku osvědčených postupů pro evropské územní samosprávy, která se bude týkat realizace genderových politik;

2.21 **vyzývá** evropské územní samosprávy, aby prováděly genderovou politiku, která je součástí jejich projektů týkajících se decentralizované spolupráce, například projektů zaměřených na přístup žen ke vzdělání, ale také na přístup žen k mikrofinancování obchodní činnosti;

2.22 **bere na vědomí**, že dne 31. května 2005 Komise předložila návrh rozhodnutí k „Evropskému roku rovnosti příležitostí pro všechny (2007) – směřujeme ke spravedlivější společnosti“, ke kterému se VR vyjádří ve svém stanovisku k tomuto tématu.

Nicméně aby mohl být rok 2007 novým impulsem pro konkrétní aplikaci evropských právních předpisů zaměřených na boj proti diskriminaci a především genderové diskriminaci, vyzývá Výbor regionů ostatní evropské instituce, aby od nynějška sloužily jako informační a akční jednotky pro evropské územní samosprávy.

2.23 **připomíná** nezbytnost územní soudržnosti ve finančních výhledech na období 2007-2013 a zdůrazňuje, že je důležité, aby budoucí strukturální fondy pokračovaly v podpoře místních iniciativ žen zejména v nejvíce znevýhodněných regionech EU.

V Bruselu dne 13. října 2005.

předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů k Návrhu rozhodnutí Rady o principech, prioritách a podmínkách specifikovaných v evropském partnerství s Chorvatskem

(2006/C 81/11)

VÝBOR REGIONŮ,

S ohledem na návrh rozhodnutí Rady týkající se zásad, priorit a podmínek evropského partnerství s Chorvatskem KOM(2004) 275 v konečném znění;

s ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze dne 17. listopadu 2004 konzultovat Výbor regionů podle článku 265 odstavce 1 Smlouvy o založení Evropského společenství;

s ohledem na rozhodnutí předsednictva ze dne 15. června 2004 pověřit komisi pro vnější vztahy vypracováním stanoviska ke strategii Evropské komise týkající se pokroku v procesu rozšíření;

s ohledem na závěry ze zasedání předsednictva Evropské rady v Soluni v červnu 2003 a v Bruselu v prosinci 2004;

S ohledem na rozhodnutí Rady ze 13. září 2004 o principech, prioritách a podmínkách specifikovaných v evropském partnerství s Chorvatskem;

s ohledem na zprávu Evropského parlamentu o žádosti o přistoupení Chorvatska k EU (A5-0206/2004);

s ohledem na zprávu Evropské komise o stabilizaci a přidružení;

s ohledem na sdělení Evropské komise z dubna 2004 ke stanovisku k žádosti o přístupu Chorvatska k Evropské unii (KOM(2004) 257 v konečném znění);

s ohledem na rozhodnutí Rady k podepsání dohody o stabilizaci a přidružení mezi Evropským společenstvím a členskými státy na jedné straně a s Chorvatskou republikou na straně druhé;

s ohledem na rozhodnutí Rady ze 3. října 2005 ve prospěch zahájení přístupových jednání s Chorvatskem;

s ohledem na prohlášení a doporučení schválená dne 5. října 2005 parlamentární smíšenou komisí EU – Chorvatsko;

s ohledem na návrh stanoviska (VR 499/2004 rev 2), schválený komisí pro vnější vztahy dne 30. června 2005 (zpravodaj: pan Isidoro GOTTARDO, radní regionu Friuli Venezia-Giulia (IT/ELS));

vzhledem k přidané hodnotě získané na základě perspektivy přistoupení Chorvatska k Evropské unii, jak pokud jde o politickou stabilitu a posílení demokracie na Balkáně, tak pokud jde o příklad pro další země v této oblasti;

vzhledem k tomu, že respektování demokratických principů, právního státu, lidských práv a práv menšin jakož i základních svobod představuje základní prvky, na jejichž základě lze přijmout podporu Společenství mající za cíl posílení institucí a přípravu přistoupení k Evropské unii;

přijal toto stanovisko na 61. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 12. a 13. října 2005 (jednání ze dne 13. října).

Poznámky a doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

1. *Principy, priority a podmínky specifikované v evropském partnerství s Chorvatskem*

1.1 **vítá** vytvoření evropského partnerství, stanoveného na základě Agendy ze Soluně pro země západního Balkánu a priority, které zaznamenala Evropská komise vzhledem k Chorvatsku a **očekává**, že se bude podílet na hodnocení, které se bude realizovat na konci plánovaného období, v souvislosti s krátkodobými prioritami a obzvlášť pokud jde o priority politické, jako jsou demokracie, právní stát, lidská práva a ochrana menšin;

1.2 **zdůrazňuje** absolutní nezbytnost posílení chorvatských administrativních kapacit a školení administrativních sil, aby mohly čelit prioritám vyplývajícím ze závazků v souvislosti s přistoupením a nutnému boji proti korupci;

1.3 **domnívá se** v této souvislosti, že partnerské vztahy s regionálními a místními orgány členských států EU by měly patřit mezi nástroje, které by se měly využít pro usnadnění zlepšení fungování veřejných orgánů; **žádá** proto Radu přidružení a stabilizace, aby nabídla své bohaté zkušenosti v této oblasti;

1.4 **vítá** ústavní záruky v souvislosti s národnostními menšinami, které jsou součástí chorvatské společnosti a jejich náležité zastoupení v ústředních, regionálních a místních sídlech vlády, jakož i snahy na ochranu rómské menšiny; dále **s potěšením vítá** vytvoření meziministerských smíšených komisí „menšiny-ústřední vláda“;

1.5 **zdůrazňuje**, že je nutné zabezpečit dvojjazyčnost místních veřejných orgánů všude tam, kde existují společenství původního obyvatelstva nebo společenství patřící k jazykovým menšinám jiným než k chorvatštině, nejen na úrovni měst

a obcí, ale i krajů; proto **zdůrazňuje** nutnost přizpůsobit zákon na území krajů, měst a obcí ústavnímu zákonu o právech národnostních menšin a zákonu o jazycích národnostních menšin tak, aby se de facto zavedlo dvojjazyčné označování jak v chorvatštině tak i v jazyce menšin v těch krajích, městech a obcích, u kterých je dvojjazyčnost zákonně ustanovena;

1.6 **žádá**, aby se veřejně zhodnotila koordinace a spolupráce příslušných úřadů na centrální úrovni s úřady místními v souvislosti s návratem uprchlíků do vlasti, s přestavbou a opětné získání obydlí, uplatněním nařízení o kompenzacích za ztrátu práv na nájem/bydlení a nebo zaměstnání, bojem proti národnostní nebo etnické diskriminaci v zaměstnání; toto vše jsou základní podmínky pro hospodářské a sociální začlenění vracejících se uprchlíků a mělo by být plánováno na základě regionálních programů a považováno za pevnou součást místního rozvoje;

1.7 **bere na vědomí** požadavek národnostních menšin, aby chorvatský volební zákon přiznal národnostním menšinám v Chorvatsku „dvojí volební právo“ (politické a etnické), tak jak to ústava a ústavní zákon o národnostních menšinách předpokládají;

1.8 **zdůrazňuje**, že by měla být etnická různorodost v Chorvatsku náležitě zastoupena ve státním rozhlasu a televizi.

2. *Vstoupení v platnost Dohody o stabilizaci a přidružení (DSP)*

2.1 **vítá**, že k 1. únoru 2005 vstoupila v platnost Dohoda o stabilizaci a přidružení s Chorvatskem, která představuje právní rámec vztahů mezi Chorvatskem a EU za celé období před přistoupením, a **přeje si**, aby tato smlouva integrační proces skutečně uspišila a aby současně přispěla k posílení vztahů mezi oběma stranami prostřednictvím široce pojatého partnerství, které zapojuje regionální a místní správní orgány Chorvatska do realizace DSP;

2.2 **připomíná**, že DSP předpokládají především vytvoření parlamentního výboru přidružení a stabilizace, který má dále vyvíjet politický dialog mezi oběma stranami a jeho prostřednictvím „vytvořit těsné vztahy solidarity a nové formy spolupráce“⁽¹⁾;

2.3 **zaznamenává** obzvlášť vůli vyplývající z DSP podporovat politický dialog mezi stranami „jakýmkoliv dalším způsobem, který by mohl k upevnění, vývoji a intenzifikaci tohoto dialogu vhodně přispět“⁽²⁾;

2.4 **lituje** ale, že na rozdíl od předchozích kandidátských zemí nebylo v DSP ani v Radě stability a přidružení ani v rozhodnutí Rady, které ustanovil Jednací řád, předpokládáno specifické zřízení výboru pro sdružení regionálních a místních zástupců;

2.5 **žádá** proto, aby se Výbor stabilizace a přidružení za účelem vhodného přispění k upevnění, vývoji a intenzifikaci politického dialogu⁽³⁾ zapojil do vytvoření smíšeného poradního výboru Chorvatsko – Výbor regionů; tento výbor by měl vzhledem ke svému určení podporovat politický dialog, přibližování Chorvatska k Evropské unii, regionální spolupráci a rozvoj dobrých sousedských vztahů, kulturu subsidiarity a rozvoj místní demokracie.

3. Zahájení přístupových jednání

3.1 **připomíná**, že společným a vlastním cílem jednání je úplné členství Chorvatska v Evropské unii;

3.2 **přeje si**, aby přechodná opatření a ochranné klauzule, pokud budou muset být koncipovány, vždy hájily zájmy EU, obzvlášť pokud jde o hospodářskou soutěž a fungování jednotného trhu;

3.3 **zdůrazňuje** přirozený přístup Chorvatska k přistoupení a upřímnou vůli chorvatského lidu vstoupit do Evropské unie; zahájení jednání zamezilo dalšímu odvrácení se od společného výhledu Evropského společenství a ke zpomalení politické stabilizace této oblasti;

3.4 **vítá**, že byla zahájena jednání o přístupu Chorvatska k Evropské unii, na základě politického rozhodnutí, které náležitě zohlednilo konstatování dodržení kodaňských kritérií a podmínek v souvislosti s procesem stabilizace a přidružení, které stanovila Rada v roce 1977 (spolupráce s Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii a regionální spolupráce jako součást dohody o stabilizaci a přidružení, která byla podepsaná s Chorvatskem); **zdůrazňuje** dále, že musí být v průběhu jednání posíleny a požadovány další pokroky pokud jde o práva menšin, politiku návratu uprchlíků, nediskriminování v případě nákupu nemovitostí občany EU a justiční reformu;

3.5 **připomíná**, nezbytnost potvrdit úplnou spolupráci s chorvatskou vládou, Mezinárodním trestním tribunálem (ICTY) i po celou dobu přístupových jednání;

3.6 **vidí v** zahájení přístupových jednání historickou příležitostí pro EU a pro Balkán a **vítá** vytvoření pracovní skupiny pro Chorvatsko, která bude vyjadřovat plnou spolupráci s ICTY;

3.7 **vítá** schválení rámce jednání ze strany Evropské komise a s potěšením **schvaluje** návrh, aby se zvýšil počet kapitol jednání na 35, přičemž velké kapitoly budou rozděleny na menší, což usnadní proces vyjednávání, přispěje k jeho větší efektivnosti a zrychlí jej, především pokud jde o zemědělskou politiku; **žádá** Komisi, aby byl konzultován v souvislosti s pravidelnými výročními zprávami, které Evropská komise uveřejní o stavu pokroku přístupových jednání Chorvatska o přistoupení k EU;

3.8 **žádá** Evropskou komisi, aby ho zapojila do formálního procesu monitorování a prověřování acquis a Výbor jí tak mohl podpořit v hodnocení vztahující se na stav přípravy Chorvatska ve specifických oblastech přístupových jednání, pro něž by mohla být jeho přidaná hodnota výhodou, obzvlášť v souvislosti s žádoucí spoluprací s regionálními a místními orgány týkající se acquis, pokud jde o soudržnost (kapitola 22); pokud jde o tuto kapitolu, **žádá**, aby byl Evropskou komisí a Radou průběžně informován o hodnocení;

3.9 **zdůrazňuje**, že chorvatské orgány musí konsolidovat své řídicí kapacity ve správním a právním systému, aby mohly zajistit rychlý průběh budoucích jednání a převzetí acquis Společenství; tato kapacita vyžaduje nezávislý právní systém a fungující veřejnou správu, odrážející evropské standardy a zohledňující postupy k výběru a přijímání pracovníků ve všech veřejných orgánech; **navrhuje**, aby se za tímto účelem naplánovaly ještě před zahájením přístupových jednání formy spolupráce a partnerských vztahů mezi orgány členských států EU a orgány Chorvatska;

3.10 **povzbuzuje** chorvatské orgány, aby pokračovaly v realizaci opatření proti korupci, obzvlášť práce chorvatského úřadu pro boj proti korupci a organizovanému zločinu USKOK v souvislosti s propagační kampaní;

3.11 **přeje si**, aby pokračovala regionální spolupráce v oblasti Balkánu v souladu s Agendou ze Soluně z roku 2003 a v duchu přeshraniční spolupráce, praxi, která se mezi členskými státy hojně osvědčila, a **vyzývá** obzvlášť, aby se rychle odstranil regionální spor se Slovinskem o mořských hranicích v souvislosti s Piranským zálivem;

3.12 **povzbuzuje** chorvatské kraje, aby pokračovaly v aktivní politice přeshraniční spolupráce a účasti na vytváření „euroregionů“ a posílily tak ducha a evropskou myšlenku, které je charakterizují.

⁽¹⁾ Hlava II „Politický dialog“, článek 7 a 9 a čl. 116 (ASA), čl. 116 (ASA)

⁽²⁾ viz též dokument, článek 8

⁽³⁾ viz též dokument, čl. 8 odstavec 2

4. Podpora Společenství před přistoupením

4.1 **vítá** rozhodnutí, rozšířit na Chorvatsko předpřístupové finanční nástroje (PHARE, ISPA a SAPARD) již od roku 2005 a nový předpřístupový finanční nástroj od roku 2007 a **připomíná**, že mechanismus spolufinancování vždy vyžaduje zdravou finanční správu a přiměřený poměr nákladů a efektivnosti;

4.2 **zdůrazňuje**, že Evropská komise, která je zodpovědná za účinnou koordinaci činností souvisejících s podporami musí sledovat výši čerpání fondů Společenství a hodnotit účinnost programů, které byly v Chorvatsku doposud realizovány, především partnerských programů (pohraniční policie, celní úřady, statistický úřad a azyl) a **žádá**, aby o tom byl pravidelně informován;

4.3 **žádá**, aby Evropská komise posoudila po uplynutí platnosti dokumentu národní strategie pro období 2002-2006 podle nařízení CARDS účinnost opatření k posílení administrativních kapacit;

4.4 **doporučuje**, aby v budoucnu byly regionální a místní orgány Chorvatska aktivně zapojeny do koordinačních mechanismů předpřístupových podpor, které Evropská komise zavedla a které byly integrovány do plánování strategie a do definice priorit regionálního rozvoje; za tímto účelem znovu **důrazně žádá**, aby byly administrativní síly regionálních a místních orgánů prostřednictvím předpřístupových podpor příslušně výškoleny;

4.5 **poukazuje** na velké nerovnosti vývoje, které jsou mezi různými oblastmi NUTS II v Chorvatsku, a **zdůrazňuje**, že při využívání evropských fondů musí být přednostně zohledněna opatření ke snížení počtu nezaměstnaných, obzvláště v nejméně rozvinutých regionech;

4.6 **zdůrazňuje**, že je výhodné strukturovat národní politiku regionálního rozvoje prostřednictvím jednotného právního nástroje, aby se zamezilo rozdílnosti v různých postupech a plánovat národní opatření pro regionální rozvoj na víceletém základě;

4.7 **žádá**, aby se Chorvatsko mohlo již od roku 2007 podílet na projektech meziregionální a přeshraniční spolupráce,

kteří jsou plánované v rámci nového cíle spolupráce v politice soudržnosti;

4.8 **navrhuje** zvážit možnost účasti zodpovědných pracovníků z přeshraničních regionů kandidátských zemí, alespoň v roli pozorovatelů, na budoucím Evropském sdružení pro přeshraniční spolupráci (ESPS);

4.9 **žádá** rozpočtový orgán EU, aby naplánoval dostatečné finanční nástroje, které by mohly chorvatské regionální a místní orgány využít v oblasti partnerství nebo spolupráce s orgány Evropské unie a s ním, aby byli občané informováni o pozitivním dopadu, který z přistoupení k EU vyplývá.

5. Provádění ústavní reformy z roku 2001 v souvislosti s decentralizací

5.1 **připomíná**, že provedení zásad subsidiarity v Chorvatsku představuje jeden z hlavních nástrojů, který má chorvatským občanům přiblížit evropskou myšlenku;

5.2 **vítá** změny v chorvatské ústavě z roku 2001 týkající se subsidiarity a regionální a místní autonomie;

5.3 **bere na vědomí** kritiku Evropské komise, která je obsažena v její zprávě z roku 2003 na téma stabilizace a přidružení Chorvatska, především ty, které se týkají pomalosti procesu decentralizace a **zdůrazňuje** vcelku negativní posudek týkající se krajů, měst a obcí, které mají čelit novým zodpovědnostem, aniž by měly dostatek finanční a správní autonomie;

5.4 **je znepokojen** skutečným nedostatkem vlastních finančních prostředků a chybějící autonomií pro vybírání daní, které jsou základním prvkem upevnění skutečného procesu decentralizace;

5.5 **žádá**, aby následovaly v duchu ústavní reformy z roku 2001 zákony o regionální a místní samosprávě, především v oblasti vzdělání a zdravotnictví a aby se tak v praxi „nerozmělnil“ započatý decentralizační proces; **zdůrazňuje**, že vytvoření nových místních správních jednotek musí být v souladu se základními principy EU co se týče autonomie a místní demokracie.

V Bruselu dne 13. října 2005.

předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „Desáté výročí evropsko-středomořského partnerství: pracovní program k řešení výzev následujících pěti let“

(2006/C 81/12)

VÝBOR REGIONŮ

S OHLEDEM NA sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „Desáté výročí evropsko-středomořského partnerství: Pracovní program k řešení výzev následujících pěti let“, KOM(2005) 139 v konečném znění;

S OHLEDEM NA rozhodnutí Evropské komise ze dne 3. června 2005 konzultovat toto sdělení v souladu s článkem 265 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství;

S OHLEDEM NA rozhodnutí svého předsednictva ze dne 12. dubna 2005 pověřit Komisí pro vnější vztahy vypracováním stanoviska k tomuto tématu;

S OHLEDEM NA předběžné stanovisko ze dne 21. dubna 2004 k evropsko-středomořskému partnerství a teritoriálním celkům: nutnost koordinace a potřeba zvláštního nástroje pro decentralizovanou spolupráci (CdR 327/2003) ⁽¹⁾;

S OHLEDEM NA závěry konference „Směrem k nové evropsko-středomořské oblasti“, na které se z iniciativy VR shromáždili zástupci místní a regionální úrovně 31. října 2003 v Livornu (CdR 350/2003);

S OHLEDEM NA závěry prvního zasedání Evropsko-středomořského parlamentního shromáždění, které se konalo v březnu 2005 v Káhiře;

S OHLEDEM NA závěry sedmé Evropsko-středomořské ministerské konference, která se konala 30. a 31. března v Lucemburku;

S OHLEDEM NA zprávu FEMISE „Evropsko-středomořské partnerství deset let po Barceloně: úspěchy a perspektivy“ (Euro-Mediterranean Partnership, Ten years after Barcelona: Achievements and Perspectives);

S OHLEDEM NA zprávu EuroMeSCo „Barcelona plus: směrem k evropsko-středomořskému společenství demokratických států“ (Barcelona Plus. Towards a Euro-Mediterranean Community of Democratic States);

S OHLEDEM NA prohlášení evropsko-středomořských starostů schválené komisí Euromed sítě Eurocities v Byblosu dne 27. září 2003;

S OHLEDEM NA svoje usnesení o 6. ministerské středomořské konferenci (CdR 357/2003) ⁽²⁾;

S OHLEDEM NA svůj návrh stanoviska (CdR 142/2005 rev 1) přijatý Komisí pro vnější vztahy dne 30. června 2005 (zpravodajka: paní TERRÓN I CUSÍ, Generální tajemnice Katalánského patronátu pro Evropu – zástupkyně katalánské autonomní vlády v Bruselu (PSE));

přijal jednomyslně toto stanovisko na 61. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 12. a 13. října 2005 (jednání ze dne 13. října).

1. Hlediska Výboru regionů

1.1 Všeobecné poznámky

1.1.3 **zdůrazňuje**, že silné vazby existující mezi EU a jejími středomořskými partnery jsou historické a strategické povahy, ale středomořští partneři jsou navíc závislí jeden na druhém prostřednictvím obchodních, finančních, turistických a migračních toků.

VÝBOR REGIONŮ

1.1.1 **vítá** sdělení Komise a velmi oceňuje, že se stále plně věnuje evropsko-středomořskému partnerství;

1.1.2 **sdílí** názor, že barcelonský proces rozvinul silné partnerství na základě společného vlastnictví, dialogu a spolupráce;

1.1.4 **podporuje** myšlenku, že desáté výročí evropsko-středomořského partnerství nabízí příležitost na další rozvinutí spolupráce mezi oběma břehy Středozemního moře a na udělení nového impulsu barcelonskému procesu;

1.1.5 **zaznamenává**, že bilance deseti let je všeobecně pozitivní a vykazuje výrazné úspěchy, ačkoliv postup v několika důležitých záležitostech je velmi pomalý;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 121, 30.4.2004, s. 18.

⁽²⁾ Úř. věst. C 73, 23.3.2004, s. 77.

1.1.6 **oceňuje** ambiciózní a dobře připravený pracovní program navržený Komisí;

1.1.7 **zdůrazňuje**, že evropsko-středomořské partnerství je pro něj velmi důležitým spisem a že se od počátku barcelonského procesu staví za spolupráci mezi oběma břehy Středo-zemního moře a podporuje ji.

1.1.8 **poznamenává**, že je třeba vyvinout další snahy, aby do barcelonského procesu byli zapojeni aktéři na subnárodní úrovni, protože jsou hlavními aktéry, kteří by měli přispívat k prohloubení a povýšení evropsko-středomořského partnerství;

1.1.9 **poznamenává**, že důsledně požaduje větší zapojení orgánů místní a regionální správy do barcelonského procesu;

1.1.10 **vítá** závěry sedmé Evropsko-středomořské ministerské konference týkající se dokumentu, který říká, že role orgánů regionální a místní samosprávy při zapojení do evropsko-středomořského partnerství by měla být výraznější, aby měly přehled o společných výzvách a aby si mohly vyměňovat zkušenosti a osvědčené postupy;

1.1.11 **vyjadřuje** svoji ochotu posílit spolupráci s institucemi zapojenými do evropsko-středomořského partnerství;

1.2 *Bilance barcelonského procesu*

VÝBOR REGIONŮ

1.2.1 **sdílí** názor, že se zlepšila spolupráce v politické a bezpečnostní dimenzi. Tempo je však pomalejší, než se doufalo. Je však pozitivní, že v roce 2004 bylo dosaženo výrazného úspěchu vytvořením Evropsko-středomořského parlamentního shromáždění, společně s vypracováním opatření posilujících důvěru;

1.2.2 **se domnívá**, že barcelonský proces nevyústil ve výrazný pokrok v demokratizaci a doposud neměl ani žádný přímý vliv na závažné nevyřešené konflikty v dané oblasti, zvláště pak na palestínsko-izraelský konflikt;

1.2.3 **sdílí** názor, že pokrok v partnerství se soustředí na hospodářské a obchodní cíle Barcelonské deklarace zaměřené na vytvoření evropsko-středomořské zóny volného obchodu do roku 2010. Síť bilaterálních asociačních dohod v rámci partnerství Euromed je nyní téměř kompletní a celní bariéry pro průmyslové zboží zmizely nebo jsou postupně odbourávány;

1.2.4 **upozorňuje**, že došlo k nedostatečnému pokroku při dosahování vzájemné liberalizace zemědělského obchodu, zahraniční a domácí soukromé investice v partnerských zemích zůstávají nízké a rozdíl v prosperitě nebyl snížen;

1.2.5 **se domnívá**, že z mnoha důvodů bylo dosaženo málo v integraci Jih-Jih. Jedním z hlavních faktorů je nízká úroveň institucionálního aparátu u středomořských partnerů.

1.2.6 **zaznamenává** navíc, že přímé zahraniční investice téměř nevzrostly. Integrace Jih-Jih neposílila „Agadirska“ dohoda, podepsaná v roce 2004 mezi Marokem, Tuniskem, Jordánskem a Egyptem, ještě nebyla ratifikována;

1.2.7 **sdílí** názor, že v lidské, kulturní a sociální dimenzi, kde je vzdělání klíčovým prvkem, byla posílena spolupráce s občanskou společností a založení Nadace Anny Lindh pro dialog mezi kulturami (Anna Lindh Foundation for Dialogue between Cultures) v roce 2004 dále podpoří výměnu názorů v těchto oblastech;

1.2.8 **vítá** zásadní pokrok, který byl učiněn ve finanční stránce partnerství vytvořením FEMIP (Facility for Euro-Mediterranean Investment and Partnership, Ústav pro evropsko-středomořské investice a partnerství) a urychlením provádění projektu a programu MEDA II;

1.2.9 **opakovaně zdůrazňuje**, že důsledkem nedostatečné koordinace mezi MEDA II a INTERREG III je omezené zapojení orgánů místní a regionální správy v zemích jižního Středomoří do projektů spolupráce prováděných v rámci iniciativy INTERREG III kvůli nízkému spolufinancování středomořských partnerů ze strany EU, opakovaně zdůrazňuje nezbytnost přeshraniční spolupráce a **navrhuje** použít k tomuto účelu nový nástroj financování IPEV.

1.2.10 **opakovaně zdůrazňuje**, že následkem toho se zabránilo šíření zkušeností a správných postupů, které se týkají partnerství na místní a regionální úrovni a jdou v duchu barcelonského procesu, přestože mnoho orgánů místní a regionální správy v EU vytvořilo blízké svazky se svými protějšky na jižním břehu Středo-zemního moře;

1.3 *Navržené iniciativy a pracovní program*

VÝBOR REGIONŮ

1.3.1 **souhlasí s** názorem, že v oblasti lidských práv a demokracie je třeba vyvinout další úsilí na podporu rovnosti mezi pohlavími, základních a sociálních práv, nezávislých soudů a pluralismu a na boj za společné postoje k výzvě demokratizace;

1.3.2 **zdůrazňuje**, že k dosažení úspěchů na tomto poli je zásadní sdružování a zapojení subnárodních aktérů (regionálních a místních) společně s občanskou společností a sociálními partnery;

1.3.3 **věř**, že decentralizovaná spolupráce napomáhá orgánům místní a regionální správy v zemích jižního Středomoří dosáhnout vyšší úrovně řádné správy věcí veřejných tím, že při podpoře místního hospodářského rozvoje propaguje sociální účast, zapojení soukromého sektoru a veřejné vedení a tím posiluje institucionální roli orgánů místní a regionální správy vůči centrální vládě a decentralizovaným orgánům státní správy;

1.3.4 **poukazuje** na to, že podpora ekonomického a sociálního rozvoje prostřednictvím regionální integrace je jedním z hlavních cílů evropsko-středomořského partnerství;

1.3.5 **zdůrazňuje**, že vytvoření skutečně regionálního trhu může přispět k ekonomickému a sociálnímu rozvoji a že je každopádně nezbytným, i když nedostatečným předpokladem rozvoje;

1.3.6 **věř**, že skutečně regionální trh může být zajištěn pouze posílením integrace mezi středomořskými partnery, prohloubením reformy komplexním přístupem, zapojením občanské společnosti a subnárodních aktérů a prokázáním silného politického odhodlání;

1.3.7 **se domnívá**, že asociační dohody, které jsou bilaterální povahy, plně neposkytují nástroje na regionální integraci středomořských partnerů, která je nezbytným krokem k vytvoření skutečně regionálního trhu;

1.3.8 **se domnívá**, že Evropská politika sousedství může prostřednictvím svých akčních plánů přispět ke kvalitativní změně v evropsko-středomořských vztazích. Toto však nesmí být učiněno na úkor multilaterální dimenze evropsko-středomořského partnerství. Barcelonský proces by měl zůstat hlavním nástrojem pro partnerství a dialog v regionu.

1.3.9 **zdůrazňuje**, že vytvoření nástroje evropské politiky sousedství (European Neighbourhood Policy Instrument, ENIP), který nahrazuje současné programy jako např. MEDA, vyžaduje obnovení zájmu na podporu spolupráce se středomořskými partnery s cílem dokončit řadu navržených akčních plánů se středomořskými zeměmi a neoslabit přitom regionální aspekt obsažený v programu MEDA, ani nesnížit (absolutně ani relativně) finanční pomoc, kterou EU středomořským partnerům poskytuje;

1.3.10 **zdůrazňuje**, že založení FEMIP a jeho opatření na spolufinancování si naléhavě žádá posouzení skutečných možností na vytvoření Evropsko-středomořské rozvojové banky;

1.3.11 **schvaluje** následně návrh Komise předložit v roce 2007 hodnocení po konzultaci s EIB;

1.3.12 vítá myšlenku, že by se EU a země Středomoří měly dohodnout na vyjednávání o liberalizaci a integraci obchodu ve službách a právu usadit se a podnikat a **lituje**, že Komise ještě nevypracovala studii, která by vyhodnocovala důsledky vytvoření zóny volného obchodu; studie by měla brát v úvahu pět výzev obsažených v MEDA II: obyvatelstvo, zaměstnanost a migrace, globalizace, úbytek zdrojů a výzvu týkající se životního prostředí; **připomíná**, že s touto studií se počítalo již pro maltskou konferenci (Barcelona II, 1997) a že od té doby byla několikrát požadována Výborem regionů i Evropským parlamentem;

1.3.13 **zdůrazňuje** prvořadý význam zemědělských otázek pro středomořské partnery;

1.3.14 **se** od nynějška **domnívá**, že Společná zemědělská politika (SZP) se nutně potřebuje vyvíjet a že je třeba otevřít trh Společenství výrobkům ze Středomoří a vytvořit mechanismus typu EAGGF určený pro Středomoří pro usnadnění nevyhnutelných úprav;

1.3.15 **souhlasí** s tím, že je důležité zahájit regionální program spolupráce na rozvoj venkova;

1.3.16 **vítá** návrh na zahájení dialogu s partnerskými zeměmi a členskými státy, aby se zvýšila bilaterální spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy za účelem dosažení následujících tří cílů do roku 2015: vymýcení negramotnosti v regionu, přijetí všech studentů bez rozdílu pohlaví do základní školy a eliminace nepoměru mezi pohlavími na všech úrovních vzdělávání;

1.3.17 **vítá** iniciativu na posílení existujících programů mobility zahájením stipendijního programu pro univerzitní studenty, který bude spolufinancován Komisí a hostitelskými zeměmi v evropsko-středomořském regionu;

1.3.18 **vítá** uznání úlohy, kterou hrají orgány místní správy a občanská společnost při podpoře spolupráce v oblasti spravedlnosti, bezpečnosti a svobody, včetně migrace a sociální integrace;

1.3.19 **se domnívá**, že je důležité posílit úlohu a přítomnost občanské společnosti a sociálních partnerů v partnerství a vítá vytvoření nevládní platformy, která bude jednat jako privilegovaný mluvčí v evropsko-středomořském partnerství;

1.3.20 **poznává**, že oblast Středozemního moře je privilegovaným prostorem pro dialog mezi kulturami a civilizacemi, a žádá o stálou podporu iniciativ zaměřených na vytvoření společného audiovizuálního prostoru na zvýšení porozumění mezi společnostmi a na boj proti rasismu a všem formám xenofobie, včetně antiislamismu a antisemitismu;

1.3.21 **lituje**, že ve svém sdělení ze dne 12. dubna 2005 Komise nenavrhla posílení úlohy substátních aktérů v partnerství ani vytvoření konzultačních mechanismů s existujícími evropsko-středomořskými institucemi; nicméně vítá důležité substátní regionální programy jako MEDACT a MEDPACT určené k vylepšení činnosti v této oblasti;

1.3.22 **souhlasí** s potřebou zvýšit viditelnost partnerství jak v EU tak v partnerských zemích a **souhlasí** s názorem, že ke zvýšení viditelnosti je třeba určitý počet společně schválených, jasných a důsledných sdělení adresovaných obyčejným mužům a ženám pomocí nejefektivnějších způsobů komunikace a šíření;

1.3.23 **zdůrazňuje**, že orgány místní a regionální správy jak na severním, tak na jižním pobřeží Středozemního moře, poskytují funkční, politické a územní spojení mezi centrální vládou a občanskou společností;

1.3.24 **připomíná** nakonec, že všechny oblasti zmíněné ve sdělení Komise jako hlavní oblasti spolupráce v barcelonském procesu jsou oblastmi, ve kterých mají odborné zkušenosti orgánů místní a regionální správy nejvíce co nabídnout:

- podporování demokratizace,
- reforma institucí,
- politiky na podporu malého a středního podnikání,
- politiky na podporu investic,
- zemědělství, rybolov a rozvoj venkova,
- politiky na podporu zaměstnanosti,
- regionální a prostorové plánování,
- územní plánování měst,
- životní prostředí, řízení zdrojů a předcházení přírodním katastrofám,
- subregionální dimenze dopravy a energie,
- kulturní a sportovní iniciativy,
- politiky na ochranu dědictví a péči o něj,
- politiky sociálního sblížování,
- výchova a vzdělávání,
- zdraví,
- řízení imigračních toků, přistěhovalecká a integrační politika,
- zvýšená viditelnost partnerství.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 **zdůrazňuje** potenciální úlohu místních a regionálních kolektivit při posilování evropsko-středomořského partnerství;

2.2 **zdůrazňuje** následně, že příspěvek těchto aktérů je podstatný pro učinění pokroku v oblasti lidských práv a demokracie, ekonomického a sociálního rozvoje a kulturního dialogu a porozumění, což jsou vedoucí směry barcelonského procesu a hlavní priority pracovního programu příštích pěti let;

2.3 znovu **požaduje**, aby byly učiněny kroky k intenzivnější účasti a zapojení místních a regionálních kolektivit do evropsko-středomořského procesu, protože jsou privilegovanými aktéry při realizaci prostoru míru, stability a prosperity v oblasti Středozemního moře;

2.4 **zdůrazňuje**, že regionální spolupráce na politické a úřední úrovni jsou příkladem dobré politiky a že síť občanské společnosti utváří dobrá partnerství; Musí však být doplněny o jiné mechanismy, včetně partnerství na substátní úrovni.

2.5 **vyzývá** k vytvoření nového fóra v rámci evropsko-středomořských institucí, jehož posláním bude prosazovat teritoriální a decentralizovanou spolupráci a podporovat partnerství a vytvářet programy sjednocující činnosti, které mají být vykonány v celé oblasti Středozemního moře, a které přispěje k analýze fungování asociačních dohod mezi partnery sítě Euromed; Toto fórum by mohlo zahrnovat obce a regiony na obou březích Středozemního moře;

2.6 **navrhuje**, aby Komise vzala na vědomí požadavek učiněný na prvním zasedání evropsko-středomořského parlamentního shromáždění na orgány místní správy, aby více přispívaly k budování sítí kontaktů na podporu dialogu a vzájemného porozumění a na výměnu zkušeností a osvědčených postupů;

2.7 **zdůrazňuje**, že zapojení sociálních aktérů a občanské společnosti je klíčem k úspěchu partnerství a k dosažení jeho cílů, ale nelze ho dosáhnout bez zapojení místních a regionálních institucí a správních orgánů;

2.8 **věří**, že je třeba překročit tradiční hranice centralizované spolupráce a že orgány místní a regionální správy představují nejvhodnější úroveň pro decentralizovanou spolupráci;

2.9 **připomíná** v tomto ohledu, že orgány místní a regionální správy mají prostor pro činnost, která doplňuje spolupráci na úrovni centrálních vlád a jde za její tradiční hranice;

2.10 **věří**, že vytvoření nástrojů, které jsou ve prospěch přeshraniční a nadnárodní spolupráce, by mohlo podpořit územní spolupráci v regionech v oblasti Středozemního moře;

2.11 **poukazuje** na to, že postupy decentralizované spolupráce, které byly vytvořeny během uplynulých let, zdůraznily odpovědnost, kterou nesou orgány místní správy ve své roli katalyzátoru nových postupů spolupráce, jak uznala Komise v lednu 2000 ve své poznámce k decentralizované spolupráci;

2.12 **poznamenává**, že přestože zásadní úloha, kterou hrají orgány místní a regionální správy, byla uznána mnoha člen-

skými státy, měla by být harmonizována a lépe vyjasněna na úrovni EU. Mělo by být také výslovně udáno, že jejich partneři v zemích jižního Středomoří by měli představovat decentralizované orgány přímo volené občany příslušných regionů a nejsou (nebo nejsou pouze) úředníky zastupujícími centrální vládu na místní úrovni;

2.13 **doporučuje** Komisi hlouběji poznat funkce a pravomoci subnárodních institucí v zemích jižního Středomoří provedením komparativní analýzy orgánů místní a regionální správy a reforem probíhajících v regionu.

V Bruselu dne 13. října 2005.

předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB
